

PREDLAGAČ: GRADSKO VEĆE

PREDLOG

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Grad Subotica
SKUPŠTINA GRADA SUBOTICE
Broj:
Dana:
S u b o t i c a

Na osnovu člana 16. stav 7. Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, br. 87/18), Uredbe o sadržaju i načinu izrade plana smanjenja rizika od katastrofa („Službeni glasnik RS“, br. 21/20), člana 4. stav 1. tačka 3. Odluke o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 35/21) i člana 33. stav 1. tačka 21. Statuta Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 27/19-prečišćen tekst, 13/21 i 16/21),

Skupština grada Subotice, na ..... sednici održanoj dana .....2023. godine, donela je

O D L U K U

o usvajanju Plana smanjenja rizika od katastrofa Grada Subotice

I

Usvaja se Plan smanjenja rizika od katastrofa Grada Subotice.

II

Ova Odluka će se objaviti u „Službenom listu Grada Subotice“.

O b r a z l o ž e n j e

Pravni osnov: Na osnovu člana 16. stav 7. Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, br. 87/18), Uredbe o sadržaju i načinu izrade plana smanjenja rizika od katastrofa („Službeni glasnik RS“, br. 21/20), člana 4. stav 1. tačka 3. Odluke o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 35/21) i člana 33. stav 1. tačka 21. Statuta Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 27/19-prečišćen tekst, 13/21 i 16/21).

Razlozi za donošenje: Članom 16. Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, br. 87/18) definisano je da jedinice lokalne samouprave u okviru svojih nadležnosti u oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama donose Lokalni plan smanjenja rizika od katastrofa.

U skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade plana smanjenja rizika od katastrofa („Službeni glasnik RS“, br. 21/20), Planom smanjenja rizika od katastrofa se na stručan i jasan način utvrđuju konkretne preventivne, organizacione, tehničke, finansijske, normativne, nadzorne, edukativne i druge (strukturne i nestrukturne) mere i aktivnosti koje su nadležni organi jedinice lokalne samouprave dužni da preduzmu u budućem periodu u cilju smanjenja rizika od katastrofa i ublažavanja njihovih posledica.

Odlukom o pokretanju postupka za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa za Grad Suboticu broj IV-217-15/2023 od 25.07.2023. godine pokrenut je postupak izrade, a za nosioca izrade određeno je stručno lice u Gradskoj upravi Grada Subotice koje ispunjava propisane zakonske uslove za izradu plana.

Prema članu člana 4. stav 1. tačka 3. Odluke o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 35/21), Skupština grada izrađuje i donosi Lokalni plan smanjenja rizika od katastrofa, na period od tri godine, u skladu sa Zakonom.

S obzirom na navedeno, predlaže se Skupštini grada Subotice da donese Odluku o usvajanju Plana smanjenja rizika od katastrofa Grada Subotice kako je dato u tekstu.

Izvršilac: Sekretarijat za opštu upravu i zajedničke poslove Gradske uprave Grada Subotice.

Izvor sredstava potrebnih za realizaciju: Za realizaciju ove Odluke su obezbeđena sredstva u budžetu Grada.

PREDLAGAČ: GRADSKO VEĆE

NACRT PREDLOGA

**REPUBLIKA SRBIJA
AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA
GRAD SUBOTICA**

PLAN SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFA

Subotica, 2023. godine

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
1.1. Pravni osnov i kontekst za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa.....	5
1.1.1. Zakonski okvir na osnovu kojeg se donosi Plan	5
1.1.2. Kontekst za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa	7
1.2. Opasnosti za koje se radi Plan smanjenja rizika od katastrofa.....	9
1.3. Analiza postojećeg stanja.....	10
1.4. Opis željenog stanja	42
1.4.1. Opšti i posebni ciljevi	43
1.5. Izvod iz Procene rizika od katastrofa	488
1.5.1. Zemljotresi	488
1.5.2. Poplave (urbane poplave).....	511
1.5.3. Ekstremne vremenske pojave (snežne mećave, nanosi i poledica, hladni talas)	544
1.5.4. Epidemije i pandemije.....	577
2. Poseban cilj 1: Uspostavljanje i osnaživanje institucionalnih osnova, mehanizama i kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa	611
3. Poseban cilj 2: Kreiranje savremenog jedinstvenog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje	688
4. Poseban cilj 3: Unapređenje sveobuhvatne pripremljenosti subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za reagovanje na katastrofe	73
5. Poseban cilj 4: Uspostavljanje održivog sistema finansiranja upravljanja rizicima od katastrofa	80
6. Poseban cilj 5: Unapređenje međusektorske saradnje na bilateralnom i multilateralnom nivou.....	83
7. Poseban cilj 6: Uspostavljen jedinstveni informacioni sistem podataka relevantnih za upravljanje rizicima od katastrofa.....	86
8. Poseban cilj 7: Uspostavljanje funkcionalnog sistema obnove od elementarnih i drugih nepogoda uz načelo izgradnje boljeg.....	90
9. Poseban cilj 8: Strukturno smanjenje rizika kroz investicije u otpornost.....	94
10. Opšta dokumentacija	99
10.1. Projektni zadatak	99
10.2. Način izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa	99
10.3. Odluka o pokretanju postupka izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa	102
10.4. Kopija licence za izradu Procene rizika od katastrofa i Plana zaštite i spasavanja.....	105
11. Literatura.....	106

1. Uvod

Klimatske promene i napredak u svim oblastima društvenog života zahtevaju sveobuhvatnu promenu u razumevanju i komuniciranju postojećih, rastućih i budućih rizika. Sam pojam rizika ima višestruka značenja, a u zavisnosti od discipline u odnosu na koju se definiše. U istraživanju i praksi katastrofa, rizik označava kombinaciju verovatnoće da će se katastrofa desiti u određenom vremenskom razdoblju i sa određenim negativnim posledicama (Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, 2018). Rizici od katastrofa postaju kompleksni i međusobno povezani, a njihovo identifikovanje, razumevanje, procenjivanje i umanjivanje predstavlja istovremeno civilizacijsku nuždu i istinski izazov današnjice. Raznovrsnost, učestalost i rušilačko dejstvo elementarnih i drugih nepogoda, naročito ekstremnih vremenskih pojava, povećavaju verovatnoću nastanka i obim katastrofalnih posledica po lokalne zajednice (European Forum for Disaster Risk Reduction, 2021). Stoga je, više nego ikada pre, prisutna potreba pružanja pomoći zajednicama da se pripreme za odgovor na katastrofe, pomažući im u spasavanju života, očuvanju imovine, te održavanju društvene, ekološke, ekonomske i političke stabilnosti (Pearce, 2000, r. 6).

Kako se rizici moraju posmatrati u kontekstu društva čiji su deo, svaki aspekt tog društva, kao i svaki član, ima određenu odgovornost u pripremi i odgovoru na katastrofe. Ne tako davno, veliki deo odgovora na katastrofe bio je fokusiran na poboljšanje reagovanja što je bez sumnje pomoglo da se spasu mnogi životi. Međutim, da bi se zaustavila veća nego ikad socijalna i ekonomska cena katastrofa, pažnja je usmerena na proaktivno delovanje tj. na izbegavanje i ublažavanje katastrofalnih posledica. U tom smislu, danas se pri upravljanju rizicima od katastrofa u praksi koriste tri pristupa koji čine integralnu celinu: upravljanje katastrofama, upravljanje rizicima od katastrofa i smanjenje rizika od katastrofa (Šakić Trogrlić et al., 2022). Upravljanje rizicima od katastrofa je disciplina i profesija koja primenjuje nauku, tehnologiju, planiranje i upravljanje u cilju kontrole ekstremnih događaja koji mogu povrediti ili usmrtniti veliki broj ljudi, naneti veliku štetu imovini i narušiti život u društvu (Phillips & Jenkins, 2010). Svrha upravljanja rizicima od katastrofa jeste smanjenje podrivajućih, često neprimetnih faktora rizika, povećane spremnost društva na potencijalne katastrofe, pravovremen odgovor i oporavak kada se one dese. Upravljanje rizicima od katastrofa predstavlja jedan kontinuum povezanih i zavisnih procesa čiji je cilj osnaživanje kapaciteta i otpornosti zajednica i domaćinstava za zaštitu života i sredstava za život, kroz mere koje će izbeći (prevencija) ili ograničiti (ublažavanje) potencijalne efekte manifestovanih opasnosti. Čitav ciklus upravljanja katastrofama čine upravo ove četiri faze (Warfield, 2008): ublažavanja, odnosno izbegavanja efekata katastrofa, pripreme planiranja odgovora na katastrofu, odgovora tj. napora za ublažavanje posledica prouzrokovanih katastrofom i oporavka ili povratka zajednice na stanje pre katastrofe.

U odnosu na prethodno, smanjenje rizika od katastrofa odnosi se na sprovođenje preventivnih aktivnosti i definiše se kao politika koja se uspostavlja i vodi u cilju sprečavanja novih i smanjenja postojećih rizika kroz implementaciju integrisanih i inkluzivnih ekonomskih, socijalnih, edukativnih, normativnih, zdravstvenih, kulturnih, tehnoloških, političkih i institucionalnih mera kojima se jača otpornost i pripremljenost zajednice za odgovor i

ublažavanje posledica od nastalih katastrofa. Glavni cilj koncepta smanjenja rizika od katastrofa jeste izgradnja otpornosti na posledice prirodnih i antropogenih opasnosti kroz identifikovanje i efikasno upravljanje rizicima, a ne samo kroz upravljanje odgovorom na katastrofe (Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, 2018). A kada je reč o pristupu upravljanja katastrofama kao faktičkim stanjem, odnosno vanrednim situacijama kao pravnom režimu nastalom po proglašenju od nadležnog organa, ono obuhvata organizaciju i rukovođenje subjektima i snagama sistema zaštite i spasavanja u cilju rešavanja svih aspekata odgovora na katastrofe i preduzimanja inicijalnih koraka u oporavku (Ujedinjene nacije, 2009).

Kao što vidimo, upravljanje rizicima od katastrofa zahteva multidisciplinarni pristup koji podrazumeva saradnju i uključenost mnogobrojnih subjekata. Bez obzira na stepen centralizovanosti odnosno decentralizovanosti nacionalnog sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, jedinice lokalne samouprave i lokalne zajednice igraju ključnu ulogu ne samo u odgovoru na katastrofe, nego u sveobuhvatnoj izgradnji otpornih zajednica (Malalgoda, Amaratunga & Pathirage, 2010). Jedan od razloga koji opravdava i objašnjava potrebu za ovakvom ulogom lokalne zajednice je činjenica da su elementarne i druge nepogde uglavnom lokalni događaji koji prvo nastupaju na teritoriji jedinice lokalne samouprave. Postojeći sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja u vanrednim situacijama u Republici Srbiji uspostavljen je na principima definisanim najpre Zakonom o vanrednim situacijama iz 2009. godine, koji je i postavio temelje za njegovu izgradnju kao jedinstvenog sistema, identifikovao subjekte i snage sistema, definisao položaj i ulogu svih subjekata sistema od Narodne skupštine, preko nadležnih pokrajinskih, lokalnih organa i institucija do pojedinaca. Novim Zakonom koji je donet 2018. godine ovaj osnov je proširen i usklađen sa aktuelnim međunarodnim standardima, a zasniva se na postupnom i lokalnom pristupu gde jedinice lokalne samouprave imaju primarnu ulogu u upravljanju rizikom od katastrofa i kao takve u zaštiti i spasavanju prvo koriste sopstvene snage i sredstva (Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, 2018). Prethodno ukazuje na preko potrebno ulaganje u razvijanje sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama Grada Subotice, koje se potvrđuje kroz ključno očuvanje života i funkcionisanja zajednice, kao i kroz isplativost investicija u otpornost.

Iskustva stečena u prethodnim decenijama pokazuju da sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u celini, a naročito na lokalnom nivou, još uvek pokazuje ograničenja, nedovoljnu efikasnost i svedoči o potrebi unapređivanja istog. Naročito je prisutna nedovoljno razvijena svest o značaju preventivnih aktivnosti i preduzimanju mera smanjenja rizika od katastrofa pre nego što se one dogode. Razvoj snažnih i dobro strukturisanih lokalnih kapaciteta za upravljanje rizicima (Bendimerad, 2003), još uvek je oslonjen na posvećenost, stručnost i kreativnost pojedinaca. Neophodno je stvoriti kulturu razumevanja i uključenosti koja će biti podržana institucionalno - legislativom, finansijskim sredstvima, alokacijom resursa i aktivnim angažmanom (Šakić Trogrlić et al., 2022). Upravo zato, ključan je iskorak iz zone kolektivnog oslanjanja na dosadašnju praksu i ulaganje u dugoročno održive modele planiranja i delovanja.

1.1. Pravni osnov i kontekst za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa

1.1.1. Zakonski okvir na osnovu kojeg se donosi Plan

U izradi ovog Plana smanjenja rizika od katastrofa biće sagledani svi aspekti pravnih regulativa i to:

- Okvir za smanjenje rizika od katastrofa iz Sendaija za period 2015-2030;
- Strategija nacionalne bezbednosti Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 94/2019);
- Nacionalna strategija smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u Republici Srbiji za period 2023-2030;
- Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, br. 87/2018);
- Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, br. 111/2009, 20/2015 i 87/2018 i 87/2018 – dr. zakon);
- Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 dr. zakon, 72/2009 - dr. zakon, 43/2011 - odluka US, 14/2016, 76/2018 i 95/2018 – dr. zakon);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, br. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 i 95/2018 – dr. zakon);
- Zakon o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima („Službeni glasnik SRS“, br. 44/77, 45/85 i 18/89 i „Službeni glasnik RS“, br. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - dr. zakon i 54/2015 - dr. zakon);
- Zakon o transportu opasnog tereta („Službeni glasnik RS“, br. 88/2010, 104/2016 - dr. zakon i 83/2018 – dr. zakon);
- Zakon o odbrani („Službeni glasnik RS“, br. 116/2007, 88/2009, 88/2009 - dr. zakon, 104/2009 - dr. zakon, 10/2015 i 36/2018);
- Zakon o obnovi nakon elementarne i druge nepogode („Službeni glasnik RS“, br. 112/2015);
- Zakon o državnoj upravi („Službeni glasnik RS“, br. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 30/2018 – dr. zakon i 47/2018);
- Zakon o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, br. 72/2009, 81/2009 - ispravka, 64/2010 - US, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - US, 50/2013 - US, 98/2013 - US, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31 /2019, 37/2019 - dr. zakon, 9/2020, 52/2021, 62/2023);
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 129/2007, 83/2014 - dr. zakon, 101/2016 - dr. zakon, 47/2018 i 111/2021 - dr. zakon);
- Uredba o obavezama subjekata sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u postupku izrade Registra rizika od katastrofa, načinu izrade Registra rizika od katastrofa i unosu podataka („Službeni glasnik RS“, br. 122/2020);
- Uredba o sadržaju, načinu izrade i obavezama subjekata u vezi sa izradom procene rizika od katastrofa i planova zaštite i spasavanja („Službeni glasnik RS“, br. 102/2020);
- Uredba o jedinicama civilne zaštite, nameni, zadacima, mobilizaciji i načinu upotrebe („Službeni glasnik RS“, br. 84/2020);
- Uredba o sastavu, načinu i organizaciji rada štabova za vanredne situacije („Službeni glasnik RS“, br. 27/2020);

- Uredba o sadržaju i načinu izrade plana smanjenja rizika od katastrofa („Službeni glasnik RS“, br. 21/2020);
- Uredba o zaštiti od neeksplozivnih ubojnih sredstava („Službeni glasnik RS“, br. 70/2013);
- Uredba o službi u aktivnoj rezervi u specijalizovanim jedinicama civilne zaštite („Službeni glasnik RS“, br. 46/2013);
- Uredba o načinu angažovanja stvari za potrebe zaštite i spasavanja i načinu ostvarivanja prava na naknadu za korišćenje istih („Službeni glasnik RS“, br. 10/2013);
- Uredba o sprovođenju evakuacije („Službeni glasnik RS“, br. 22/2011);
- Uredba o obaveznim sredstvima i opremi za ličnu, uzajamnu i kolektivnu zaštitu od elementarnih nepogoda i drugih nesreća („Službeni glasnik RS“, br. 3/2011 i 37/2015);
- Pravilnik o načinu obučavanja, osposobljavanja, nastavnim planovima i programima subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, br. 128/2020);
- Pravilnik o radu poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite i kriterijumima za njihovo imenovanje („Službeni glasnik RS“, br. 102/2020);
- Pravilnik o uniformi i oznakama civilne zaštite, oznakama funkcija i specijalnosti i ličnoj karti pripadnika civilne zaštite („Službeni glasnik RS“, br. 32/2020 i 83/2020);
- Pravilnik o sadržini, načinu uspostavljanja i održavanja registra rizika od katastrofa („Službeni glasnik RS“, br. 78/2019);
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju plana zaštite od udesa („Službeni glasnik RS“, br. 41/2019);
- Pravilnik o stručnom ispitu za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja („Službeni glasnik RS“, br. 20/2019);
- Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica za izdavanje ovlašćenja za organizovanje i sprovođenje obuke za polaganje posebnog stručnog ispita za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja, načinu izrade i sadržaju plana i programa obuke („Službeni glasnik RS“, br. 13/2019);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o pripadnicima organa, jedinica, službi i drugim učesnicima i o sredstvima i opremi u civilnoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, br. 91/2013);
- Pravilnik o sadržaju informacije o opasnostima, merama i postupcima u slučaju udesa („Službeni glasnik RS“, br. 18/2012);
- Pravilnik o kategorizaciji vanrednih događaja, načinu sprovođenja istrage i vođenja evidencije o vanrednom događaju, o obrascu evidencije i obrascu izveštaja o vanrednim događajima nastalim tokom rada žičare za transport lica („Službeni glasnik RS“, br. 94/2019);
- Pravilnik o tehničkim normativima za skloništa („Službeni list SFRJ, br. 55/1983);
- Pravilnik o načinu i uslovima korišćenja javnih i blokovskih skloništa u miru („Službeni glasnik RS“, br. 61/2001 i 69/2001);
- Pravilnik o načinu utvrđivanja vrednosti građevinskog dela objekta i načinu obračuna naknade za sklonište („Službeni glasnik RS“, br. 78/2012);

- Pravilnik o načinu obračuna naknade za izgradnju i održavanje skloništa i vršenju drugih usluga („Službeni glasnik RS“, br. 65/2002 i 87/2002);
- Odluka o određivanju minimalne jedinične cene za obračun naknade za izgradnju i održavanje skloništa i drugih usluga („Službeni glasnik RS“, br. 66/2002);
- Pravilnik o obaveznom atestiranju protivudarnih ventila za skloništa i dvonamenske objekte i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda („Službeni list SFRJ, br. 24/1990);
- Pravilnik o tehničkim normativima za instalacije hidrantske mreže za gašenje požara („Službeni glasnik RS“, br. 3/2018);
- Pravilnik za građevinske konstrukcije („Službeni glasnik RS“, br. 89/2019, 52/2020 i 122/2020);
- Pravilnik o profesionalnim vatrogasnim jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik RS“, br. 18/2012);
- Uputstvo o Metodologiji izrade i sadržaju procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja („Službeni glasnik RS“, br. 80/2019);
- Uputstvo o jedinstvenoj metodologiji za procenu štete od elementarnih nepogoda („Službeni list SFRJ“, br. 17/1979).

1.1.2. Kontekst za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa

Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030 države članice Ujedinjenih nacija su na Trećoj svetskoj konferenciji Ujedinjenih nacija za smanjenje rizika od katastrofa u Sendaiju (Japan) ponovile svoju opredeljenost za sprovođenje institucionalnih aktivnosti sa ciljem smanjenja rizika od katastrofa i potrebu integrisanja smanjenja rizika od katastrofa u politike, planove, programe i budžete na svim nacionalnim nivoima vlasti. Ovaj okvir prepoznaje važnost koju lokalne vlade odnosno različiti nivoi upravljanja lokalnim zajednicama poput gradova, opština, regiona, provincija i država, imaju u ostvarivanju ovog cilja, a s obzirom da sve veći broj stanovništva živi u urbanim sredinama. U tom smislu naloženo je jedinicama lokalne samouprave da sada, više nego ikada ranije, ulože napore u smanjenje rizika od katastrofa i izgradnju otpornosti, a sa druge strane da razmotre odgovornosti i moć koju imaju kako bi se suočile sa problemima novog doba. Okvirom je definisano sedam ciljeva i četiri prioriteta za sprovođenje aktivnosti koje treba da spreče pojavljivanje novih i smanje postojeće rizike od katastrofa. Dok prioriteti (razumevanje rizika od katastrofa, jačanje sistema uprave za upravljanje rizikom od katastrofa, ulaganje u smanjenje rizika od katastrofa u cilju jačanja otpornosti i unapređenje spremnosti za efikasno reagovanje i „izgradnja boljeg nego što je bilo“ u toku obnove, sanacije i rekonstrukcije) prate sve faze procesa smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama (prevenciju, ublažavanje rizika, reagovanje, obnovu i rekonstrukciju), kroz 5. cilj Okvira iz Sendaija naglašava se potreba znatnog povećanja broja zemalja sa nacionalnim i lokalnim strategijama za smanjenje rizika od katastrofa do 2020. Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama (2018) u prvi plan stavlja principe, planske dokumente, mere i aktivnosti koji treba da doprinesu što uspešnjoj prevenciji od elementarnih i drugih nepogoda, jačanju otpornosti pojedinaca i zajednica na posledice elementarnih i drugih nepogoda i podizanju nivoa spremnosti za reagovanje. Kao subjekat sistema smanjenja rizika

od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, jedinica lokalne samouprave u okviru svojih nadležnosti, u oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama (Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, 2018):

- 1) donosi akt o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji jedinice lokalne samouprave, na predlog nadležnog štaba i obezbeđuje njegovo sprovođenje;
- 2) izrađuje i donosi Procenu rizika od katastrofa, lokalni Plan smanjenja rizika od katastrofa, Plan zaštite i spasavanja i Eksterni plan zaštite od velikog udesa ukoliko se na njenoj teritoriji nalazi SEVESO kompleks višeg reda;
- 3) obrazuje štab za vanredne situacije;
- 4) određuje subjekte od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje jedinice lokalne samouprave na predlog nadležnog štaba;
- 5) planira i obezbeđuje budžetska sredstva namenjena za smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama;
- 6) obrazuje jedinice civilne zaštite;
- 7) uspostavlja situacioni centar u skladu sa aktom o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite, a u zavisnosti od tehničkih i materijalnih mogućnosti;
- 8) izrađuje studiju pokrivenosti sistema za javno uzbunjivanje za svoju teritoriju (akustičku studiju) i stara se o održavanju, nabavci i postavljanju akustičkih izvora (sirena) i ostale opreme u okviru jedinstvenog sistema za javno uzbunjivanje u Republici Srbiji;
- 9) sarađuje sa susednim jedinicama lokalne samouprave u sprovođenju mera i aktivnosti od značaja za smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama;
- 10) preduzima hitne i preventivne mere u cilju smanjenja rizika od katastrofa;
- 11) usvaja godišnji plan rada i godišnji izveštaj o radu štaba za vanredne situacije;
- 12) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Jedinica lokalne samouprave nadležna je za izradu tri ključna dokumenta: Procene rizika od katastrofa, Plana smanjenja rizika od katastrofa i Plana zaštite i spasavanja, koji se donose na tri godine. Ova dokumenta prema Zakonu treba da izrađuju privredna društva i druga pravna lica koja imaju ovlašćenje za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja (najmanje tri lica u stalnom radnom odnosu sa licencom za izradu ovih dokumenata), odnosno lokalna samouprava samostalno, ukoliko ima makar jedno stalno zaposleno lice koje poseduje licencu (Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, 2018). Saglasno članu 16. Zakona i članu 2. Uredbe o sadržaju i načinu izrade plana smanjenja rizika od katastrofa (2020), Planom smanjenja rizika od katastrofa (u daljem tekstu: Plan) utvrđuju se konkretne preventivne, organizacione, tehničke, finansijske, normativne, nadzorne, edukativne i druge mere i aktivnosti koje su nadležni državni organi i drugi subjekti, na osnovu procene pojedinih rizika, dužni da preduzmu u budućem periodu u cilju smanjenja rizika od katastrofa i ublažavanja njihovih posledica. Mere za smanjenje rizika od katastrofa dele se na strukturne i nestrukturne (UNDRR, 2016). Strukturne mere se odnose na inženjerski pristup, tehnike i fizičku gradnju radi smanjenja ili izbegavanja mogućih uticaja i postizanja otpornosti strukture ili sistema, dok se nestrukturne mere oslanjaju na „meki pristup“ i obuhvataju svaku meru koja ne uključuje fizičku konstrukciju, a koristi znanje, praksu ili sporazum za smanjenje rizika, posebno kroz politike, zakone, podizanje svesti javnosti, obuke i edukacije (Ujedinjene

nacije, 2009; Šakić Trogrlić et al., 2022). Strukturne mere su više usmerene ka ublažavanju rizika, a nestrukturne mere ka umanjenu ugroženosti i izloženosti i povećanju pripremljenosti zajednice.

Plan obavezno sadrži sledeće elemente (Uredba o sadržaju i načinu izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa, 2020):

- 1) uvod u Plan koji u sebi sadrži naziv opasnosti za koju se radi Plan, analizu postojećeg stanja, opis željenog stanja (opšti i posebni ciljevi) i izvod iz procene rizika u delu kojim se definiše nivo rizika od predmetne opasnosti (matrica za štice vrednosti);
- 2) mere i aktivnosti koje je potrebno preduzeti radi smanjenja rizika od katastrofa;
- 3) subjekte odgovorne za sprovođenje mera i aktivnosti, kao i za praćenje sprovođenja i izveštavanje o sprovođenju;
- 4) rokove za završetak predviđenih mera i aktivnosti;
- 5) potrebna sredstva za sprovođenje mera i aktivnosti, uz navođenje izvora finansiranja za obezbeđena sredstva.

Plan se izrađuje na osnovu usvojene odnosno ažurirane Procene rizika od katastrofa za teritoriju za koju se donosi.

1.2. Opasnosti za koje se radi Plan smanjenja rizika od katastrofa

Na osnovu dobijenih i dostupnih podataka, članovi radne grupe za izradu Procene rizika od katastrofa i Plana zaštite i spasavanja za teritoriju Grada Subotice su prilikom preliminarne identifikacije opasnosti tokom izrade Procene rizika od katastrofa došli do zaključka da pojedine elementarne i druge nepogode mogu predstavljati opasnost po sve štice vrednosti (život i zdravlje ljudi, ekonomija/ekologija i društvena stabilnost) i da tokom delovanja mogu naneti ozbiljne štete koje bitno opterećuju budžet Grada; da neke elementarne i druge nepogode mogu predstavljati opasnost po deo štice vrednosti (život i zdravlje ljudi i ekonomija/ekologija), a da određene elementarne i druge nepogode, iako se često javljaju, ne predstavljaju nikakvu ili neznatnu opasnost po štice vrednosti, odnosno opterećenje po budžet Grada. Posebna pažnja je posvećena identifikaciji mogućih opasnosti koje mogu nastupiti kombinovano - istovremeno ili naknadno, po principu domino efekta, u vidu multirizika. Procenom rizika od katastrofa Grada Subotice preliminarno su identifikovane opasnosti (pregled dat u tabeli br. 1) koje su istovremeno osnov za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa.

Tabela 1. Preliminarna identifikacija opasnosti

OPASNOSTI		ŠTICE VREDNOSTI		
		Život i zdravlje ljudi	Ekonomija/ ekologija	Društvena stabilnost
1.	Zemljotresi	Moguće posledice	Moguće posledice	Moguće posledice
2.	Odroni, klizišta i erozije	Ne očekuju se posledice		

3.	Poplave	Moguće posledice	Moguće posledice	Moguće posledice
4.	Ekstremne vremenske pojave	Moguće posledice	Moguće posledice	Moguće posledice
5.	Nedostatak vode za piće	Ne očekuju se posledice		
6.	Epidemije i pandemije	Moguće posledice	Moguće posledice	Moguće posledice
7.	Biljne bolesti	Ne očekuju se posledice		
8.	Bolesti životinja	Ne očekuju se posledice		
9.	Požari i eksplozije, požari na otvorenom	Ne očekuju se posledice		
10.	Tehničko - tehnološke nesreće	Ne očekuju se posledice		
11.	Nuklearni i radiološki akcidenti	<i>Procena za ovu vrstu opasnosti se izrađuje isključivo na nivou Republike Srbije</i>		
12.	Opasnost od terorističkog napada	<i>Procena za ovu vrstu opasnosti se izrađuje isključivo na nivou Republike Srbije</i>		

1.3. Analiza postojećeg stanja

Sistem upravljanja rizicima od katastrofa je od velikog značaja za efektivno i efikasno funkcionisanje jedinica lokalne samouprave i održivi razvoj. Za jačanje sistema upravljanja rizicima od katastrofa, neophodno je postojanje jasne vizija, procedura, nadležnosti, uputstava i koordinacija unutar i izvan nadležnih institucija, kao i učešće relevantnih zainteresovanih strana. Kako bi se adekvatno upravljalo rizicima od katastrofa, neophodno je utvrđivanje početnog stanja, u čemu nam mnogo može pomoći okvir za procenu institucionalnih kapaciteta i praksi koji je predstavljen u tabeli br. 2 (Nikitina et al., 2005).

Tabela 2. Okvir za procenu institucionalnih kapaciteta i praksi u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa

Funkcije	Faze ciklusa katastrofa (vremenski tok)			
	Ublažavanje (pre nastanka katastrofe)	Pripremljenost (pre nastanka katastrofe)	Odgovor (tokom odnosno nakon nastanka katastrofe)	Oporavak i rehabilitacija (po završetku faze odgovora)
Razmatranje <i>Šta je potrebno da se uradi?</i>	Kako se donose odluke o upravljanju rizicima od katastrofa? Koja i čija znanja i iskustva se uzimaju u obzir? Čiji interesi se zastupaju?	Da li se sveobuhvatno razmatra i redovno prati stanje kapaciteta u sistemu upravljanja rizicima od katastrofa? Da li je javnost uključena u sprovođenje mera na povećanju nivoa pripremljenosti za katastrofe?	Kako se donose odluke koga i šta prvo treba zaštititi i/ili spasiti?	Kako se donose odluke o tome šta će biti u fokusu programa obnove nakon katastrofe? Čija znanja i interesi se zastupaju i uzimaju u obzir?
Koordinacija <i>Ko je odgovoran?</i>	Kakve su lokalne politike i prakse u oblasti smanjenja rizika od katastrofa? Koliko su nadležni organi i institucije upoznate sa normativnom regulativom iz ove oblasti? Koja podzakonska akta i procedure postoje?	Da li su i kako podeljene odgovornosti među nadležnim ustanovama, službama i javnosti? Da li je u funkciji sistem javnog uzbunjivanja?	Kako se sprovede specifične politike i procedure kada se vanredna situacija dogodi? Da li postoji jaz između pripadajućih odgovornosti i delovanja ključnih aktera? Čija je odgovornost za dobru i lošu praksu?	Da li su resursi neophodni za obnovu adekvatno mobilisani i usmereni efektivno? Da li su rehabilitacione mere integrisane u napredak zajednice i jedinice lokalne samouprave? Da li postoje jasne, svima poznate, procedure prijave, procene i verifikacije štete nastale tokom vanrednih situacija?
Sprovođenje <i>Kako se sprovodi?</i>	Koje strukturne i nestrukturne mere su sprovedene kako bi se sprečila i umanjila	Da li su organi javne vlasti i nadležne službe dobro pripremljene?	Kako su sprovedene operacije evakuacije, potrage i spasavanja i	Da li su pomoć dobili oni kojima je najpotrebnija?

	<p>verovatnoća nastanka i posledice opasnosti koje su prepoznate Procenom rizika od katastrofa?</p> <p>U kojoj meri se nadzire sprovođenje zakonskih i drugih propisa u vezi sa upravljanjem rizicima od katastrofa?</p>	<p>Da li je javnost dobro informisana?</p> <p>Kako se sprovode nacionalne i lokalne politike u oblasti pripremljenosti za katastrofe?</p>	<p>zbrinjavanja ugroženog i katastrofom pogođenog stanovništva?</p> <p>Da li su uloženi posebni naponi kako bi se pomoglo socijalno ugroženim grupama?</p> <p>Da li su i koje mere sprovedene kako bi se sprečile pljačke imovine?</p>	<p>Da li su sredstva raspoređena pravedno, a procesi koji ih je prate transparentni?</p>
<p>Evaluacija</p> <p><i>Da li je urađeno i dobro sprovedeno?</i></p>	<p>Kako se procenjuje efektivnost i efikasnost mera za smanjenje rizika od katastrofa?</p>	<p>Kako se vrši praćenje i nadzor nad stanjem pripremljenosti nadležnih ustanova, službi i zajednice?</p>	<p>Kako se može oceniti kvalitet sprovedenih operacija zaštite i spasavanja?</p>	<p>Kako se procenjuje efektivnost sprovedenih programa obnove i rehabilitacije?</p>
	<p>Kome su i kako nadležna lica, ustanove i službe odgovorni?</p> <p>Da li su naučene lekcije iz prethodnih katastrofa izazvanih elementarnim i drugim nepogodama uticale na institucionalne promene?</p>			

Strategije, normativno uređenje, planovi

Grad Subotica je u cilju smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, odnosno organizacije zaštite i spasavanja na svojoj teritoriji, izradio i usvojio sledeća dokumenta:

- 1) Odluku o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice (broj I-00-82-1/2021);
- 2) Odluku o određivanju osposobljenih pravnih lica od značaja za zaštitu i spasavanje na teritoriji Grada Subotice (broj: III-87-17/2014);
- 3) Odluku o obrazovanju Štaba za vanredne situacije Grada Subotice (broj: I-00-021-61/2021);
- 4) Odluku o obrazovanju jedinica civilne zaštite opšte namene i specijalizovane jedinice CZ za uzbunjivanje na teritoriji Grada Subotice (broj: III-022-19/2022);
- 5) Zaključak o imenovanju poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice (broj: II-217-10/2023-4);
- 6) Zaključak o formiranju stručno-operativnih timova na teritoriji Grada Subotice i imenovanju rukovodilaca timova (broj: II-217-7/2022) i
- 7) Poslovnik o radu Gradskog štaba za vanredne situacije (oktobar 2011. godine).

Za teritoriju Grada Subotice, 2022. godine izrađeni su Procena rizika od katastrofa, Plan zaštite i spasavanja i Eksterni plan zaštite od udesa i za iste je dobijena saglasnost Sektora za vanredne situacije, Odeljenje u Subotici. Odluka o određivanju osposobljenih pravnih lica od značaja za zaštitu i spasavanje na teritoriji Grada Subotice nije usklađena sa Zakonom, a pojedina pravna lica su ugašena, te je u skladu sa potrebama Grada Subotice potrebno odrediti subjekte od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje i doneti novu Odluku kojom će isti biti imenovani. Zaključak o imenovanju poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice potrebno je u potpunosti uskladiti sa Pravilnikom o radu poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite i kriterijumima za njihovo imenovanje („Službeni glasnik RS“, br. 102/2020), a u delu broja imenovanih poverenika i zamenika poverenika u naseljenim mestima u odnosu na broj stanovnika. Poslovnik o radu Gradskog štaba za vanredne situacije je potrebno uskladiti sa Uredbom o sastavu, načinu i organizaciji rada štabova za vanredne situacije („Službeni Glasnik RS“, br. 27/2020) i Odlukom o obrazovanju Štaba za vanredne situacije Grada Subotice iz 2021. godine. U odnosu na prethodno, možemo zaključiti kako Grad Subotica poseduje odgovarajući pravni okvir za upravljanje rizicima od elementarnih i drugih nepogoda, ali i da je isti potrebno unaprediti i ažurirati sa pozitivno-pravnim propisima koji su harmonizovani Okvirom iz Sendaja za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030. Informacije iz izrađenih i usvojenih dokumenata neophodno je blagovremeno pratiti i ažurirati.

Na području Grada Subotice nalaze se Kireš, Krivaja i Čik kao vodotoci I reda, dok vodotokova II reda nema, te stoga ne postoji potreba izrade Operativnog plana odbrane od poplava za vode II reda, kao ni programa mera i radova na smanjenju rizika od poplava. „Javno preduzeće za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica nema izrađen Plan rada na smanjenju rizika od urbanih poplava koje se javljaju prilikom većih padavina, ali se Programom poslovanja ovog preduzeća svake godine planiraju poslovi planiranih proširenja upojnih kanala na području grada, održavanju uličnih slivnika i izgradnje

novih. Skupština Grada Subotice je Odlukom o opštinskim putevima, ulicama i nekategorisanim putevima istom preduzeću dodelila upravljanje opštinskim putevima, ulicama i nekategorisanim putevima, te „Javno preduzeće za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica u skladu sa zakonom organizuje poslove održavanja, zaštite, korišćenja i razvoja puteva. U odnosu na iskazano, svake godine pred nadolazeću zimsku sezonu, a imajući u vidu opasnosti od ekstremnih vremenskih nepogoda - snežnih mećava, nanosa i poledica, „Javno preduzeće za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica donosi Plan zimskog održavanja opštinskih puteva i ulica za period od 01.11. do 01.04. naredne godine na teritoriji Grada Subotice i zaštićenog područja Parka prirode Palić.

Grad Subotica ima izrađen Plan zaštite od požara Opštine Subotica (decembar 2007. godine) koji je izradio Zavod za urbanizam Opštine Subotica i koji nije usklađen sa Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, br. 111/2009, 20/2015 i 87/2018 i 87/2018 – dr. zakon), članom 22., te ne poseduje saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije. U cilju smanjenja rizika od šumskih požara i požara na otvorenom, Gazdinska jedinica Subotičke šume sprovodi operativne planove zaštite od požara. Grad Subotica ima izrađen Operativni plan sprovođenja preventivnih mera zaštite od požara na otvorenom prostoru i šumskih požara na području Grada Subotice koji se izrađuje i usvaja na početku godine za tekuću. Redovno se sprovode rokovima predviđene aktivnosti državnih organa i partnera uključenih u kontrolu sprovođenja i poštovanja preventivnih mera zaštite od požara (održavanje sastanaka sa odgovornim licima odnosno subjektima zaštite od požara, angažovanje poljočuvara, itd.).

Grad Subotica nema izrađen plan i program razvoja sistema upravljanja rizicima od katastrofa. Takođe, nedostaje uključivanje smanjenja rizika od katastrofa u politike i planove lokalnog razvoja.

Sistem ranog upozoravanja, obaveštavanja i uzbunjivanja

Iako se posledice prirodnih katastrofa na ljude, ekonomiju i životnu sredinu ne mogu potpuno izbeći, značajno se mogu umanjiti. Podrobno izučavanje i poznavanje prirodnih opasnosti, njihovo praćenje, izdavanje upozorenja, ostavljanje prostora za pravovremenu akciju (poput evakuacije, sklanjanja, mera zaštite od poplava, itd.) čine razvoj i korišćenje sistema ranog upozoravanja, obaveštavanja i uzbunjivanja jednim od centralnih instrumenata za umanjjenje posledica katastrofa i najisplativijih nestrukturnih mera smanjenja rizika (Vukmirović, 2011; Šakić Trogrlić et al., 2022). Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama (2018) sistem ranog upozoravanja, obaveštavanja i uzbunjivanja definiše kao skup aktivnosti usmerenih na otkrivanje, praćenje i prikupljanje informacija kao i blagovremeno obaveštavanje i upozoravanje subjekata i snaga smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama o svim vrstama opasnosti koje mogu ugroziti ljude, životnu sredinu, materijalna i kulturna dobra. Efektivan sistem ranog upozoravanja, obaveštavanja i uzbunjivanja čine četiri međusobno povezane vitalne komponente (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2019; Marchezini et al., 2018):

- 1) razvijanje znanja o riziku od katastrofa kroz sveobuhvatno mapiranje opasnosti i procenu rizika;

- 2) praćenje i predviđanje opasnosti korišćenjem visokokvalitetne opreme i prihvaćenih naučnih metodologija;
- 3) komuniciranje i širenje pravovremenih, tačnih, jasnih i delotvornih upozorenja i
- 4) spremnost za reagovanje na svim nivoima za odgovor na primljena upozorenja.

Kada je reč o ranim najavama i upozoravanju od poplava i ekstremnih vremenskih pojava, ovlašćeno lice Gradske uprave Grada Subotice informacije prima od Sektora za vanredne situacije, Odeljenja za vanredne situacije u Subotici, koje ista dobija neposredno od Republičkog hidrometeorološkog zavoda Srbije kao referentne ustanove za davanje i najavu za vanredne i opasne meteorološke i hidrološke pojave. Grad Subotica najave i upozorenja, u zavisnosti od sadržaja, dalje prosleđuje određenim subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje na teritoriji Grada Subotice. S obzirom da se radi o opasnosti koja se dešava iznenada i ne može se predvideti, u slučaju zemljotresa ne postoji sistem rane najave odnosno upozorenja. Mrežu seizmoloških stanica Srbije čine 24 seizmološke stanice sa 87 digitalnih kanala. Na svim stanicama koristi se program za akviziciju podataka SeisComp/SeedLink 2.1 (GFZ Potsdam). Prenos podataka sa svih stanica obavlja se u realnom vremenu internetom, pri čemu se podaci sa seizmološke stanice u Subotici odvija kablovskim internetom. Automatska i ručna obrada seizmoloških podataka odvija se u centralnoj seizmološkoj stanici u Beogradu i na centralnoj mernoj seizmološkoj stanici na Divčibarima (Republički seizmološki zavod, n.d.). U slučaju opasnosti na teritoriji Grada Subotice, uzbunjivanje kao obaveštavanje stanovništva o nastupajućoj ili nastaloj opasnosti radi hitnog postupanja u cilju zaštite života i zdravlja vrši se putem sistema za javno uzbunjivanje tj. sirena preko kojih se emituju propisani signali znakova za uzbunjivanje, kao i preko razglasnih uređaja i elektronskih medija. Sistem za javno uzbunjivanje i obaveštavanje smatra se osnovom svake strategije smanjenja rizika od katastrofa.

Postojeći sistem za javno uzbunjivanje na teritoriji Grada Subotice je zastareo i nepouzdan, zasnovan uglavnom na analognoj tehnologiji, sa određenim brojem neispravnih i neupotrebljivih sirena. Osim već postojećih sirenama nepokrivenih delova naselja, razvoj i širenje grada doprineo je dodatnoj potrebi širenja sistema za javno uzbunjivanje s obzirom da trenutno stanje zaostaje za stvarnim potrebama. Shodno prethodnom, postoji potreba za razvojem i izgradnjom savremenog sistema za javno uzbunjivanje. Na teritoriji Grada Subotice ukupno se nalazi 38 sirena, od čega je trenutno u funkciji 25 (pregled ispravnih sirena dat je u tabeli br. 3). Sve sirene koje su u funkciji aktiviraju se ručno. Od sirena koje nisu u funkciji, zbog neobavljenog servisa nije moguće aktivirati 3 sirene, a s obzirom da se radi o pneumatskim sirenama tipa „Herman“ koje za pokretanje koriste dizel motor, nije ekonomski opravdano vršiti njihovu popravku već je neophodno izvršiti njihovu zamenu sa električnim sirenama. Preostalih 10 sirena ne postoji na evidentiranim lokacijama, radi se o lokacijama na kojima ne postoje objekti ili su objekti prešli u privatno vlasništvo. S obzirom da Grad Subotica nema savremeni jedinstveni sistem javnog uzbunjivanja, nakon ručnog aktiviranja pojedinačnih sirena nije moguće emitirati saopštenje odmah iza signala kao preko elektronskih sirena koje imaju mogućnost oglašavanja govornih poruka.

Grad Subotica nema izrađenu studiju pokrivenosti sistema za javno uzbunjivanje za svoju teritoriju (akustička studija). U cilju izvršavanja zakonske obaveze, izgradnji sistema za javno

uzbunjivanje neophodno je da prethodi akustička studija na osnovu koje je moguće izvršiti izbor potrebne i adekvatne opreme kako bi se obezbedila akustičnost sirena uz uvažavanje tehničkih normativa i svih faktora koji utiču na prostiranje i slabljenje zvuka u prostoru. Takođe je potrebno razmotriti lokacije za smeštanje alarmnih stanica, a po pitanju izbora lokacija uzeti u obzir mogućnosti smeštaja opreme, napajanje električnom energijom i telekomunikacione veze za daljinsko upravljanje sirenama. Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija GU Subotica u saradnji sa nadležnim licima iz Odeljenja za vanredne situacije u Subotici, jednom godišnje izvršava proveru ispravnosti sirena na teritoriji Grada Subotice. Prilikom ovih provera, nije oglašavan znak „prestanak opasnosti“ iz razloga sprečavanja pojave panike kod stanovništva. Nedostaje razumevanje sistema javnog uzbunjivanja kao sistema orijentisanog ka ljudima, edukacija i sprovođenje simulacionih vežbi koji bi uticali na drugačiju percepciju rizika i povećali pripremljenost građana i građanki Subotice za reagovanje na upozorenja. Redovne provere sistema javnog uzbunjivanja oglašavanjem znaka „prestanak opasnosti“ svakog meseca u isto vreme, o čemu se javnost unapred obaveštava, redovna je praksa u drugim jedinicama lokalne samouprave Republike Srbije i država u regionu. Na taj način se uz kontrolu funkcionalnosti sistema ujedno podiže nivo pripremljenosti zajednice na reagovanje u slučaju katastrofa, uvežbava rukovanje sistetom i proverava delotvornost i efikasnost protokola čime se sistem integriše u svakodnevni život zajednice.

Tabela 3. Pregled ispravnih sirena na teritoriji Grada Subotice

Red . br.	Lokacija sirene	Vrsta sirene	Ispravnost sirene da/ne
1.	Aksentija Marodića bb, Subotica	električna	da
2.	Sivački put br. 2, Subotica	električna	da
3.	Majšanski put br. 85, Subotica	električna	da
4.	Tolminska br. 1a, Subotica	električna	da
5.	Ivana Antunovića br. 90	električna	da
6.	Horgoški put br. 71, Palić	električna	da
7.	Osnovna škola „Mika Antić“ Palić	električna	da
8.	Daruvarska br. 12, Palić	električna	da
9.	Železnička stanica Bajmok	električna	da
10.	Štrosmajerova br. 1, Bajmok	električna	da
11.	Maršala Tita br. 1, Čantavir	električna	da
12.	Osnovna škola „Hunjadi Janoš“ Čantavir	električna	da
13.	Osnovna škola „Pionir“ Stari Žednik	električna	da
14.	Železnička stanica Novi Žednik	električna	da
15.	Zadružni dom Kelebija	električna	da
16.	Vatrogasni dom Tavankut	električna	da
17.	Zgrada mesne zajednice Bački Vinogradi	električna	da
18.	Gradska kuća Subotica	električna	da
19.	Fabrika „Bratstvo“ Subotica	električna	da
20.	Fabrika „8. Mart“ Subotica	električna	da
21.	Vatrogasno-spasilačka jedinica Subotica	električna	da
22.	Železnička stanica Subotica	električna	da
23.	„JP Toplana“ Segedinski put br. 22, Subotica	električna	da
24.	Vatrogasni dom Stari Žedenik	električna	da
25.	Zgrada mesne zajednice Prozivka	električna	da

Zakonom o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama (2018) definisano je postojanje situacionog centra 112, kao dela službe 112 čiji je zadatak rano upozoravanje, obaveštavanje i uzbunjivanje građana i nadležnih organa. Ova služba uslovljava postojanje jedinstvenog, opštepoznatog i internacionalnog broja 112 koji građani mogu da pozovu u hitnim slučajevima. Preko situacionog centra 112 građani bi, osim pozivanja jedinstvenog broja hitnih službi umesto dosadašnjih pojedinačnih dispečerskih centara (192 - policija; 193 – vatrogasci; 194 – hitna pomoć), trebali pravovremeno da dobiju upozorenja, kao i obaveštenja o tome šta treba da urade kako bi se zaštitili od opasnosti. Ovo tehničko-tehnološko rešenje kroz integraciju telekomunikacionih i informacionih sistema, omogućava brzo reagovanje ne samo operatera na poziv građana i upravljanje resursima potrebnim za pružanje pomoći, nego poboljšanje kvaliteta upravljanja sistemima javnog uzbunjivanja i obaveštavanja. Iako postoji više modela organizovanja službi 112 (Vratonjić, 2012), u Gradu Subotici situacioni centar 112 organizaciono je prispojen Vatrogasno-spasilačkoj jedinici Subotica, u kojoj dežurni operater prima i pozive građana na broj 112 i obrađuje ih na lokalnom

nivou. Ovaj model, u kome operater pripada jednoj od hitnih službi, često predstavlja nasleđe iz starijih vremena i stepenicu ka promeni sistema. Postojeći telekomunikaciono-informacioni sistem, prostorni i ljudski resursi, način funkcionisanja i zastarelost sistema javnog uzbunjivanja ne omogućavaju da situacioni centar funkcioniše i obavlja ulogu koja mu je zakonski i idejno određena. Shodno prethodnom, nije moguće upravljati i nadzirati celi sistem ranog upozoravanja, obaveštavanja i uzbunjivanja iz operativnog centra 112.

Prostorno planiranje i legalizacija objekata

Način korišćenja zemljišta, kao i izgradnja stambenih, javnih i industrijskih objekata i kritične infrastrukture direktno utiče na verovatnoću nastanka katastrofe i moguće posledice. Održivo urbanističko planiranje i projektovanje nije samo sredstvo za postizanje urbanog i regionalnog razvoja, nego i osnova smanjenja rizika od katastrofa (Chugh, 2020; UNDDR, 2017a). Prilikom izrade urbanističko planske dokumentacije „Javno preduzeće za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica, u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji, pribavlja sve relevantne podatke o postojećoj planskoj dokumentaciji, posebnim uslovima za zaštitu i uređenje prostora, stanju i kapacitetima komunalne, saobraćajne i ostale infrastrukture od nadležnih komunalnih preduzeća, kao i uslove od organa, organizacija i preduzeća iz oblasti koje su od uticaja na izradu konkretnog plana. U skladu sa tim, a u cilju zaštite građevinskih objekata i ostalih sadržaja u prostoru, pri njihovom projektovanju i izvođenju u obzir se uzimaju merodavni parametri koji se odnose na zaštitu od elementarnih nepogoda (vrsta i količina atmosferskih padavina, debljina snežnog pokrivača, jačina vetra, nosivost terena, visina podzemnih voda i sl.). Sa aspekta zaštite od elementarnih i drugih nepogoda, primenjuju se mere zaštite koje obuhvataju preventivne mere za sprečavanje nepogoda ili ublažavanje njihovog dejstva, mere koje se preduzimaju u slučaju neposredne opasnosti od elementarnih nepogoda, mere zaštite kada nastupe nepogode i mere ublažavanja i otklanjanja neposrednih posledica nastalih dejstvom nepogoda ili udesa.

Pri prostornom i urbanističkom planiranju, projektovanju i izgradnji objekata na području Grada Subotica, posebna pažnja se obraća na seizmički hazard tj. stepen seizmičnosti i projektovanja zgrada za očekivani stepen seizmičnosti. Područje Grada Subotica na kojem se nalazi prostor obuhvaćen Planom, prema karti seizmičke regionalizacije Republike Srbije u pogledu intenziteta zemljotresa, spada u VII stepen Merkali-Kankani-Zibergove skale (MCS), pa se prilikom projektovanja objekata strogo poštuju tehničke mere zaštite pri izgradnji objekata zahtevane Pravilnikom za građevinske konstrukcije („Službeni glasnik RS“, br. 89/2019, 52/2020 i 122/2020). Objekti i pogoni na teritoriji Grada koji su građeni pre zemljotresa u Skoplju 1963. godine nisu bili građeni uz poštovanje obaveznih tehničkih propisa za građenje u seizmičkim područjima koji su doneseni 1964. godine, a nakon katastrofalnog zemljotresa u Skoplju 1963. godine. Tipovi zgrada u Gradu Subotici čine: zgrade građene od naboja, čerpića i zgrade od tvrdog materijala zidane u blatnom malteru, zgrade građene od opeke zidane u krečnom i produženom malteru, zgrade od blokova i kamena i zgrade koje su delimično građene u kombinaciji sa drvenim konstrukcijama, armirano-betonske građevine, objekti građeni od čelične i drvene konstrukcije. Na teritoriji Grada, u 22 naselja tj. 37 mesnih zajednica, postoje objekti starije i novije gradnje. Na seoskom području još uvek se mogu naći u upotrebi kuće sačinjene kombinacijom drveta, zemlje, pečene cigle i crepa, ali isto tako i

stambeni objekti armirano-betonske strukture, sa stabilnim krovnim konstrukcijama. Da bi se postigao zadovoljavajući kvalitet gradnje na prostoru teritorije Grada uzima se u obzir nekoliko elemenata:

- 1) Adekvatno prostorno i urbanističko planiranje u odnosu na karakteristike teritorije i tla;
- 2) Adekvatan odabir lokacije za gradnju u skladu sa vrstom objekata koji se gradi (tlo i temeljna konstrukcija su međusobno zavisni);
- 3) Projektovanje u skladu sa seizmološkim zahtevima;
- 4) Adekvatan izbor materijala da bi konstrukcije bile čvrste (čelik, armirani beton, drvo).

Kada je u pitanju rizik od zemljotresa, a prilikom izrade urbanističkih planova za teritoriju Grada Subotice, vrši se ishodovanje seizmoloških uslova od Republičkog seizmološkog zavoda u koje su ugrađene mape rizika (mape hazarda) od zemljotresa. Pri urbanističkom planiranju i projektovanju preventivne mere, koje se tiču sagledavanja seizmičkog hazarda na planskom području, ugrađuju se u plansku dokumentaciju na osnovu ishodovanih uslova u kojima su prikazane karte i tabele numeričkih vrednosti od uticaja na sagledavanje seizmičkog hazarda. Konkretno mere prilikom projektovanja i izgradnje objekata se određuju obavezanim inženjerskogeološkim-geotehničkim istražnim radovima koji prethode projektovanju.

U smislu smanjenja posledica izazvanih plavljenjem od unutrašnjih voda, unutar građevinskog područja u zonama koja su pokrivene gradskom kanalizacijom, obaveza Investitora objekta u celom obuhvatu plana je da zaštiti svoj objekat od izlivne vode iz javne kanalizacije na površini terena i od plavljenja objekata povratom vode kroz kanalizacioni priključak. U slučaju izgradnje višeporodično-stambenih objekata obavezna je izgradnja visokog prizemlja. Sanitarno-fekalne i tehnološke otpadne vode se direktno upuštaju u kanalizaciju nakon njene izgradnje, uz uslov da kvalitet ispuštenih otpadnih voda mora da zadovoljava parametre – maksimalne dozvoljene koncentracije (MDK). Uslovno čiste atmosferske vode (sa krovniha ravni, čistih betonskih površina), čiji kvalitet odgovara II klase vode se bez prečišćavanja usmeravaju ka postojećim otvorenim kanalima, putnim jarcima, rigolama ili rešavaju razlivanjem i upijanjem u slobodni okolni prostor. U slučajevima kada se izgradnja objekata vrši u delu grada u kojem još nije izgrađena kanalizacija, do izgradnje kanalizacione mreže, odvođenje otpadnih voda se rešava individualno tj. izgradnjom vodonepropusnih septičkih jama, dok se odvođenje atmosferskih voda rešava razlivanjem i upijanjem u slobodan okolni prostor unutar sopstvene parcele.

Grad Subotica ima izrađen i usvojen Prostorni plan Grada Subotica („Službeni list grada Subotice“, br. 16/2012), Generalni plan Subotica – Palić do 2020. godine („Službeni list opštine Subotica“, br. 16/2006, 17/2006 ispr. i 28/2006) i Generalni urbanistički plan Subotica-Palić do 2030. godine („Službeni list Grad Subotice“, br. 29/2018). Sekretarijat za građevinarstvo Gradske uprave Grada Subotice, koji u svom sastavu ima dve organizacione jedinice: Odsek za sprovođenje objedinjene procedure i Odsek za ozakonjenje objekata, vrši nadležne poslove organizovanja procedura donošenja prostorno-urbanističke dokumentacije i tehničke dokumentacije iz oblasti utvrđivanja zemljišta; rešavanja u upravnom postupku u prvom stepenu o pravima i dužnostima lica u upravnim stvarima iz nadležnosti Sekretarijata; izvršavanja zakona i drugih propisa čije je izvršavanje povereno Gradu iz oblasti građevinarstva, upravnog nadzora nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata Skupštine

grada iz nadležnosti Sekretarijata. Prethodnim, Sekretarijat za građevinarstvo zajedno sa nadležnom građevinskom inspekcijom u okviru Sekretarijata za inspeksijsko-nadzorne poslove, obezbeđuju primenu ključnih uslova za efikasno sprovođenje građevinskih propisa. Sekretarijat za građevinarstvo GU Subotica nema izrađene evidencije o broju legalnih objekata, ukupnom broju izdatih upotrebnih dozvola, niti procene o broju bespravno građenih objekata na teritoriji Grada Subotice. Zaključno sa 29. avgustom 2023. godine, po evidenciji Sekretarijata za građevinarstvo, aktivno je 12.728 predmeta u vezi podnetih zahteva za legalizaciju objekata. Broj podnetih tj. primljenih zahteva se svakodnevno uvećava u proseku za 5.

Zaštita od urbanih poplava

Na teritoriji Grada Subotice nalaze se Krivaja, Čik i Kireš kao prirodni vodotoci 1. reda, koji su ujedno i međudržavne vode sa izvorima na području Mađarske. Međutim, dugi niz godina nema dotoka vode sa teritorije Mađarske s obzirom da su izvori presušili. Proteklih 20 godina voda je koritom Kireša doticala iz Mađarske samo 1999. i 2010. godine, kada su bile velike poplave od unutrašnjih voda na teritoriji obe države. Pomenuti prirodni vodotoci u Gradu Subotici se snabdevaju vodom iz sopstvenog sliva sa teritorije kroz koju prolaze i iz odvodne kanalske mreže kao recipijent istih. Sa aspekta vodoprivrede ova teritorija podeljena je na 5 slivnih područja, čije su osnovne karakteristike navedene u tabeli br. 4. Vodoprivredno privredno društvo Dunav-Tisa-Dunav „Severna Bačka“ d.o.o. Subotica (u daljem tekstu: DTD „Severna Bačka“) odnosno vodna jedinica „Severna Bačka – Subotica“ pokriva celokupno područje Grada Subotice.

Tabela 4. Osnovni parametri slivova na teritoriji Grada Subotica (izvor: DTD „Severna Bačka“)

Red . br.	Naziv sliva	Površina sliva (u ha)	Dužina vodotoka na slivu vodne jedinice (km)	Dužina kanalske mreže (km)	Sve ukupno (km)
1.	Kereš	25.993,30	7,152	62,913	70,065
2.	Čik 1	34.425,70	40,637	14,156	54,793
3.	Krivaja 1	37.843,00	30,292	65,795	96,087
4.	Horgoš – Martonoš sliv XI	853,30	-	1,6	1,6
5.	Plazović	1.146,80	-	5,42	5,42
Ukupno		100.262,10	78,081	149,884	227,965

Kada je u pitanju zaštita od poplava, svake godine do kraja tekuće godine za narednu godinu javna vodoprivredna preduzeća u skladu sa Opštim planom za odbranu od poplava pripremaju Operativni plan za odbranu od poplava za teritoriju Republike Srbije koji sadrži: naziv pravnih lica nadležnih za organizovanje i sprovođenje odbrane od poplava na teritoriji Republike Srbije i imena rukovodilaca od poplava i drugih odgovornih lica; operativni plan za odbranu od poplava od spoljnih i unutrašnjih voda i pregled hidroloških i meteoroloških stanica i punktova za osmatranje ledenih pojava.

Tabela 5. Pregled hidromelioracionih sistema (HMS) na području vodne jedinice „Severna Bačka – Subotica“

Red . br.	Oznaka HMS	Sistem (HMS)	Teritorijalna pripadnost sistema Katastarska opština (KO)
1.	GD SBS 80.	Kereš	Stari Grad, Novi Grad, Palić i Bački Vinogradi
2.	GD SBS 81.	Čik 1	Čantavir, Bikovo, Donji Grad, Tavankut i Žednik
3.	GD SBS 82.	Krivaja 1	Tavankut, Donji Grad, Đurđin, Žednik i Bajmok
4.	GD SBS 83.	Horgoš – Martonoš sliv XI	Bački Vinogradi
5.	GD SBS 84.	Plazović	Bajmok

S obzirom da na teritoriji Grada Subotice nema reka, ne vrši se odbrana od spoljnih voda. DTD „Severna Bačka“, a na osnovu proglašene redovne ili vanredne odbrane od poplava od unutrašnjih voda, pristupa neophodnim aktivnostima kako bi se zaštitilo stanovništvo i imovina. U tom smislu, sa ciljem smanjenja rizika od poplava od unutrašnjih voda, DTD „Severna Bačka“ izvodi sledeće radove na vodotokovima i kanalskoj mreži:

- 1) Monitoring nivoa podzemnih voda u bunarima, merenje padavina, izrada mesečnog biltena sa grafičkim prikazom količine padavina i nivograma podzemne vode u bunarima;
- 2) Stalno praćenje stanja vodnih objekata i upravljanje vodnim režimom putem pogona ustava;
- 3) Mašinsko košenje i tarupiranje korita vodotoka/kanala i obalnog inspektionog pojasa godišnje jednom ili dva puta prema potrebama i finansijskim mogućnostima;
- 4) Mašinsko košenje inspekcione staze oko akumulacionih jezera i prirodnih jezera;
- 5) Sečenje drveća u koritu vodotoka/kanala, premazivanje panjeva hemijskim sredstvima;
- 6) Uklanjanje ubačenog smeća iz kanalskog profila;
- 7) Popravke propusta i mostova, izrada zaštitne obloge korita ispred i iza objekata na dužini od 3-5 m u zavisnosti od vrste tla i stepena erozije obalnog pojasa u blizini objekta, popravka ograde ukoliko postoji na objektu;
- 8) Popravke propusta i mostova u slučaju erozije zaštitnog sloja betona do armature (ogoljen zaštitni sloj i armatura je izložena koroziji), uklanjanje slabo vezanih delova betona propusta primenom reparaturnih maltera i specijalnih zaštitnih premaza i

- 9) Popravka tablastih ustava, izrada nove table i novog mehanizma za podizanje prema ukazanoj potrebi.

Ove radove DTD „Severna Bačka“ sprovodi svake godine, u okviru godišnjeg ugovora za radove na redovnom održavanju i funkcionisanju vodnih objekata i vršenju poslova u oblasti voprivrede potpisanog sa Javnim vodoprivrednim preduzećem „Vode Vojvodine“ Novi Sad, koji je ujedno i subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja stanja i aktivnosti. Godišnjim Elaboratom sa lokacijama planiranih radova, nazivima vodotoka i kanala, mestom izvođenja i poteza od do iskazano stacionažom kanala se definišu planirani radovi, a sredstva u visini od 40.000.000,00 RSD obezbeđuje pomenuto javno vodoprivredno preduzeće. Radovi koji nisu predmet godišnjeg ugovora, a značajni su za Grad Suboticu, odnose se na ozbiljno oštećenje nasipa između III i IV sektora jezera Palić. Na strani III sektora uočeni su sledeći problemi: prisutna su ozbiljna oštećenja nožice nasipa na dva lokaliteta gde su usled erozivnog dejstva talasa nastale dve kaverne u nožici, izbrisana je i bankina puta do samog asfalta; na pojedinim mestima bankina pored puta nema čvrstu podlogu, nego je staza korenja korova i trave debljine 20 cm, a ispod je kaverna; na dužini od okvirno 200 m severno od ustave i 213 m južno od ustave, takođe su neophodni radovi na rekonstrukciji nožice nasipa; zaraslo drveće, žbunasto rastinje i šiblje na čitavoj strani sektora. Na strani IV sektora postoje oštećenja na 6 mesta u manjoj meri.

Kada je u pitanju saradnja u oblasti zaštite od poplave od unutrašnjih i spoljnih voda i zagušenja ledom, kao i održivog upravljanja vodama, na osnovu Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o saradnji u oblasti održivog upravljanja prekograničnim vodama i slivovima od zajedničkog interesa, DTD „Severna Bačka“ aktivno učestvuje u radu srpsko-mađarske Komisije za upravljanje vodama i telima formiranih u okviru Komisije. U slučaju odbrane od poplava stručnjaci dveju strana održavaju stalni kontakt i pružaju uzajamnu pomoć u vidu potrebne mehanizacije i mobilnih crpnih agregata velikih kapaciteta.

Kanalizacioni sistem Grada Subotice

Kanalizacioni sistem Grada Subotice, koji predstavlja deo sistema zaštite od urbanih poplava i komunalne infrastrukture naselja, složen je tehnički sistem čiji je cilj da sve otpadne vode najbrže odvede do recipijenta. Kanalizaciona mreža Subotice je izgrađena po opštem sistemu kanalisanja, tj. istim vodovima se odvođe i otpadne i atmosferske vode. Grad Subotica je podeljen na devet slivova. Osnovu, tj. kostur sistema čine kolektori na koje su priključeni sekundarni kanalizacioni vodovi. Kolektori su označeni sa brojevima od „0“ do „VII“ i industrijski kolektor. Glavni kolektor u kojeg se slivaju svi ostali kolektori je otvoreni deo kolektora III koji otpadne vode evakuise do Uređaja za prečišćavanje otpadnih voda (UPOV). Recipijent prečišćenih otpadnih voda je jezero Palić.

Izgrađenost kanalizacione mreže po ulicama se procenjuje do 50% unutar trenutnog građevinskog reona naselja Subotica i Palić. Ukupna dužina izgrađene kanalizacione mreže je 366 km, bez priključnih vodova. U naselju Subotica sistem kanalisanje je opšti, a u naselju Palić separatan. U naselju Palić je delimično izgrađena samo kanalizacija za otpadne vode. U ostalim naseljima, osim naselja Bajmok i Čantavir, sistem javne kanalizacije nije izgrađen. U naselju Čantavir je izgrađena kanalizacije za tri stambena objekta sa 61 korisnikom i odvod. U

naselju Bajmok kanalizacija ne čini funkcionalnu celinu, shodno tome nema ni jednog korisnika. Konceptijska rešenja za atmosfersku kanalizaciju su izrađena 1982. godine za naselje Palić, 2007. godine za deo prostora kompleks Palić Banja i 1992. godine za naselje Bajmok.

Kada je reč o priključenosti stanovništva, kao i ustanova i industrije na kanalizacionu mrežu, priključenost stanovništva na javnu kanalizaciju je 65% u odnosu na broj stanovnika iz popisa 2022. godine i procenjenog broja stanovništva. Broj stanovništva za potrebe procene je određen na osnovu broja evidentiranih korisnika i usvojenog prosečnog broja stanovnika kod jednog korisnika od 2,1 stanovnik/korisniku. Ukupan broj evidentiranih korisnika po kategorijama koja ne pripadaju stanovništvu je sledeća: ustanove - 87 korisnika; radne organizacije - 423 korisnika i mala privreda - 848 korisnika.

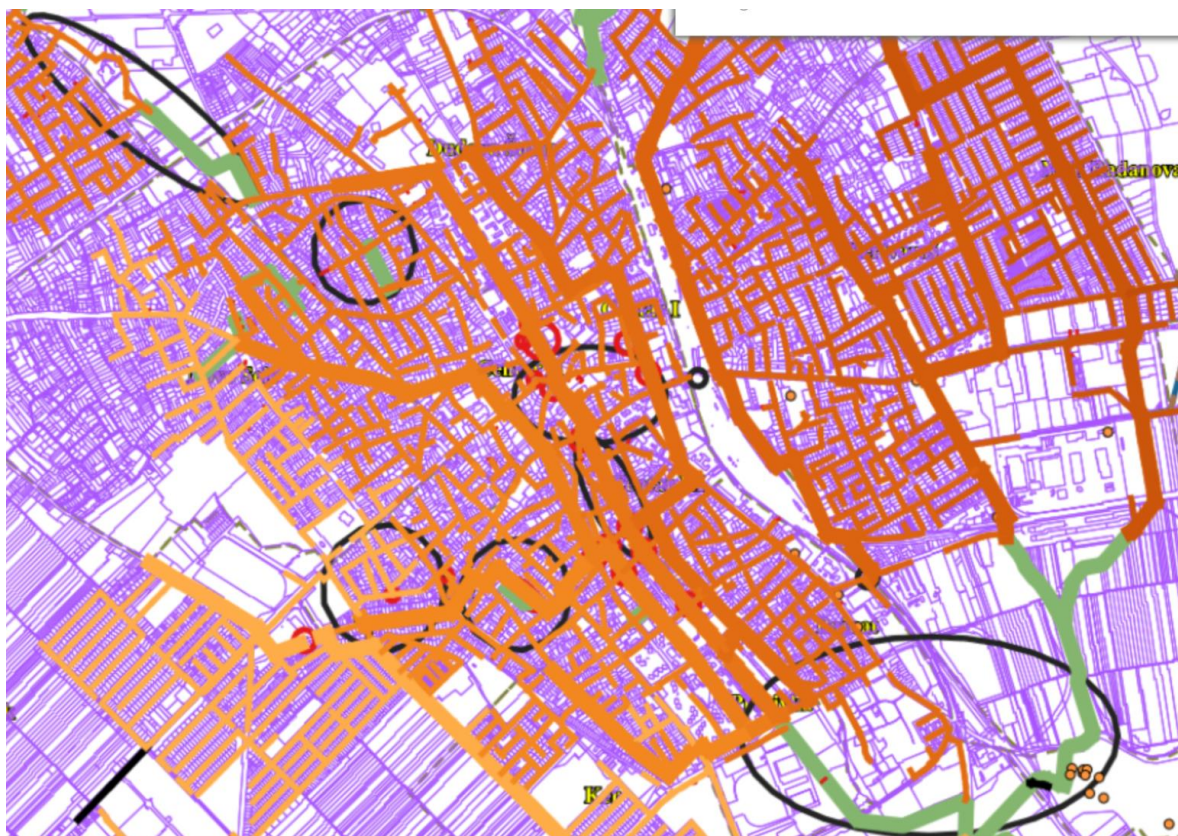
Dosadašnja iskustva sa urbanim poplavama na teritoriji Grada Subotica ukazuju na slabe ili kritične tačke u sistemu zaštite od poplava. Urbane poplave nastaju kao interakcija prekoračenja izgrađenih kapaciteta kanalizacionog sistema usled kišnih događaja velikog intenziteta i kratkog trajanja. Razlozi koji dovede do urbanih poplava su:

- povećanje učestalosti kišnih događaja čiji je intenzitet veći od merodavnih, a na koji je sistem kanalizacione mreže dimenzioniran;
- disproporcija između hidrauličkog kapaciteta kanalizacione mreže i izgrađenog kapaciteta PPOV;
- neusklađenost urbanizovanog razvoja grada sa sistemom kanalisanja, znatno povećani stepen oticanja u odnosu na usvojene merodavne veličine pri projektovanju sistema kanalisanja - znatno povećane vodonepropusne površine sa kojih atmosferske vode direktno i mnogo brže dospevaju u javnu kanalizaciju;
- izgradnja mreže van koncepcije (odstupanja u horizontalnom ili vertikalnom pravcu, ugradnja cevovoda drugih kapaciteta, primena privremenih i prelaznih rešenja i dr.);
- nedostatak realizacije glavnih kolektora i rekonstrukcije postojećih amortizovanih (dotrajalih) zidanih i betonskih kanala i nedovoljan intenzitet izgradnje kanalizacije u proteklom periodu, a naročito od zadnje revizije koncepcije (1987) do danas;
- priključenje korisnika odnosno, objekata većeg kapaciteta od predviđenog za određeni deo sliva;
- niži stepen preventivnog održavanja ulivnih objekata za odvod atmosferskih voda i otvorenih kanala;
- zatrpavanje uličnih kanala (osim nekoliko izuzetaka u najvećem broju slučajeva) nakon izgradnje sistema javne kanalizacije odnosno tvrdog kolovoza (ukidanje nekadašnjeg mikro retenzija – uličnih kišnih kanala), bez adekvatne zamene prihvatanja i dreniranja atmosferskih voda na mestu nastanka;
- nepridržavanje uslovima konceptijskih planova prilikom novih izgrađenih stambenih i industrijskih kompleksa (npr. zauzimanje površine predviđene za izgradnju kolektora, izgradnja kompleksa iznad zacevljenih odvodnih kanala);
- zastarela koncepcija razvoja sistema u odnosu na promene na slivnom području koja dovodi do nemogućnosti iznalaženja i definisanja adekvatnih tehničkih elemenata u skladu sa promenama na slivnom području u proteklih nepunih 40 godina.

Najznačajnije kritične lokacije sa aspekta pojave urbanih poplava, gde dolazi do izlivanja:

- 1) Na mestima podvožnjaka (Nova opština, fabrika „Pionir“, market „Idea“),
- 2) Nezatrpani otvoreni atmosferski kanali:
  - slivno područje kanala Jasibara koji obuhvata delove i objekte u ulicama Doža Đerđa, Travnička, Ference Gala, Stipe Grgića, Svetezora Miletića, Praška;
  - slivno područje bivšeg kanala koji se proteže jugoistočno od ulice Somborski put pored fudbalskog terena „Bačka“, istočno između ulica Palmotićeve i Vladimira Đanića, najniži deo ulice Gundulićeve, prostor između ulica Ivana Antonovića i Beogradski put uključujući delove ulica Banatska, Dositejeva, lokacije na delu ulice Filipa Višnjića;
- 3) Otvoreni kanal kolektora III i VII na lokaciji PPOV i uzvodno u zavisnosti od uspora i konfiguracije terena;
- 4) Deo užeg centra Grada na slivovima starih zidanih kanala i
- 5) Sliv kolektora Prvomajska.

Slika 1. Najučestalije lokacije izlivanja pri kišnim događajima velikog intenziteta i kratkog trajanja

U opštem slučaju ugroženost od atmosferskih voda se povećava sa stepenom urbanizacije shodno tome rizik od urbanih poplava je izrazito manji van gradskih naselja. Najvažniji činioci koji određuju nivo rizika od urbanih poplava na ovim teritorijama su odnos konfiguracije terena i vodoprijemnika (mreža postojećih otvorenih vodotoka i kanala), geomehaničke karakteristike tla, količina pale kiše u određenom vremenskom periodu, temperaturne promene, gustina naseljenosti i drugo. Do pojave vodoleža u zatvorenim depresijama i nižim delovima zemljišta urbanizovanog izvan gradskog jezgra najčešće dolazi u ranim prolećnim mesecima pri

padavinama većim od 20 mm/dan iz razloga što je retencioni kapacitet zemljišta zasićen i što je gornji sloj zemljišta smrzut, te onemogućava vertikalno ocedivanje naniže, kao i u prolećno-letnjem i jesenjem periodu kada do pojave vodoleža dolazi pri kišama većim od 50 mm/dan ili se one javljaju u nizu od 3-5 dana. Posledice takvih atmosferskih uticaja se manifestuju pre svega u naseljima i seoskim područjima gde nisu rešeni atmosferski odvodi, te gde usled dužeg zadržavanja takve vode dolazi do lokalnog izdizanja nivoa podzemne vode i gde su vrlo česti primeri da stradaju nesolidno građene kuće, ekonomski objekti, bunarski šahtovi bivaju preplavljeni, dolazi do zagađivanja podzemnih voda i izlivanja septičkih jama. Na području Grada Subotica naročito su ugrožena sledeća naselja: Bački Vinogradi, Hajdukovo, Palić, Šupljak, Čantavir i Bajmok. Navodimo dva konkretna primera urbanih poplava u prigradskim naseljima:

- Krajem prošlog stoleća, uzastopne kiše sa velikom količinom atmosferskih voda potpuno su napunile pore vodopropusnog sloja u severnim prigradskim naseljima kao što su Hajdukovo, Šupljak i Kelebija. Dreniranje u tlo je potpuno eliminisano. Naredne kiše su se slivale u lokalne depresije i dovele su do urbanih poplava.
- Sličan događaj se desio u naselju Bački Vinogradi. Prethodni kišni događaj na površini terena se zaledio i onemogućio dreniranje atmosferske vode iz sledećeg kišnog događaja, velikog intenziteta.

Usled nedostatka finansijskih sredstava, JKP „Vodovod i kanalizacija” Subotica ne vrši plansko preventivno održavanje sistema, nego sanacije oštećenja i po potrebi čišćenje pojedinih delova kanalizacione mreže. Delove kanalizacione mreže, usled višedecenijskih naslaga (npr. zidani kanali u centru grada), nije moguće očistiti. Takođe, usled uzastopnih uspora izazvanih disproporcijom kapaciteta kanalizacije i PPOV, određeni delovi javne kanalizacione mreže funkcionišu kao uređaj za taloženje.

Stanje spremnosti kapaciteta za reagovanje

Grad Subotica raspolaže sopstvenim subjektima i snagama smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama prema Odluci o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice („Službeni list grada Subotice“ br. 35/21). U ostvarivanju svoje uloge u sistemu smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, organi grada vrše poslove iz svoje nadležnosti. Subjekti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice su:

- 1) Skupština grada;
- 2) Gradsko veće;
- 3) Gradonačelnik;
- 4) Gradska uprava;
- 5) Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje;
- 6) Dobrovoljna vatrogasna društva i
- 7) Građani i udruženja građana i druge organizacije.

U Gradskoj upravi Grada Subotice nije formirana stručna služba za poslove upravljanja rizicima od katastrofa odnosno za poslove vanrednih situacija. U Sekretarijatu za opštu upravu i zajedničke poslove, Službi za opštu upravu i zajedničke poslove određeno je lice koje se bavi

poslovima koji proizilaze iz propisa koji uređuju obaveze jedinice lokalne samouprave u oblasti vanrednih situacija na poziciji – izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija. Pripadajući poslovi i zadaci izvršioca određeni Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Gradskoj upravi Grada Subotice, koji obuhvataju dve velike i strateške oblasti – odbranu i vanredne situacije, ukazuju na kadrovske probleme i nedostatak ljudskih resursa što posledično utiče na smanjene mogućnosti za sveobuhvatno unapređivanje stanja u navedenim oblastima. Potrebno je uspostaviti sistematičan pristup podizanju svesti zaposlenih u Gradskoj upravi, Kabinetu Gradonačelnika, članova Gradskog veća i skupštinskih odbornika o upravljanju rizicima od elementarnih i drugih nepogoda na lokalnom nivou i povećati posvećenost svih aktera poboljšanju stanja u istoj oblasti. Takođe, potrebno je unaprediti saradnju između organa i organizacionih jedinica lokalne samouprave, javnih preduzeća i ustanova, civilnog sektora i naučnih institucija u cilju razmene iskustava, informacija i unapređenja znanja u oblasti upravljanja rizicima. Političko razumevanje i podrška su ključni za permanentno poboljšanje sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama i sprovođenja mera smanjenja rizika na svim nivoim i u svim segmentima društva.

Gradski štab za vanredne situacije Grada Subotice

Skupština Grada Subotice je Odlukom o obrazovanju Štaba za vanredne situacije („Službeni list grada Subotice“, br. 24/21) obrazovala Gradski štab za vanredne situacije Grada Subotice (u daljem tekstu: Gradski štab za vanredne situacije) kao operativno stručno telo za koordinaciju i rukovođenje zaštitom i spasavanjem u vanrednim situacijama. Gradski štab za vanredne situacije čini 27 članova, odnosno komandant (Gradonačelnik), zamenik komandanta (Zamenik gradonačelnika), načelnik (Načelnik Odelenja za vanredne situacije u Subotici) i 24 člana. Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Gradskog štaba za vanredne situacije vrši izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija iz Gradske uprave Grada Subotice u saradnji sa organizacionom jedinicom nadležne službe za teritoriju grada. Gradski štab za vanredne situacije svoje aktivnosti redovno sprovodi kroz tri faze koje se međusobno smenjuju i to: preventivna faza, operativna faza koordinacije i rukovođenja kao druga faza i aktivnosti u fazi oporavka zajednice kao treća faza.

Gradski štab za vanredne situacije ove aktivnosti razmatra na redovnim i vanrednim sednicama koje se sazivaju po potrebi. U izvršavanju poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, štab donosi naredbe, zaključke i preporuke. Takođe, Gradski štab za vanredne situacije redovno izrađuje Godišnji plan rada i Godišnji izveštaj o radu koji se potom usvajaju od strane nadležnih organa Grada. Od ukupnog broja članova Gradskog štaba za vanredne situacije, zamenik komandanta, načelnik i jedan član Gradskog štaba su prošli obuku Sektora za vanredne situacije za osposobljavanje i stručno usavršavanje.

Gradski štab za vanredne situacije je, za izvršavanje specifičnih zadataka zaštite i spasavanja, obrazovao 10 stručno-operativnih timova (u daljem tekstu: SOT):

- 1) SOT za zaštitu i spasavanje od požara, eksplozija i spasavanje od TT nesreća, odnosno udesa , - 7 članova
- 2) SOT za asanaciju terena - 4 člana
- 3) SOT za suzbijanje zaraznih bolesti biljaka - 5 članova

4) SOT za suzbijanje zaraznih bolesti životinja	- 5 članova
5) SOT za suzbijanje zaraznih bolesti i RHB zaštitu	- 5 članova
6) SOT za evakuaciju, sklanjanje i zbrinjavanje	- 7 članova
7) SOT za zaštitu od urbanih poplava	- 4 člana
8) SOT za očuvanje dobara bitnih za opstanak	- 3 člana
9) SOT za epidemiju i pandemiju	- 5 članova
10) SOT za uzbunjivanje	- 3 člana

Članovi SOT timova nisu posebno osposobljeni za rad u vanrednim situacijama. Osim u sklopu taktičke vežbe sistema zaštite i spasavanja „Sistem 2021“ i komandno-simulacione vežbe organizovane od strane Sektora za vanredne situacije u saradnji sa Organizacijom za evropsku bezbednost i saradnju (Misije OEBS u Srbiji), nisu organizovane ni održavane druge probne komandno-simulacione, simulacione vežbe i radionice.

Poverenici i zamenici poverenika civilne zaštite

Radi obavljanja poslova civilne zaštite u naseljima, naseljenim mestima, delu naselja, stambenim zgradama i selima, privrednim društvima i organima lokalne uprave, određuju se poverenici i zamenici poverenika civilne zaštite, po osnovu rasporeda u civilnoj zaštiti u naselju, a u privrednim društvima po osnovu radne obaveze. Poverenike i zamenike poverenika postavlja i razrešava Gradski štab za vanredne situacije u naselju, a direktor privrednog društva odnosno drugi nadležni organ određen opštim aktom u privrednom društvu i drugom pravnom licu. Poverenici i zamenici poverenika u mesnim zajednicama, preduzimaju neposredne mere za učešće građana u sprovođenju mera i zadataka civilne zaštite, lične, uzajamne i kolektivne zaštite i rukovode jedinicama civilne zaštite opšte namene. Građani na ugroženim i nastradalim područjima dužni su da postupaju po uputstvima poverenika, odnosno zamenika poverenika civilne zaštite (Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, 2018). Poverenici i zamenici poverenika civilne zaštite nisu određeni Odlukom o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotica (član 11. i 12.), nego su određeni aktom Štaba za vanredne situacije (Zaključak o imenovanju poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice). Za poverenike civilne zaštite u naseljenim mestima, odnosno mesnim zajednicama Grada Subotice, postavljeni su predsednici Saveta mesne zajednice, dok su za zamenike poverenika postavljeni sekretari mesnih zajednica. Ukupno je postavljeno 37 poverenika i 37 zamenika poverenika civilne zaštite, što je nedovoljno u odnosu na broj stanovnika Grada Subotice. Poverenici i zamenici poverenika nisu završili obuku za obavljanje vrlo važne obaveze u sistemu smanjenja rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, a nisu opremljeni ni opremom, kako za njihovu ličnu zaštitu tako i za sprovođenje i izvršavanje zadataka civilne zaštite. Neophodno je da privredni subjekti koji su određeni aktom Grada Subotice kao subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje i koji to još uvek nisu učinili, odrede tj. ažuriraju odluke o imenovanju poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite za njihovo privredno društvo odnosno drugo pravno lice.

Jedinice civilne zaštite

Za potrebe zaštite i spasavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara u vanrednim situacijama, odnosno za izvršenje mera civilne zaštite, kao što su: lokalizovanje i gašenje početnih manjih šumskih požara, učešće u zaštiti od poplava, ukazivanje prve pomoći i učešće

u zbrinjavanju ugroženog stanovništva, pomoć u asanaciji terena, uzbunjivanju stanovništva i druge aktivnosti formiraju se jedinice civilne zaštite. Shodno članu 80. Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama i članom 17. Odluke o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice, predviđeno je da poslove i zadatke jedinica civilne zaštite opšte namene na teritoriji Grada Subotice vrše dobrovoljna vatrogasna društva (u daljem tekstu: DVD) kojih na području Grada ima ukupno 5, organizovanih u Vatrogasnom savezu Grada Subotice. Tri DVD-a imaju formiranu, obučenu i opremljenu jedinicu sa minimum 20 pripadnika, pojedinačno DVD Bajmok ima jedinicu sa 45 pripadnika, a DVD Tavankut i DVD Čantavir jedinice sa po 20 pripadnika. DVD Matica ima 13, a DVD Čantavir 11 operativnih pripadnika. Grad Subotica je ugovorom definisao odnos sa dobrovoljnim vatrogasnim društvima u smislu obaveznosti njihovog učešća u zaštiti i spasavanju ljudi i materijalnih dobara u vanrednim situacijama. Grad Subotica ima sklopljen ugovor o finansiranju rada Gradskog vatrogasnog saveza.

Na teritoriji Grada Subotice formirana je specijalizovana jedinica civilne zaštite za uzbunjivanje koja se angažuje za potrebe aktiviranja ručnih sirena, u slučaju da ne postoji ili nije ispravan sistem za daljinsko upravljanje sirenama i ovu jedinicu čini jedno odeljenje od četrnaest (14) pripadnika. Za potrebe upućivanja pripadnika odeljenja za uzbunjivanje na lokacije sa sirenama, obezbeđuje se iz sopstvenih izvora (Odsek za prevoz Gradske uprave Grada Subotice) 5 putničkih vozila. Stanje i kapaciteti jedinica civilne zaštite dati su u tabeli br. 6.

Tabela 6. Stanje i kapacitet jedinica civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice (izvor: Vatrogasni savez Subotice)

Red . br.	Vrsta jedinica	Kapaciteti/sposobnost
1.	Jedinice civilne zaštite opšte namene – DVD u naseljenim mesta Subotica, Bajmok, Čantavir, Tavankut i Stari Žednik	5 DVD sa 109 obučanih pripadnika
2.	Specijalizovane jedinice civilne zaštite – Odeljenje za uzbunjivanje	1 odeljenje sa 14 pripadnika

Na ime finansiranja jedinica civilne zaštite opšte namene, a u svrhu obučavanja pripadnika i opremanja jedinica, Grad Subotica sa Vatrogasnim savezom Grada Subotice svake godine potpisuje Ugovor o učešću u finansiranju dobrovoljnih vatrogasnih društava koja vrše poslove civilne zaštite. Opređeljena sredstva ne zadovoljavaju potrebe obučavanja i opremanja jedinica civilne zaštite. Potrebna je modernizacija jedinica kroz ulaganja u osavremenjenje opreme i materijalno-tehničkih sredstava.

Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje

Odlukom Gradskog veća Grada Subotice od 15.07.2014. godine („Službeni list grada Subotice“, br. 24/2014) određeno je 38 osposobljenih privrednih društava i drugih pravnih lica od značaja za zaštitu i spasavanje. S obzirom da su pojedina privredna društva, javna preduzeća i druga pravna lica ugašena, a da su osnovana druga čija delatnost je od značaja za zaštitu i

spasavanje Grada Subotice, potrebno je ažurirati spisak i novom odlukom odrediti subjekte od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje u skladu sa Zakonom. Takođe, a u odnosu na delatnost privrednog društva, javnog preduzeća i drugog pravnog lica, neophodno je konkretizovati namene tj. zadatke za čije će se potrebe kapaciteti imenovanih subjekata angažovati u vanrednim situacijama. Aktiviranje subjekata od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje nalaže Gradonačelnik Subotice na predlog Gradskog štaba za vanredne situacije. Pregled subjekata dat je u tabeli broj 7. Grad Subotica kao jedinica lokalne samouprave subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje ugovorom obezbeđuje naknadu stvarnih troškova za sprovođenje, pripremanje i angažovanje u izvršavanju mera i zadataka civilne zaštite. Ugovori za izvršavanje zadataka zaštite i spasavanja sa subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje nisu potpisani.

Tabela 7. Pregled određenih subjekata od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje po aktuelnoj odluci iz 2014. godine

Re d. br.	Naziv privrednog društva i drugog pravnog lica	Adresa	Telefon
1	2	3	4
1.	JKP „Čistoća i zelenilo“ Subotica	Jožefa Atila br. 4	Centrala: 024/620-444 Direktor: 024/620-455
2.	JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica	Trg Lazara Nešića br. 9/a	024/557-711
3.	„Javno preduzeće za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica	Trg Republike br. 16	Centrala: 024/666-302 Direktor: 024/666-300
4.	JP „Subotica-trans“ Subotica	Segedinski put br. 84	Uprava: 024/548-304 024/547-777
5.	JKP „Subotičke pijace“	Đure Đakovića br. 23/1	Direkcija: 024/555-013 Centrala: 024/ 555 - 013
6.	JKP „Subotička toplana“	Segedinski put br. 22	Centrala: 024/548-200 Direktor: 024/548-200, lokal 106
7.	JKP „Suboticagas“	Jovana Mikića br. 58	Dežurni telefon: 024/641-211 Direktor: 024/641-201
8.	JKP „Parking“ Subotica	Đure Đakovića br. 23	024/694-200

9.	JKP „Pogrebno“ Subotica	Trg Žrtava Fašizma 1	Centrala: 024/66-55-44 Direktor: 024/55-48-48
10.	JKP „Stadion“	Sep Ferenca br. 3	024/552-800
11.	JKP „Dimničar“ Subotica	Braće Radića br. 50	Centrala: 024/553-072
12.	JP „Palić-Ludaš“	Kanjiški put br. 17/a	Centrala: 024/753-121
13.	Dom zdravlja Subotica	Petefi Šandora br. 7	Uprava: 024/600-735
14.	Apoteka Subotica	Matije Gupca br. 26	024/555-470
15.	Centar za socijalni rad Subotica	Šantićeva br. 27	Centrala: 024/548-220
16.	Gerontološki centar Subotica	Aleja Maršala Tita br. 31	024/644-444
17.	Crveni krst Subotica	Trg Žrtava Fašizma br. 3	Sekretar: 024/621-101 063/558-103
18.	Opšta bolnica Subotica	Izvorska br. 3	Centrala: 024/555-222
19.	Zavod za javno zdravlje Subotica	Zmaj Jovina br. 30	Direktor: 024/571-333
20.	„Euro Petrol“ d.o.o. Subotica	Otmara Majera br. 6	024/664-664 064/821-5527
21.	„NIS“ a.d. Novi Sad	21102 Novi Sad, Narodnog fronta br. 12 Beogradski put br. bb (Benzinska stanica Aleksandrovo 2)	080000-8888 024/692-200 (benzinska stanica)
22.	„Lukoil Srbija“ d.o.o.	Bulevar Mihajla Pupina br. 165d, Novi Beograd	Direkcija Beograd: 011/222-0200 024/558-660 (benzinska stanica)
23.	„Elektrodistribucija Subotica“	Segedinski put br. 22-24	Direktor: 024/619-303
24.	Veterinarski zavod Subotica	Beogradski put br. 123	024/624-100
25.	Veterinarska stanica Subotica	Segedinski put br. 88	024/687-265
26.	Veterinarski specijalistički institut „Subotica“	Segedinski put br. 88	024/547-767
27.	Mlekara a.d. ¹	Industrijsko naselje bb, Beograd Postrojenje u Subotici: Tolminska br. 10	Centrala: 011/3772-473 011/3050-505

¹ (sada „Imlek“ d.o.o. Beograd)

28.	Fidelinka d.o.o.	/	/
29.	Trgopromet a.d.	/	/
30.	„SMB-GRADNJA“ d.o.o. za izvođenje građevinskih radova Subotica	Čantavirski put br. 66	024/692-160 024/692-130
31.	„Javornik“ d.o.o. Subotica	Proleterskih brigada br. 123	024/551-188
32.	PTP „Dubrava“ d.o.o. Bajmok	Bajmok, Dože Đerđa br. 9-15	Administracija: 024/762-468
33.	„GEBI“ d.o.o. Čantavir	Čantavir, Maršala Tita br. 46	024/782-525
34.	„Farm Commere“ d.o.o.	Čantavir, 11. Oktobra br. 19	024/782-333
35.	„Vojput“ d.o.o. za izgradnju građevinskih objekata Subotica	Đure Đakovića br. 10	Centrala: 024/554-900
36.	DTD „Severna Bačka“	Trg Cara Jovana Nenada br. 2/1	Uprava: 024/551-844
37.	Železnica Srbije - Sekcija za infrastrukturu čvora Subotica	Bose Miličević br. 12	024/555-131
38.	Dobrovoljna vatrogasna društva	Maksima Gorkog br. 55	024/555-323

Hitne službe

Na teritoriji Grada Subotice deluju profesionalna vatrogasno-spasilačka jedinica Subotica, Služba hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Subotica i policija pri područnoj policijskoj upravi Subotica. Stanje i kapaciteti hitnih službi su dati u tabeli br. 8.

Tabela 8. Stanje i kapacitet hitnih službi

Red . br.	Vrsta hitne službe	Oblast osposobljenosti	Kapacitet
1.	Hitna pomoć	Prva i medicinska pomoć	Osposobljena 23 lekara i 35 tehničara sa 15 sanitetskih vozila
2.	Policija	Bezbednost i regulisanje saobraćaja	1. Policijska ispostava Subotica 1 2. Policijska ispostava Subotica 2 3. Odeljenje policije Palić 4. Odeljenje policije Čantavir 5. Odeljenje policije Tavankut 6. Odeljenje policije Bajmok
3.	Vatrogasci-spasioci	Zaštita i spasavanje	1. Jedna profesionalna vatrogasno spasilačka jedinica 2. DVD Bajmok, Tavankut, Čantavir, Matica i Stari Žednik

Služba hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Subotica

Služba hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Subotica obavlja poslove organizovane, stručne medicinske pomoći na mestu poveđivanja odnosno naglo nastalog oboljenja, u toku transporta – do definitivnog zbrinjavanja u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi. Urgentna ekipa u sastavu lekar specijalista urgentne medicine, urgentni medicinski tehničar i vozač izlazi na pozive prvog reda hitnosti – stanja koja direktno ugrožavaju život povređenih, odnosno naglo obolelih. Druge dve lekarske ekipe u sastavu lekar doktor medicine, medicinski tehničar i vozač – izlaze prvenstveno na pozive drugog i trećeg reda hitnosti-stanja koja nisu životno ugrožavajuća, a zahtevaju hitnu medicinsku pomoć zbog akutnog pogoršanja osnovne bolesti ili novonastalih povreda. Drugi vid delatnosti je sanitetski transport bolesnika na teritoriji Grada Subotica kao i u druge, više medicinske ustanove u zemlji i inostranstvu. Služba za hitnu medicinsku pomoć radi od 0 do 24 sata, neprekidno svakog dana u godini. U službi radi 23 lekara, od toga 8 specijalista urgentne medicine, a 4 lekara je na specijalizaciji iz urgentne medicine. Broj medicinskih tehničara je 35, od toga 6 strukovnih medicinskih tehničara. Služba raspolaže sa 15 sanitetskih vozila i dva vozila tipa putničkog kombi vozila za prevoz pacijenata za dijalizu.

Profesionalna vatrogasno-spasilačka jedinica i dobrovoljna vatrogasna društva

Vatrogasno-spasilačka jedinica Subotica (u daljem tekstu: VSJ Subotica) formirana je kao bataljon (65 zaposlenih) na teritoriji Severnobačkog okruga u sastavu Odeljenja za vanredne situacije u Subotici. Bataljon broji 4 jedinice, pri čemu je sedište vatrogasno-spasilačkog bataljona u Gradu Subotici (38 zaposlenih), a 3 vatrogasno-spasilačka odeljenja deluju u mestima Bačka Topola (11 zaposlenih), Mali Idoš (9 zaposlenih) i Stara Moravica (7 zaposlenih). Sve informacije navedene u daljem delu teksta odnoseće se samo na VSJ u Gradu Subotici. VSJ Subotica ima formiran Tim za spasavanje i rad na vodi. Pored profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice Subotica i dobrovoljnih vatrogasnih društva u naseljenim mestima, u pravnim licima na teritoriji Grada nisu formirane sopstvene industrijske vatrogasne jedinice.

Tabela 9. Dobrovoljna vatrogasna društva na teritoriji Grada Subotice

Dobrovoljno vatrogasno društvo	Adresa
Bajmok	Štrosmajerova br. 1, Bajmok
Čantavir	Maršala Tita br. 56, Čantavir
Tavankut	Trg Žarka Zrenjanina br. 2, Donji Tavankut
Stari Žednik	Berogradski put br. 13, Stari Žednik
Matica-Subotica	Maksima Gorkog br. 55, Subotica

VSJ Subotica raspolaže sa voznim parkom prikazanim u tabeli ispod (tabela br. 10).

Tabela 10. Vozni park VSJ Subotica (izvor: VSJ Subotica)

Redni br	Vatrogasno-spasilačko vozilo	Marka	Godina proizvodnje	Stanje
1.	Patrolno vatrogasno vozilo	Jeep Renegade Longitude	2019.	ispravno
2.	Patrolno vatrogasno vozilo	Jeep Renegade Longitude	2019.	ispravno
3.	Navalno vatrogasno vozilo	Mercedes Benz Atego 1325	2007.	ispravno
4.	Autocisterna	Mercedes Benz Atego 1628	2007.	ispravno
5.	Vatrogasno vozilo za tehničke intervencije	MAN 12222	1995.	ispravno
6.	Autocisterna	MAZ 5434H3	2018.	ispravno
7.	Autocisterna	MAN TGM 18.290 4h4	2019.	ispravno
8.	Šumsko vatrogasno vozilo (pikap)	Fiat Fullback	2019.	ispravno
9.	Šumsko vatrogasno vozilo (pikap)	Isuzu D Max	2020.	ispravno
10.	Kombi vozilo	Fiat Ducato	2019.	ispravno
11.	Navalno vatrogasno vozilo	TAM 190	1989.	ispravno, zastarelo
12.	Vatrogasno vozilo za tehničke intervencije	MAN 8.136	1987.	ispravno, zastarelo
13.	Autocisterna marke	TAM 170	1984.	ispravno, zastarelo
14.	Autocisterna marke	FAP 1314	1982.	ispravno, zastarelo
15.	Autocisterna marke	FAP 1620	1986.	ispravno, zastarelo
16.	Šumsko vatrogasno vozilo	TAM 150	1984.	ispravno, zastarelo
17.	Automehaničke lestve	FAP 1314	1982.	ispravno, zastarelo ²
18.	Kombi vozilo sa skladištenim prostorom prilagođenim za prenos opreme namenjene za tehničke intervencije sa opasnim materijama	TAM 60	1977.	ispravno, zastarelo

² *trenutno neatestirano

19.	Automehaničke lestve	ZIL 157	1965.	neispravno
20.	Teretno vozilo	Sauer Berna	1965.	neispravno

Vatrogasna mehanizacija u VSJ Subotica je zasterala, s obzirom da je prosečna starost vozila 30 godina, a pojedina vozila su i znatno starija od toga i kao takva otežavaju kvalitetnu i brzu intervenciju. Vozila koja su zastarela podložna su češćim kvarovima, nabavka delova za ista je sve teža, te je neophodno ova vozila u narednom periodu menjati. U DVD-a organizovanim pri Vatrogasnom savezu Subotice takođe se koriste, iako funkcionalna, zastarela vozila. Kako bi vatrogasci-spasioci i pripadnici civilne zaštite nesmetano obavljali poslove, neophodno je obnavljanje i pojačanje voznog parka u vidu nabavke vatrogasnih autocisterni, navalnog vozila, automehaničkih lestvi i terenskih vozila sa pumpom. Tehnička oprema koju poseduje VSJ Subotica je u dobrom stanju.

Od drugih alata, opreme i sredstava u VSJ Subotica, vatrogascima-spasiocima za efikasan rad nedostaju osnovna sredstva poput lične zaštitne opreme (radno-zaštitne obuće i odeće, naročito zaštitnih rukavica, odela za agresivne materije, odela za rad sa opasnim materijama), sprava i opreme za gašenje požara (vatrogasna creva), opreme za spasavanje (užad, konopci) i tehničke opreme i alata (oprema za rad sa agresivnim i opasnim materijama, izolacioni aparati sa maskama, rezervne boce, šator i bazen za dekontaminaciju oprema za provetravanje i ventilaciju, uređaji za detekciju i dozimetriju sa različitim setovima senzora za različite opasne materije, ručne prenosne lampe). Kako u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, tako i u VSJ Subotica, postoji oprema koja iz finansijskih razloga nije servisirana, za koju je potrebna kalibracija i sl. Oprema za vezu je zadovoljavajuća.

Kompleks objekata u ulici Maksima Gorkog, u kojima je smeštena profesionalna VSJ Subotica ima ograničene prostorne kapacitete, neodgovarajući saobraćajni pristup i dotrajaao ulaz u garaže. Objekti su građeni u 19. veku, a s obzirom da nisu namenski projektovani za potrebe vatrogasaca, kroz decenije su maksimalno prilagođavani. Delove istih objekata na kompleksu koristi i DVD Matica. Vatrogasni domovi za smeštaj ljudstva, mehanizacije, alata i opreme dobrovoljnih vatrogasnih društava su u funkcionalnom stanju, ali objekat DVD Tavankut ne odgovara kapacitetima voznog parka. Postoji potreba za rekonstrukcijom i sanacijom objekata. U odnosu na geoprostornu distribuciju snaga vatrogasno-spasilačke jedinice i DVD-a na celoj teritoriji Grada Subotice, a u cilju povećavanja mobilnosti odnosno ravnomernije pokrivenosti operativnim snagama za brzu intervenciju, neophodno je razmotriti premeštanja predmetnog kompleksa vatrogasno-spasilačke jedinice Subotica na odgovarajuću lokaciju i aktiviranje nekadašnjeg DVD Palić ili formiranje odeljenja profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice. Postojeći vatrogasni dom koji je nekada koristio DVD Palić gabaritima je neprilagođen i nedovoljan.

Kada je u pitanju edukativno-promotivni aspekt delovanja, profesionalna VSJ Subotica i DVD-a na teritoriji Grada Subotice u sklopu svojih redovnih aktivnosti aktivno utiču na podizanje nivoa bezbednosne kulture građana, naročito učenika u predškolskim i školskim ustanovama organizujući posete, predavanja, simulacione i javno-pokazne vežbe. DVD Bajmok i DVD Čantavir imaju Omladinski klub koji čine članovi DVD-a mlađi od 18 godina. Kroz

Omladinski klub se afirmiše dobrovoljno vatrogastvo, širi svest i podiže nivo znanja o zaštiti od požara među mladima. Članovi DVD Bajmok utiču na nacionalnim i međunarodnim takmičenjima i seminarima za mlade.

VSJ Subotica i Vatrogasni savez Subotice imaju dobru saradnju sa svim subjektima i snagama smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama. Neophodno je poboljšati sistemski oblik saradnje i pomoći među subjektima i snagama sistema. DVD-a imaju odličnu saradnju sa zemljama regiona (Mađarska, Slovenija, Hrvatska, BiH, Rumunija).

Instalacije hidrantske mreže za gašenje požara na javnoj vodovodnoj mreži

Za efikasno reagovanje i smanjenje rizika od požara izuzetno su važne instalacije hidrantske mreže u svim gradskim i prigradskim naseljima. Instalacija hidrantske mreže za gašenje požara je vodovodna mreža koja se sastoji od objekata, cevovoda, opreme i uređaja kojima se voda za gašenje na siguran način dovodi od pouzdanog izvora vode do objekata i prostora šticeh instalacijom hidrantske mreže, a na koju se ugrađuju hidrantski priključci za gašenje požara (Pravilnik o tehničkim normativima za instalacije hidrantske mreže za gašenje požara, 2018). Kada se u obzir uzme da se u administrativnoj oblasti Grada Subotice nalaze sledeća naseljena mesta: Subotica, Bački Vinogradi, Bikovo, Đurđin, Stari i Novi Žednik, Kelebija, Ljutovo, Mala Bosna, Donji Tavankut, Gornji Tavankut, Šupljak, Čantavir, Višnjevac, Bačko Dušanovo, Gabrić, Bajmok, Mišićevo, Palić, Hajdukovo, Radanovac, Nosa, a u odnosu na postojeću rasprostranjenost instalacija spoljne (nadzemne) i unutrašnje (podzemne) hidrantske mreže, dolazimo do zaključka da hidrantska mreža ne pokriva ~ 60% teritorije. JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica ne poseduje ažurirane tabele sa pregledima i stanjem podzemnih i nadzemnih hidranata, ali u GIS bazi preduzeća postoje podaci o rasporedu i vrsti hidrantskih instalacija na javnoj vodovodnoj mreži. VSJ Subotica je za svoje interne i operativne potrebe izradila grafički prikaz javnih hidranata sa lokacijama hidranata i stanjem (ispravan/neispravan) na Google mapi. Prikaz je rađen neformalno u odnosu na zvanično obeležavanje hidranata, nepotpun je i sadrži neproverene informacije.

JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica u pogledu utvrđivanja pouzdanosti javnog vodosnabdevanja za potrebe protivpožarne zaštite povremeno izrađuje tehničku pripremu. U poslednjem takvom dokumentu, izrađenom 2022. godine, a prema metodologiji utvrđivanja pouzdanosti javnog vodosnabdevanja sa aspekta protivpožarne zaštite, utvrđivanje se sastoji od dve analize:

- 1) Analiza pouzdanosti vodozahvata naselja koji snabdeva javnu vodovodnu mrežu i
- 2) Analiza javne vodovodne mreže istog naselja kako bi se odredilo da li ista ispunjava uslove hidrantske mreže naselja.

U slučaju da se objekat nalazi na lokaciji gde su obe analize pozitivne može se konstatovati da je sistem pouzdan sa aspekta protivpožarne zaštite, te se utvrđuje raspoloživ kapacitet, količina vode izražena u l/s i pritisak izražen u barima na mestu spoja javnog vodovoda i vodovodnog priključka. U slučaju da je bilo koja od navedenih analiza negativna, sistem vodosnabdevanja je nepouzdan te je nepouzdan korišćenje hidranta na javnom vodovodu, a vlasnik-investitor objekta mora obezbediti o svom trošku popunu hidrantske mreže u skladu sa zakonskom regulativom. Na osnovu prikupljenih podataka i izvršene analize dvanaest zasebnih sistema

vodosnabdevanja, stručna lica JKP „Vodovod i Kanalizacija“ u pomenutom dokumentu Tehničke pripreme, su zaključila:

- Subotica-Palić, Mala Bosna i Višnjevac su 3 vodozahvata pouzdana za snabdevanje instalacije hidrantske mreže vodom;
- Svi ostali vodozahvati su nepouzdati;
- Naselja kojima nedostaje rezervni izvor električne energije da bi bili pouzdani vodozahvati su: Bajmok, Čantavir-Bačko Dušanovo i Novi Žednik;
- Naselje sa pumpom nezadovoljavajućeg kapaciteta je Mišićevo;
- Naselja sa bunarima nezadovoljavajućeg kapaciteta su: Stari Žednik, Đurđin, i Bački Vinogradi;
- Naselja sa bunarima i pumpama nezadovoljavajućeg kapaciteta su: Bikovo i Kelebija;
- Naselja bez javnog vodovoda su: Donji Tavankut, Gornji Tavankut, Ljutovo, Hajdukovo i Šupljak.

Kako je neizgrađenost hidrantske mreže zastupljena u velikoj meri na teritoriji naseljenih mesta gde vodozahvati nisu pouzdani, profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice primorane su da prilikom intervencija u ovim naseljima, prelaze dodatnu distancu kako bi cisternu napunile vodom u najbližim lokalnim domaćinstvima, što zahteva prilično udaljavanje od lokacije intervencije i čekanje da se cisterna napuni na alternativni način, što dovodi do gubljenja dragocenog vremena i smanjuje efikasnost intervencije. U centralnim gradskim mesnim zajednicama (Centar I, Centar II, Centar III), naročito su izraženi problemi neupotrebljivosti zastarelih i nefunkcionalnih hidranata i njihova fizička nedostupnost, s obzirom na nepropisno parkiranje vozila i nedovoljno obraćanje pažnje građana. U skladu sa članom 31. Pravilnika o tehničkim normativima za instalacije hidrantske mreže za gašenje požara (2018), svaki hidrant mora biti stalno dostupan, a prostor oko hidranta koji je namenjen za upotrebu hidranta mora biti slobodan. U odnosu na pritisak i protok vode u instalacijama hidrantske mreže i odredbe pomenutog Pravilnika koji zahteva da protok vode na hidrantu ne bude manji od 5 l/s, a pritisak vode ne manji od 2,5 bar, kao i u odnosu na niz drugih uslova (prečnika, rezervnog napajanja itd.) hidrantska instalacija na teritoriji Grada Subotice na pojedinim mestima ne zadovoljava zahteve propisane Pravilnikom iz razloga nepouzdanosti mreže. Kako je snabdevanje vodom primarna funkcija javne vodovodne mreže, a zatim sledi obezbeđivanje potrebne protivpožarne količine vode (10 l/s sa 2,5 bar), na nekim mestima pouzdana mreža sa aspekta protivpožarne zaštite nije obezbeđena, jer bi se to učinilo na teret kvaliteta vode u distributivnoj mreži.

Kontrolisanje hidrantske instalacije i pripadajuće opreme na javnoj vodovodnoj mreži se iz razloga nedostatka resursa (izvršnih radnika, kao i finansijskih sredstava neophodnih za zamenu dotrajalih i neispravnih hidranata) vrši neustaljeno – periodično, u zavisnosti od prilika i potreba, pri čemu se u obzir uzima da važne i frekventne lokacije na distributivnoj mreži budu opremljene ispravnim podzemnim ili nadzemnim hidrantima i pripadajućom opremom. Iako je otklanjanje nedostataka utvrđenih u toku kontrolisanja potrebno izvršiti odmah nakon kontrolisanja, uz nedovoljnu kontrolu hidrantske mreže, poseban problem predstavlja obezbeđenje finansijskih sredstava za održavanje hidrantske mreže. VSJ Subotica ima dogovorenu usmenu saradnju sa JKP „Vodovod i kanalizacija” Subotica da na lokacijama

hidrantata koji su od naročite važnosti za reagovanje jedinice u gašenju požara, sami održavaju i vrše popravku hidrantata.

Crveni krst Subotica

Gradska organizacija Crvenog krsta Subotice, kao sastavni deo Crvenog krsta Srbije i Crvenog krsta Vojvodine svoje kapacitete angažuje u cilju adekvatnog, blagovremenog i kvalitetnog odgovora na humanitarne potrebe u zajednici. Organizacija Crvenog krsta Subotice (u daljem tekstu: CK Subotica) oblašću smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama bavi se u okviru Programa prireme za delovanje u nesrećama i odgovor na nesreće. Stručni saradnik za prvu pomoć i delovanje u nesrećama odgovoran je za obavljanje poslova iz delokruga ovog Programa. Uobičajene tekuće aktivnosti u okviru Programa prireme za delovanje u nesrećama i odgovor na nesreće obuhvataju promotivno-edukativne aktivnosti, održavanje i podizanje nivoa spremnosti profesionalno zaposlenih i volontera CK Subotica kroz učešće u seminarima, vežbama, radionicama, takmičenjima, kao i organizovanje i sprovođenje istih od strane CK Subotice na teritoriji Grada Subotice, zatim dodatno stručno usavršavanje kako profesionalno zaposlenih, tako i volontera, po potrebi dodeljivanje i obnavljanje paketa humanitarne pomoći, održavanje radnih sastanaka, planiranje, izveštavanje, provere opreme, pomoć ugroženom i katastrofom pogođenom stanovništvu, učešće u sprovođenju projekata, itd.. Primarni zadatak CK Subotica u fazi odgovora na katastrofe jeste učešće u evakuaciji i zbrinjavanju ugroženog stanovništva, pružanje prve pomoći i dostavljanje interventnih paketa pomoći.

Kada je reč o ljudskim kapacitetima, ukupan broj volontera CK Subotica je 301, dok je ukupan broj članova 868. Osnovnu obuku za delovanje u nesrećama prošlo je ukupno 30 lica, od čega je 15 profesionalno zaposlenih u organizaciji. Kada je reč o Nacionalnim timovima za odgovor na nesreće Crvenog krsta Srbije koji izvršavaju specifične zadatke, jedan zaposleni CK Subotica član je Nacionalnog tima za terensku procenu i identifikaciju posledica na terenu. Služba za spašavanje na vodi CK Subotica je prvoosnovana takva služba u Republici Srbiji pod okriljem Crvenog krsta Srbije sa ciljem smanjenja broja utapanja i povređivanja na vodi i podizanja svesti građana o značaju pravilnog ponašanja na kupalištima, ali stečena znanja i veštine članova službe mogu biti značajni i za reagovanje u slučaju poplava. CK Subotica ima 5 obučenih volontera i jednog stručnog saradnika – psihologa koji su obučeni za pružanje psihosocijalne podrške. Materijalni kapaciteti sa kojima raspolaže organizacija CK Subotice prikazani su u tabeli br. 11.

Tabela 11. Materijalni kapaciteti CK Subotica (izvor: CK Subotica)

Red. br.	Materijalni kapaciteti	Komada
Prevozna sredstva		
1.	putničko vozilo	3
2.	teretno vozilo	1
Oprema		
1.	nosilo (dvoskopno rasklopno)	4
2.	agregat	1
3.	stalak sa reflektorom	2

4.	ranac prve pomoći sa sanitetskim materijalom	6
5.	poljski krevet	40
6.	reflektor minimalne jačine 400 W i jači	2
7.	motalica 50 m	1
8.	motalica 25 m	1
9.	bidon za vodu	10
10.	termo kanisteri za tople napitke	3
11.	ćebe	200
12.	gorionik sa bocom za gas	1
13.	izotermalni prekrivač	20
Prehrambeni artikli		
1.	pašteta konzerva	100
2.	gotovo jelo - konzervirano	100
3.	kuvani obrok	100
4.	sendvič	100
5.	kesice čaja	100
6.	mesni narezak	100
Sredstva komunikacije za terenski rad		
1.	mobilni telefon	10
Individualna oprema za angažovano ljudstvo		
1.	prsluk	10
2.	jakna	10

CK Subotica tokom cele godine održava blisku saradnju sa svim subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje kroz održavanje zajedničkih sastanaka, osnaživanje kapaciteta, razmene znanja i iskustava i sprovođenja pokaznih, trenažnih i taktičko-operativnih vežbi iz oblasti delovanja u nesrećama. Pozitivno je što Grad Subotica prepoznaje Crveni krst Subotice kao pouzdanog partnera i na osnovu Odluke o budžetu Grada Subotice za 2022. godinu kao i na osnovu toga sklopljenih ugovora redovno se vrši prenos budžetskih sredstava za realizaciju svih programa, uključujući i Program pripreme i delovanja u nesrećama (Crveni krst Subotica, 2023).

Zavod za javno zdravlje Subotice

Kada su u pitanju opasnosti od epidemija i pandemija, a u kontekstu priprema za vanredne situacije, Zavod za javno zdravlje Subotice (u daljem tekstu: ZZJZ Subotica) kao nadležna zdravstvena ustanova primenjuje program iz takozvanog Opšteg interesa Ministarstva zdravlja Republike Srbije – Program 5 (Prevenција zaraznih bolesti uključujući i imunizaciju kao najefikasniju specifičnu meru u sprečavanju zaraznih bolesti, kako u pojedinačnom, tako i u epidemijском obliku) i Program 9 (Organizacija spremnosti za krize i vanredne situacije). Planovi se izrađuju na godišnjem i trogodišnjem vremenskom okviru. ZZJZ poseduje izrađen Akcioni plan za vanredne situacije koji se ažurira svake godine, a čiji sastavni deo čine standardne operativne procedure. U smislu zaraznih bolesti, to su sledeće operativne procedure: epidemija i pandemija zaraznih bolesti nastale prirodnih putem i elementarne nepogode, sa posledičnim rizikom od pojave zaraznih bolesti. Procedure reagovanja čine vrsta vanredne

situacije, opasnosti, mere prevencije, prateće aktivnosti za odgovor na krizu i operativni tim – ekipa.

Centar za prevenciju i kontrolu bolesti u okviru ZZJZ Subotice:

- 1) prati, istražuje zdravstveno stanje i zdravstvenu kulturu stanovništva, uzroke pojava i širenja zaraznih i drugih bolesti;
- 2) prati epidemiološku situaciju vodećih nezaraznih bolesti u cilju primarne prevencije, sekundarne prevencije i preduzimanja odgovarajućih mera za unapređenje zdravlja populacije;
- 3) sprovodi specijalizovanu zdravstvenu delatnost iz oblasti epidemiologije akutnih i hroničnih zaraznih i nezaraznih bolesti;
- 4) sprovodi kontinuirani nadzor nad заразним bolestima;
- 5) analizira epidemiološku situaciju;
- 6) vrši evaluaciju i predlaže mere za sprečavanje i suzbijanje istih;
- 7) vodi registre i evidencije;
- 8) prikuplja i obrađuje podatke;
- 9) vrši analize i informiše i izveštava nadležne državne službe i zdravstvene ustanove koje su učesnici u nadzoru o rezultatima rada i epidemiološkoj situaciji na teritoriji Severnobačkog okruga;
- 10) putem sredstava javnog informisanja obaveštava javnost o kretanju zaraznih bolesti i aktuelnoj epidemiološkoj situaciji, rizicima za pojavu vodećih nezaraznih bolesti;
- 11) sprovodi edukaciju o mogućnostima prevencije istih;
- 12) pruža stručno metodološku pomoć zdravstvenim i socijalnim ustanovama i
- 13) obavlja koordinaciju aktivnosti iz delokruga svoga rada sa vladinim i nevladinim sektorom.

Centar za prevenciju i kontrolu bolesti poseduje i primenjuje sledeća Uputstva: Uputstvo za sprovođenje postupka sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti; Uputstvo za sprovođenje postupka imunizacije stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti; Uputstvo za sprovođenje postupka prevencije i kontrole bolničkih infekcija; Uputstvo za dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje na HIV/AIDS i ostale polno-prenosive bolesti i Uputstvo za sanitarne preglede i sanitarno-zdravstveni nadzor.

ZZJZ Subotica ima oformljene operativno-stručne timove za upravljanje preventivnim aktivnostima, procenom rizika, odgovorom i oporavkom od epidemija i pandemija. U Centru za prevenciju i kontrolu bolesti postoje dva stručna tima (prvi i drugi tim), koje čine specijalista epidemiolog, medicinska sestra/tehničar i vozač. U smislu resursa, u Centru za prevenciju i kontrolu bolesti rade 2 specijalista epidemiologije, jedan specijalizant i 6 medicinskih sestara/tehničara. Svi zaposleni se kontinuirano edukuju i poseduju licencu. ZZJZ Subotice raspolaže dovoljnim materijalnim kapacitetima (oprema, uređaji, laboratorijski i dijagnostički sistemi, prevozna sredstva itd.) koji su neophodni za obavljanje poslova u vezi sa epidemijama i pandemijama.

ZZJZ Subotica vodi registre zaraznih bolesti, registre epidemije zaraznih bolesti i linijsku listu nadzora nad osobama obolelim od zarazne bolesti COVID-19. Zavod sprovodi zdravstveno

vaspitanje u cilju prevencije i kontrole zaraznih bolesti putem medijskih nastupa na televiziji, radiju, u štampanim medijima i na internet portalima; organizuje grupna predavanja u domovima zdravlja, ustanovama socijalne zaštite i školama; sprovodi individualni zdravstveno-vaspitni rad i sprovodi posebne projekte Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo, a vezanih za sprečavanje zaraznih bolesti. ZZJZ Subotice održava komunikaciju i saradnju sa drugim subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje na zavidnom nivou.

Saradnja subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama

Komunikacija i saradnja među članovima Gradskog štaba za vanredne situacije, kao i javnih preduzeća sa lokalnom samoupravom je dobra. Međutim, postoji veliki prostor za razvoj formalnih i neformalnih partnerstava i saradnje u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa među svim subjektima i snagama smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na nivou Grada Subotice. Nedovoljna je saradnja sa naučnim i istraživačkim institucijama, organizacijama civilnog društva i privatnim kompanijama. Postoji potreba za unapređivanjem saradnje sa drugim jedinicama lokalne samouprave na teritoriji Republike Srbije, kao i uspostavljanjem regionalne i međunarodne stručne saradnje sa nadležnim organizacionim jedinicama lokalnih organa vlasti i međunarodnim organizacijama, naročito u oblasti preventivnog delovanja, deljenja znanja i dobre prakse. Takođe, potrebno je povećati nivo pripremljenosti građana za reagovanje u katastrofama i raditi na razvijanju kulture prevencije.

Baze podataka i podloga za planiranje civilne zaštite

Grad Subotica nema uspostavljen jedinstven informacioni sistem podataka relevantnih za upravljanje rizicima od katastrofa za profesionalne korisnike odnosno subjekte koji prikupljaju, obrađuju i koriste podatke, što uključuje centralne baze podataka raspoloživih materijalno-tehničkih sredstava, opreme, tehnike, baze podataka ugrožene populacije (najranjivijih kategorija stanovništva), subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama. Takođe, Grad Subotica nema uspostavljen registar rizika u formi elektronske interaktivne mape za sve elementarne nepogode koji će sadržati podatke od javnog interesa. Grad Subotica ne koristi program ni mobilnu aplikaciju Sistem za integrisano upravljanje vanrednim situacijama (SIUVS). Najnovija verzija aplikacije SIUVS (DRIS-SIUVS 3.0 mobile) omogućava, pored različitih informativnih funkcija, komunikaciju između Štaba za vanredne situacije i svih građana koji preuzmu aplikaciju. Na taj način Štab za vanredne situacije, odnosno ovlašćeno lice, putem SIUVS sistema može da šalje notifikacije na telefone građana o bilo kom vanrednom događaju koji se očekuje ili se dešava na teritoriji opštine i uputstva za ponašanje u takvoj situaciji.

Stanje mobilnosti veze

Sve četiri faze upravljanja rizicima od katastrofa (tj. mitigaciji, pripremi, odgovoru i oporavku) zavise od pravovremene i aktivne komunikacije. Gradski štab za vanredne situacije redovno održava komunikaciju sa subjektima i snagama sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama o svim informacijama koje su bitne putem telefonske linije i/ili internet komunikacije. Neophodno je obezbediti rezervne izvore napajanja i radio vezu.

Nisu izrađene procedure i smernice kriznog komuniciranja namenjene ovlašćenom licu za oblast vanrednih situacija u Gradskoj upravi Grada Subotice.

Štab za vanredne situacije Grada Subotice ima dobru saradnju sa lokalnim medijima koja je usmerena na deljenje ključnih informacija odnosno edukaciju i informisanje stanovništva o potencijalnim i tekućim opasnostima, vanrednim događajima, preventivnim i operativnim merama zaštite, preduzetim aktivnostima, tipovima pomoći namenjene za oporavak pogođenih područja, radu štaba za vanredne situacije, kao i donetim preporukama, naredbama i zaključcima. Značajno se mogu unaprediti komunikacione aktivnosti koje uključuju preventivne kampanje, edukaciju, podizanje svesti kod stanovništva. Takođe, nisu izrađene procedure i preporuke za medije na temu izveštavanja u toku vanredne situacije. Grad Subotica nema poseban odeljak na sajtu Grada koji bi se bavio izdavanjem opštih uputstava, periodičnim obaveštavanjem javnosti i medija o svojim aktivnostima u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa.

Finansiranje sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama

Sa sve većom urbanizacijom raste i broj ljudi koji je izložen rizicima od katastrofa. Klimatske promene dodatno pogoršavaju obim i intenzitet posledica od postojećih rizika, donoseći nove. Prateći prethodne promene, potreba značajnijeg ulaganja u smanjenje rizika od katastrofa raste u svim državama sveta, ne samo kako bi se minimizovali negativni uticaji katastrofa, nego i izgradile otporne zajednice. Iako Kancelarija Ujedinjenih nacija za smanjenje rizika od katastrofa sugerise da godišnje ulaganje od 6 milijardi \$ na globalnom nivou može proizvesti korist u iznosu od 360 milijardi \$ do 2030. godine (UNISDR, 2015), ulaganje u smanjenje rizika od katastrofa značajno ne prati ekspanziju investicija na polju ljudskih naselja, infrastrukture i usluga (Ishiwatari & Surjan, 2019). Razumevanje ekonomske „cene“ katastrofa i neophodnosti razvijanja finansijskih mehanizama ključni su za jedinice lokalne samouprave (UNISDR, 2017). Ipak, jedinicama lokalne samouprave, organizacijama i zajednicama često nedostaju osnovna sredstva za suočavanje sa posledicama katastrofa. Prioritet se još uvek daje odgovoru na katastrofu i pružanju podrške u fazi obnove i oporavka, u odnosu na isplative dugoročne mere prevencije (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2019). Manjak finansijskih sredstava i nepostojanje raznovrsnih mehanizama finansiranja sistema smanjenja rizika od katastrofa, glavni su izazovi za jedinice lokalne samouprave, naročito u zemljama u razvoju (Amaratunga et al., 2018). Finansiranje smanjenja rizika od katastrofa odnosi se na raspoređivanje finansijskih instrumenata i procesa kako bi se ublažile posledice neželjenih događaja, a koji bi posledično imali negativan efekat na finansijske tokove. Finansiranje može biti (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, 2018):

- 1) *ex ante* (finansiranje smanjenja rizika od katastrofa unapred) – finansiranje prepoznavanja troškove obnove i oporavka pre neželjenog događaja, gradi otpornost zajednice i omogućava efektivnije i efikasnije budžetiranje i obezbeđuje da tokovi kapitala nisu značajno poremećeni eksternim šokovima i
- 2) *ex post* (finansiranje smanjenja rizika od katastrofa nakon što se neželjeni događaj desi i identifikuje se potreba za sredstvima) – s obzirom da podrazumeva izdvajanje

sredstava za naknadu šteta nakon neželjenog događaja, odnosi se više na finansijsko izveštavanje nego budžetiranje, oslanjanje na eksternu pomoć i potrebu za revizijom finansijskih planova u kontekstu novih informacija.

Odgovarajuće identifikovanje i korišćenje različitih finansijskih alata ključni su elementi u dizajniranju efektivnih politika upravljanja rizicima od katastrofa. U glavne ex-ante finansijske instrumente za upravljanje rizicima od katastrofa mogu se uvrstiti: redovno opredeljivanje budžetskih sredstava, formiranje različitih fondova, osiguranje javne imovine i kritične infrastrukture, obveznice za socijalnu korist ili građane otpornosti, dodela finansijske pomoći kroz programe razvojne banke i drugih organizacija i partnerstva javnih institucija i privatnih kompanija. Sa druge strane, u ex-post finansijske instrumte spadaju: relokacija sredstava kroz revizije budžeta, korišćenje budžetskih rezervi, zaduživanje kod nacionalnih i međunarodnih tela, oslanjanje na eksternu finansijsku podršku viših državnih instanci, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog sektora i drugih donora (Coetzee et al., 2023; Ministry of Finance, Economic Planning and Development, 2020).

Finansiranje sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice vrši se sredstvima planiranim budžetom, a po potrebi se koriste sredstva iz budžetske rezerve. Ne postoje ostali izvori finansiranja, niti namenski formirani fondovi za pripremljenost i odgovor na katastrofe. Kada je u pitanju sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, iz budžeta Grada predviđena su sredstva za:

- 1) Pripremanje, opremanje i obuke Gradskog štaba za vanredne situacije i troškovi sprovođenja mera zaštite i spasavanja;
- 2) Troškovi angažovanja subjekata od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje;
- 3) Saniranje šteta nastalih elementarnim nepogodama i drugim opasnostima, u skladu sa materijalnim mogućnostima;
- 4) Izradu planske dokumentacije;
- 5) Opremanje i obučavanje jedinica civilne zaštite opšte namene;
- 6) Druge potrebe zaštite i spasavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Iako postoji kontinuitet u finansiranju, dosadašnja sredstva opredeljivana budžetom neodražavaju i nezadovoljavaju stvarne potrebe. Prethodno značajno sprečava plansko usmeravanje razvoja sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama. Opredeljena sredstva iz budžetske rezerve ne daju rezultate pri realizaciji preventivnih mera zaštite, kao i u sprovođenju mera zaštite i spasavanja za vreme i nakon nastanka vanredne situacije.

1.4. Opis željenog stanja

U analizi postojećeg stanja, kao veoma značajno za uspostavljanje efikasnog sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, ukazano je na mnogobrojne slabosti koje možemo posmatrati kao prostor za poboljšanje. Na stanje u ovoj oblasti delom utiču opšti društveno-kulturološki i politički uslovi na Balkanu i njih jedinice lokalne samouprave ne mogu znatno da promene. Međutim, Grad Subotica može boljom organizacijom i većom posvećenošću da doprinese unapređenju stanja u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa i

ukupnoj bezbednosti građana i građanki na svojoj teritoriji. Postojanje pravnog okvira i stvarnih kapaciteta za ujednačenu, pravovremenu i harmonizovanu pripremu, odgovor i oporavak sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama jeste vitalan interes savremenog društva i privrede. Ukoliko nema čvrstog normativno-organizacionog okvira kojim se nadležnim subjektima nalaže sistematsko i organizovano delovanje i utvrđuju sankcije za nepoštovanje propisanih procedura i mera, mogućnost da određeni rizik ili grupa vezanih rizika preraste u katastrofu višestruko se povećava. Praksa je pokazala da sistem ne može efikasno da funkcioniše ukoliko svi subjekti i snage nisu osposobljeni za adekvatno reagovanje, ako nedostaju kadrovski, organizacioni i materijalni uslovi za obavljanje poslova ili nema adekvatnog modela komunikacije između nadležnih državnih institucija, organa autonomne pokrajine i lokalne samouprave, te privrednih društava, samih građana i svih drugih snaga u sistemu. Kako bi efikasno upravljala rizicima od katastrofa, s ciljem sprečavanja nastanka novih i smanjenja postojećih rizika, Grad Subotica kao nosilac upravljanja rizicima na svojoj teritoriji želi da izgradi sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u kojem će postojati veće i bolje razumevanje rizika, kojim će se ojačati institucionalno upravljanje rizicima, izgraditi moderan sistem za uzbunjivanje i obaveštavanje stanovništva, ulagati u smanjenje rizika od katastrofa, jačati pripremljenost svih subjekata i snaga, kao i zajednice u celini. Otpornost društva, kritične infrastrukture i subjekata od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje kroz podsticanje razvoja sigurnog i stabilnog okruženja, garant je razvoja Grada Subotice. Stoga je potrebno postići sveopšti društveni konsenzus koji uključuje kako integraciju smanjenja rizika od katastrofa u razvojne programe i planove, tako i obezbeđenje ljudskih i materijalnih resursa neophodnih za sprovođenje ovih planova i uspostavljanje sistema.

1.4.1. Opšti i posebni ciljevi

Opšti cilj je ***razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti.*** Za dostizanje opšteg cilja utvrđeni su posebni ciljevi, a svaki od posebnih ciljeva je definisan u skladu sa prioritetima Okvira iz Sendaija. Definirano je sledećih osam posebnih ciljeva:

- 1) Uspostavljanje i osnaživanje institucionalnih osnova, mehanizama i kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa;
- 2) Kreiranje savremenog jedinstvenog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje;
- 3) Unapređenje sveobuhvatne pripremljenosti subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za reagovanje na katastrofe;
- 4) Uspostavljanje održivog sistema finansiranja upravljanja rizicima od katastrofa;
- 5) Unapređenje međusektorske saradnje na bilateralnom i multilaterlnom nivou;
- 6) Uspostavljen jedinstveni informacioni sistem podataka relevantnih za upravljanje rizicima od katastrofa;

- 7) Uspostavljanje funkcionalnog sistema obnove od elementarnih i drugih nepogoda uz načelo izgradnje boljeg;
- 8) Strukturno smanjenje rizika kroz investicije u otpornost.

Posebni ciljevi su razvijeni u mere koje su formulisane kako bi, u što većoj meri, ukazale na promene koje se žele dostići.

Tabela 12. Pregled identifikovanih ciljeva i mera na smanjenju rizika od katastrofa za period 2023-2025. godine

OPŠTI CILJ			
Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti			
Red. br.	Posebni ciljevi	Mere	Broj aktivnosti
1.	Uspostavljanje i osnaživanje institucionalnih osnova, mehanizama i kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa	Izgrađeni adekvatni kadrovski kapaciteti za izradu i sprovođenje lokalnih strateških i operativnih dokumenata, procedura i praksi u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa u okviru Gradske uprave Grada Subotice	3
		Izgradnja institucionalnog okvira u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima u smislu osnivanja posebne organizacione jedinice za smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama u okviru Gradske uprave Grada Subotice	5
		Uspostavljen sistematičan pristup podizanju svesti rukovodilaca organizacionih jedinica Gradske uprave Grada Subotice i funkcionera Grada Subotice o upravljanju rizicima od katastrofa	3
		Obezbeđivanje normativnog okvira integrisanog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i harmonizacija kvaliteta lokalnih strateških i operativnih dokumenata, planova i programa sa nacionalnim i međunarodnim okvirom	6
		Osigurati pitanje rodne ravnopravnosti i inkluzije ranjivih grupa u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa u svim segmentima	3
		Integracija ciljeva Plana smanjenja rizika od katastrofa u svim politikama, budžetu, planovima razvoja i strateškim dokumentima Grada Subotice	2
2.	Kreiranje savremenog jedinstvenog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje	Dovođenje postojećeg sistema za javno uzbunjivanje na teritoriji Grada Subotice u stanje efikasne funkcionalnosti	5
		Projektovanje savremenog sistema za javno uzbunjivanje na teritoriji Grada Subotice	2

		Izgradnja i razvoj modernog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje na teritoriji Grada Subotice	9
		Uspostavljanje funkcionalnog situacionog centra 112	1
3.	Unapređenje sveobuhvatne pripremljenosti subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za reagovanje na katastrofe	Podizanje svesti i senzibilizacija zajednice o važnosti upravljanja rizicima od katastrofa i načinima reagovanja u katastrofama kroz izgradnju otpornosti stanovništva	6
		Unapređenje spremnosti i kapaciteta subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za odgovor i oporavak od negativnih efekata elementarnih i drugih nepogoda	9
		Integracija smanjenja rizika od katastrofa u formalno i neformalno obrazovanje	3
4.	Uspostavljanje održivog sistema finansiranja upravljanja rizicima od katastrofa	Omogućiti adekvatnost finansijskog planiranja za sve mere predviđene Planom smanjenja rizika od katastrofa	1
		Uspostavljanje osnove za korišćenje raznovrsnih instrumenata finansiranja sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama Grada Subotice	3
		Kreiranje neophodnih uslova za unapređenje prenosa rizika od elementarnih i drugih nepogoda	2
5.	Unapređenje međusektorske saradnje na bilateralnom i multilaterlnom nivou	Formiranje novih i osnaživanje postojećih nacionalnih partnerstava među subjektima i snagama smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama	7
		Jačanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama	2
6.	Uspostavljen jedinstveni informacioni sistem podataka relevantnih za upravljanje rizicima od katastrofa	Prostorno prikazivanje opasnosti i rizika na teritoriji Grada Subotice kroz georeferencirano mapiranje	2
		Redovno korišćenje Sistema za integrisano upravljanje vanrednom situacijom i rizicima od katastrofa za jedinice lokalne samouprave (SIUVS)	3

		Formiranje jedinstvene interne baze podataka i digitalizacija svih informacija neophodnih za integrisano i efektivno upravljanje rizicima od katastrofa	7
7.	Uspostavljanje funkcionalnog sistema obnove od elementarnih i drugih nepogoda uz načelo izgradnje boljeg	Uspostavljanje sistema brzog i tačnog utvrđivanja štete nakon elementarnih i drugih nepogoda	4
		Unapređeni kapaciteti Gradske uprave Grada Subotice za procenu štete, gubitaka i potreba nakon elementarne i druge nepogode u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima	4
8.	Strukturno smanjenje rizika kroz investicije u otpornost	Upravljanje rizicima od urbanih poplava kroz održavanje, sanaciju i izgradnju javne kanalizacije kritične infrastrukture koja omogućava smanjivanje štetnog dejstva unutrašnjih voda	3
		Povećanje pouzdanosti sistema javnog vodosnabdevanja u pogledu uspostavljanja funkcionalnih instalacija hidrantske mreže za gašenje požara vodom	4
		Sanacija nasipa između III i IV sektora jezera Palić	4
		Ulagati u prirodne amortizere kako bi se unapredile zaštitne funkcije prirodnih ekosistema	3

1.5. Izvod iz Procene rizika od katastrofa

Pregled rizika i opasnosti kojima je Grad Subotica izložen predstavljen je tabelarno (tabela br. 13).

Tabela 13. Pregled rizika i opasnosti kojima je izložen Grad Subotica iz Procene rizika od katastrofa za Grad Suboticu

Red . br.	Identifikovana opasnost		Nivo rizika	Vrednost
1	2		3	4
1.	Zemljotresi	najverovatniji neželjeni događaj	nizak	prihvatljiv
		neželjeni događaj sa najtežim mogućim posledicama	umereni	prihvatljiv
2.	Poplave	najverovatniji neželjeni događaj	nizak	prihvatljiv
		neželjeni događaj sa najtežim mogućim posledicama	visok	neprihvatljiv
3.	Snežne mećave, nanosi i poledica, hladni talas	najverovatniji neželjeni događaj	nizak	prihvatljiv
		neželjeni događaj sa najtežim mogućim posledicama	visok	neprihvatljiv
4.	Epidemije i pandemije	najverovatniji neželjeni događaj	nizak	prihvatljiv
		neželjeni događaj sa najtežim mogućim posledicama	visok	neprihvatljiv

1.5.1. Zemljotresi

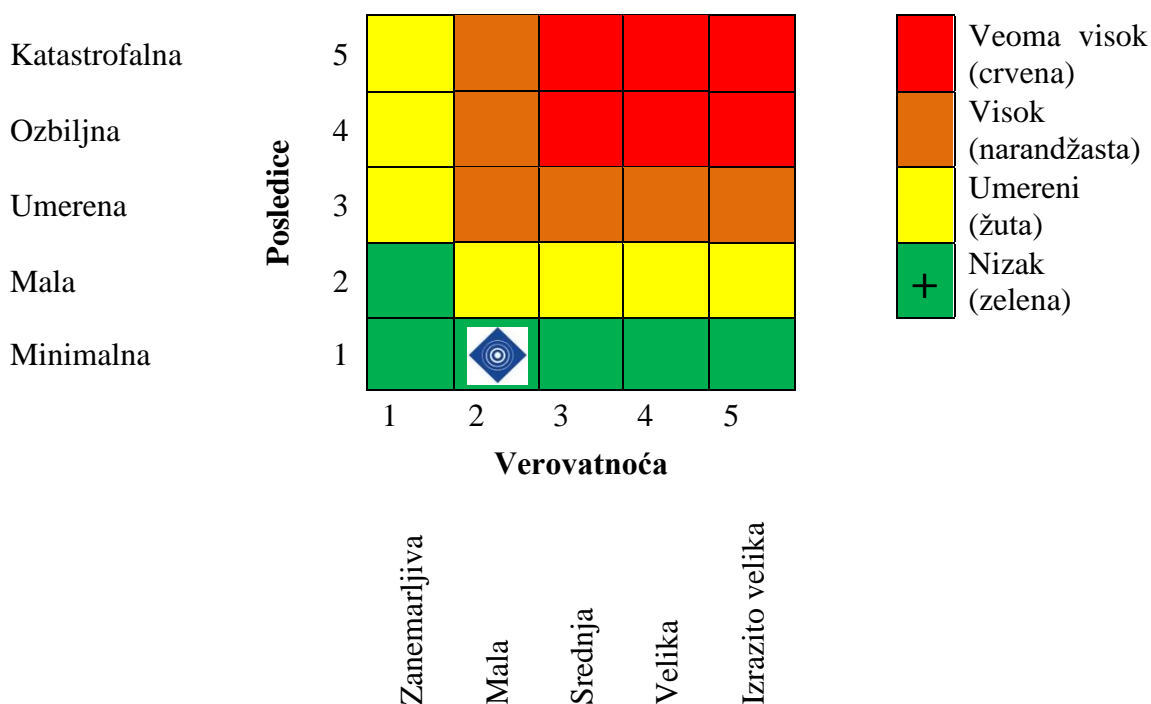
Po kartama seizmičkog hazarda Seizmološkog Zavoda Srbije područje Vojvodine - teritorija Subotice je u trusnoj zoni sa makroseizmičkim intenzitetom na površini lokalnog tla za povratni period od 95 godina – 5-6⁰ MCS; za povratni period od 475 godina 6-7⁰ MCS; za povratni period od 975 godina 7⁰ MCS. Teritorija Grada Subotice je u zoni očekivanih zemljotresa intenziteta 6-7⁰ MCS što, polazeći pre svega od strukture gradnje i vrste objekata, upućuje na zaključak da mogu nastati neželjene štetne posledice po štćene vrednosti definisane Uputstvom o Metodologiji izrade i sadržaju procene rizika od katastrofa i planova zaštite i spasavanja. U zadnjih 50 godina nije bilo pojave zemljotresa sa epicentrom na teritoriji Grada, ali se na teritoriji osetio zemljotres čiji je epicentar bio na teritoriji Rumunije.

Po *scenariju najverovatnijeg neželjenog događaja*, zemljotres na području Grada Subotice manje narušava konstrukcije i oštećuje delove objekata, usled kojih dolazi do pojedinačnih lakših povreda kod ljudi, otežanog sprovođenja osnovnih delatnosti komunalnih preduzeća (sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda i upravljanje komunalnim otpadom) i snabdevanja hranom u kraćem vremenskom periodu. Zemljotres intenziteta ispod 6⁰ MCS sa epicentrom na teritoriji Grada Subotice zahvatio je područje Severnobačkog okruga Subotica u toku noći, sredinom januara 2025. godine. Uzrok nastanka potresa povezan je s podvlačenjem Jadranske platforme pod

Dinaride, kao posledica kretanja Afričke ploče u odnosu na Evroazijsku. U prvih 5 do 10 sekundi ljudi u zatvorenim prostorima nisu značajnije reagovali. U toku produžetka podrhtavanja masovno su počeli da napuštaju objekte. Panika je prisutna kod većeg broja ljudi. Glavni udar zemljotresa u epicentru traje od nekoliko sekundi do jednog minuta, a udaljavanjem od epicentra njegovo trajanje se produžava. Prilikom zemljotresa došlo je do manjih opasnosti po život i zdravlje ljudi i ekonomsku stabilnost privrednih subjekata u Gradu. Usled potresa, a prilikom paničnog reagovanja, došlo je do lakšeg povređivanja manjeg broja osoba. Manja oštećenja starijih stambenih objekata (kvalitet gradnje - grupa A) zahtevaju potrebna sredstva za oporavak i povratak funkcionalnosti objekata: elektroinstalacija, vodovodne i kanalizacione instalacije, delova krovne konstrukcije, odžaka, i dr. Usled zemljotresa nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja - zemljotresa na teritoriji Grada Subotice za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja vršila se na osnovu stručne procene, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja mala (1 događaj u 20 do 100 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju zemljotresa $((1+1+1)/3)$ i iznosi 1. Nivo rizika zemljotresa za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja je **NIZAK**, odnosno **PRIHVATLjIV**, te za njega nije rađen tretman rizika.

1. Matrica ukupnog rizika – scenario najverovatnijeg neželjenog događaja

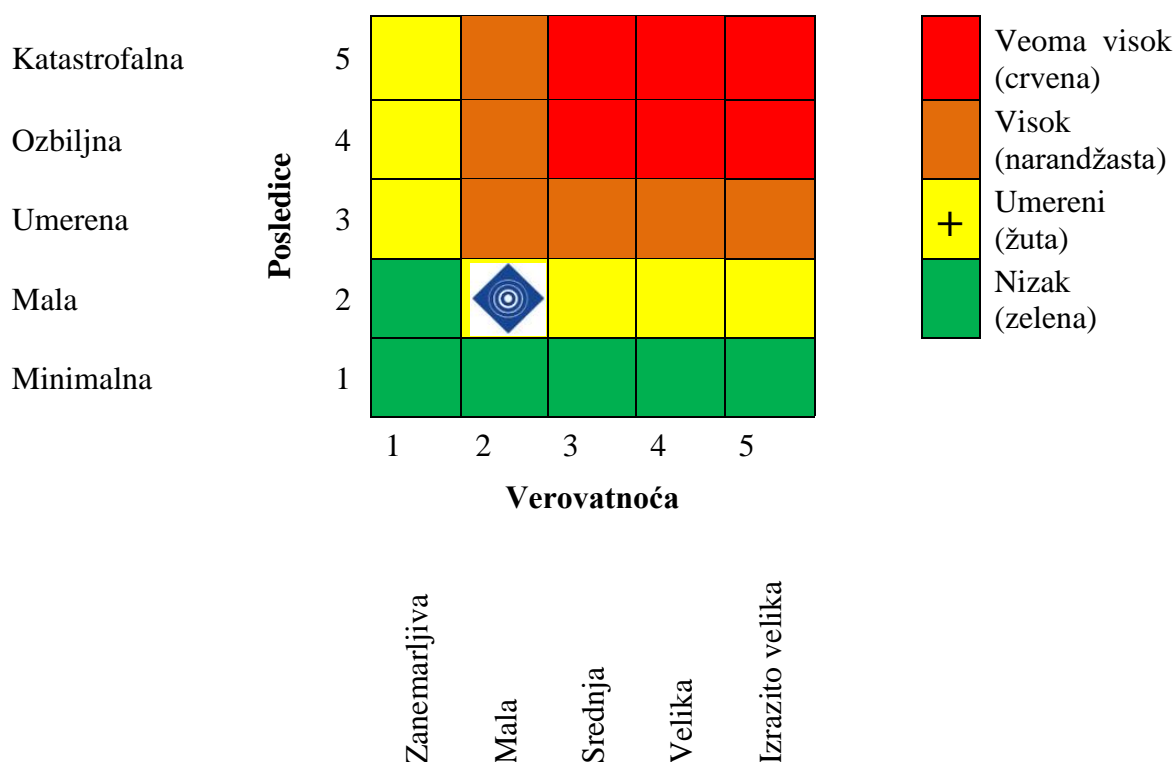
Po *scenariju neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama* zemljotres na području Grada Subotice narušava konstrukcije i oštećuje delove objekata, usled kojih dolazi do pojedinačnih lakših povreda kod ljudi, otežanog sprovođenja osnovnih delatnosti komunalnih preduzeća (sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda i upravljanje komunalnim otpadom) i snabdevanja hranom u

kraćem vremenskom periodu. Zemljotres intenziteta ispod 6° MCS sa epicentrom na teritoriji Grada Subotice zahvatio je područje Severnobačkog okruga Subotica u toku noći, sredinom januara 2025. godine. Uzrok nastanka potresa povezan je s podvlačenjem Jadranske platforme pod Dinaride, kao posledica kretanja Afričke ploče u odnosu na Evroazijsku. U prvih 5 do 10 sekundi ljudi u zatvorenim prostorima nisu značajnije reagovali. U toku produžetka podrhtavanja stanovništvo je masovno počelo da napušta stambene objekte. Panika je prisutna kod većeg broja ljudi. Glavni udar zemljotresa u epicentru traje od nekoliko sekundi do jednog minuta, a udaljavanjem od epicentra njegovo trajanje se produžava. Prilikom zemljotresa došlo je do manjih opasnosti po život i zdravlje ljudi i ekonomsku stabilnost privrednih subjekata u Gradu. Panično reagovanje je uzrokovalo povređivanje kod manjeg broja osoba, kao i manja oštećenja starijih stambenih objekata (kvalitet gradnje - grupa A). Neophodna su sredstva za oporavak i povratak funkcionalnosti objekata: elektroinstalacija, vodovodne i kanalizacione instalacije, delova krovne konstrukcije, odžaka, i dr. Usled zemljotresa nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja - zemljotresa na teritoriji Grada Subotica za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama vršila se na osnovu stručne procene, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja mala (1 događaj u 20 do 100 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju zemljotresa $((2+1+2)/3)$ i iznosi 1,5. Nivo rizika zemljotresa za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama je **UMERENI**, odnosno **PRIHVATLjIV**, te za njega nije rađen tretman rizika.

2. Matrica ukupnog rizika – scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama

1.5.2. Poplave (urbane poplave)

Dosadašnjim praćenjem stanja, nastanak poplava od prirodnih vodotokova i kanala uzrokovanih karakteristikom sliva (geološka građa, morfologija, vegetiranost i način korišćenja terena), neregulisanim rečnim koritom ili usled delovanja bujica na donje tokove ne ukazuju na mogućnost da teritorija Grada Subotice bude ugrožena od izlivanja – plavljenja spoljnjih površinskih voda. Stoga su za područje grada karakteristične takozvane **urbane poplave**. Posledice podzemnih voda na teritoriji Grada ne mogu biti katastrofalne, ali mogu da izazovu negativne posledice u delovima samog Grada Subotice, kao i u prigradskim mesnim zajednicama čija je kota niža. Postojeća kanalska mreža obezbeđuje odvodnjavanje u režimu pojave visokih voda stavljanjem u pogon crpne stanice na akumulaciji kod Velebita. Direktni uzroci urbanih poplava najčešće su: velike količine padavina (kiša i sneg) u kratkom vremenskom intervalu i podizanje nivoa podzemnih voda; nedovoljno izgrađena atmosferska kanalizaciona mreža; nedovoljno izgrađena mreža upojnih kanala i neodržavanje navadenih sistema za odvođenje atmosferskih i podzemnih voda. Indirektni uzroci koji doprinose nastanku urbanih poplava na teritoriji Grada Subotice ogledaju se kroz: preveliku zasićenost zemljišta vodom; visok nivo podzemnih voda; neodržavanje navadenih sistema za odvođenje atmosferskih i podzemnih voda i nagle promene klime. Dosadašnje urbane poplave su nastajale uglavnom u prolećnom i letnjem periodu, u vreme intenzivnih kiša koje su prelazile intenzitet od 20 ml/m², kada je zemljište već bilo natopljeno vlagom i kada je nivo podzemnih voda visok. One su degradirale već obrađeno i zasađeno zemljište, što je zahtevalo povlačenje vode, ocedivanje zemljišta i ponovnu setvu poljoprivrednih kultura; jedan broj naselja je bio ugrožen, a samim tim i stanovništvo u stambenim objektima; na pojedinim saobraćajnicama

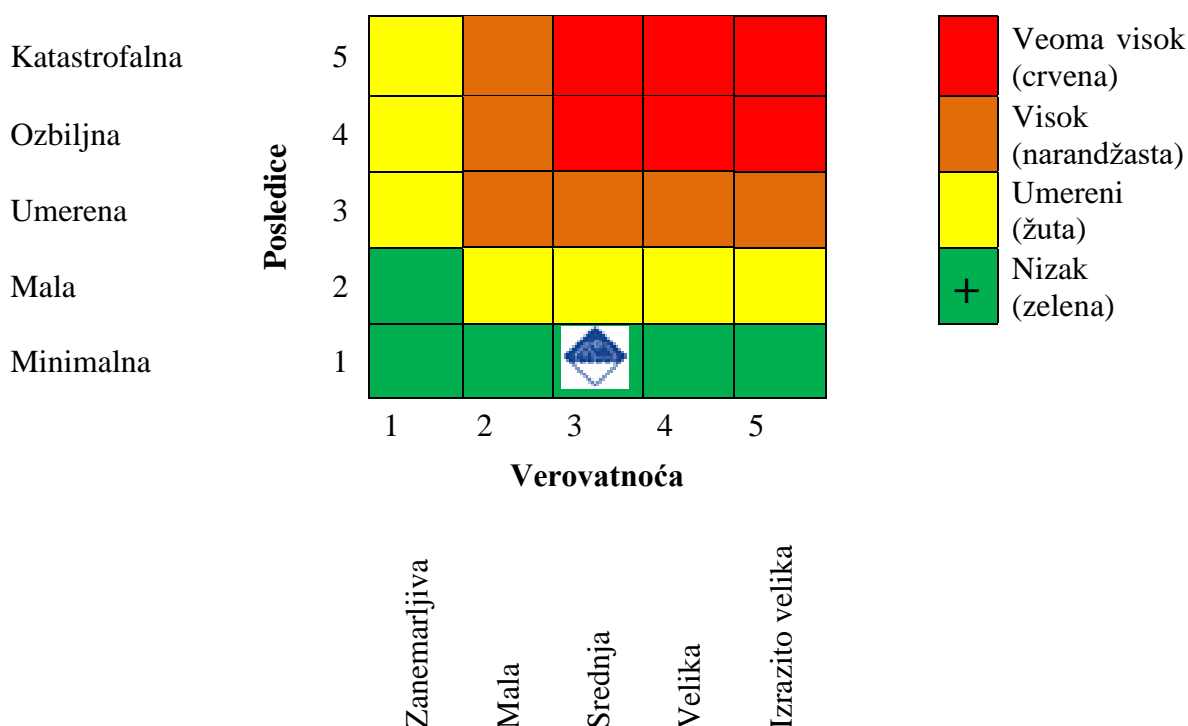

(nadvožnjaci na Segedinskom putu, Beogradskom putu i kod fabrike „Pionir“) došlo je do prekida saobraćaja u trajanju od po nekoliko sati.

Po *scenariju najverovatnijeg neželjenog događaja*, u prolećnom periodu (mart, april i maj) usled naglog otopljanja snega na teritoriji Grada i dugotrajnih intenzivnih kiša, dolazi do podizanja nivoa podzemnih voda i naglog porasta vodostaja u kanalima na melioracionom području na teritoriji Grada Subotice. Prethodno dovodi do plavljenja površina i objekata, ugrožavanja stanovništva i stočnog fonda, oštećenja ili prekida saobraćajnica, degradacije poljoprivrednog zemljišta, prisustva opasnih materija na poplavljenim površinama i u objektima (skladišta, apoteke i sl.), zagađenja vode za piće na izvorištima, stvaranja uslova za pojavu epidemije crevnih oboljenja, rušenja stambenih i drugih objekata zbog uticaja vode, otežanog funkcionisanja hitne medicinske pomoći, komunalnih i uslužnih delatnosti i otežanog snabdevanja stanovništva hranom i vodom. Poplava traje od nekoliko sati (ako nastanu usled nevremena) do nekoliko dana kod plavljenja-podizanja nivoa podzemnih voda (2-5 dana). Do urbanih poplava dolazi u Bačkim Vinogradima, Hajdukovu, Paliću, Šupljaku, Čantaviru i Bajmoku i u mesnim zajednicama Gat, Ker, Prozivka, Veliki Radanovac, Peščara, Zorka, Makova sedmica. Usled poplave nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja – poplave na teritoriji Grada Subotice za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja vršila se na osnovu stručne procene, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja srednja (1 događaj u 2 do 20 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju poplave ($((1+1+1)/3)$) i iznosi 1. Nivo rizika poplave za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja je **NIZAK**, odnosno **PRIHVATLjIV**, te za njega nije rađen tretman rizika.

3. Matrica ukupnog rizika – scenario najverovatnijeg neželjenog događaja

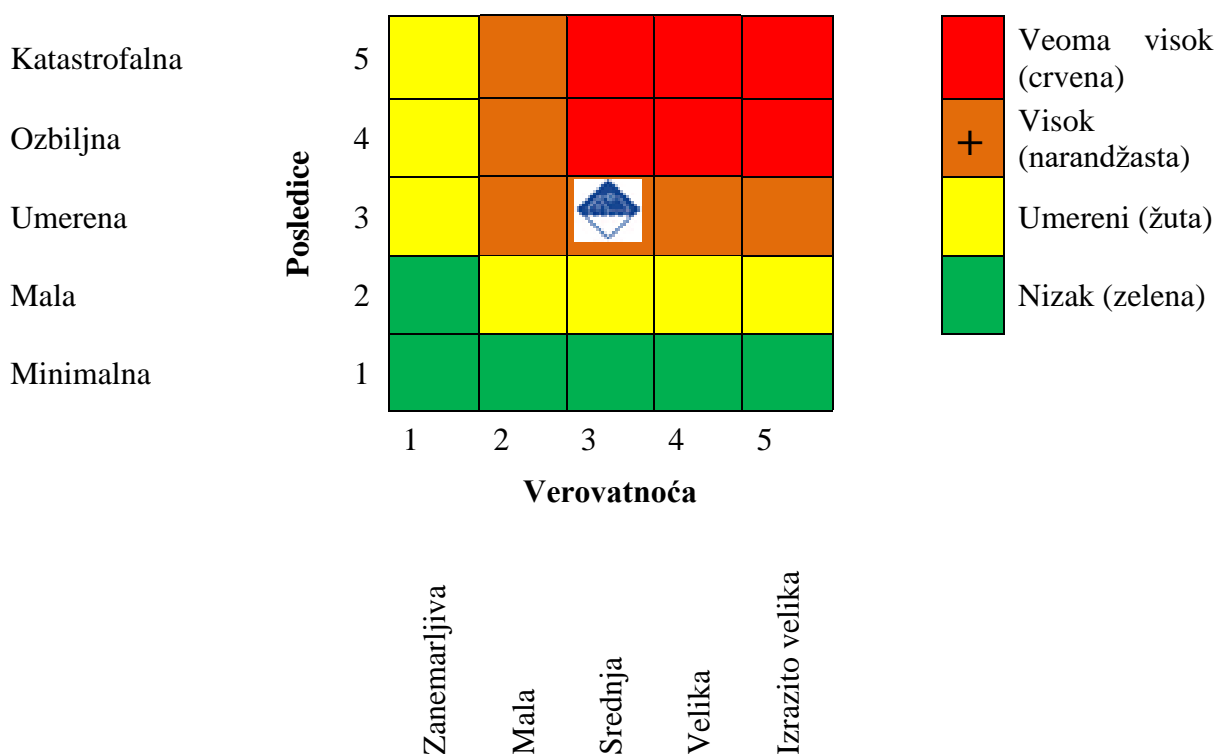

Po *scenariju neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama*, u prolećnom i periodu ranog leta (april, maj i jun), usled enormne količine kiše koja je pala u kratkom vremenskom intervalu na teritoriji Grada Subotice, dolazi do naglog porasta vodostaja u kanalima na melioracionom području, plavljenja površina i objekata u Gradu Subotici i okolnim naseljima, plavljenja ugroženih područja u zahvatu jezera Palić i Ludaš, ugrožavanja stanovništva i stočnog fonda, oštećenja ili prekida saobraćajnica, degradacije poljoprivrednog zemljišta, prisustva opasnih materija na poplavljenim površinama i u objektima, mogućeg zagađenja vode za piće na svim izvoristima, blokade saobraćaja na saobraćajnicima u gradu, rušenja stambenih i drugih objekata zbog uticaja vode, otežanog funkcionisanja hitnih službi, komunalnih i uslužnih delatnosti, otežanog snabdevanja stanovništva hranom i vodom, otežanih uslova za normalno funkcionisanje zdravstva, prosvete, kulture i do ekonomskih poremećaja zbog povezanosti ekonomija i tržišta. Poplava traje u proseku 2-3 dana, a posledice do dve nedelje. U ambulantu Doma zdravlja na Paliću prijavljuje se oko 40 pacijenata iz naselja Bački Vinogradi, Hajdukovo, Palić i Šupljak sa visokom temperaturom, glavoboljom, faringitisom, nadražujućim kašljem, anoreksijom i bolovima u trbuhu. Jedan broj pacijenata se žalio na usporen rad srca i konstantnu malaksalost. U ambulanti Doma zdravlja su preduzeta laboratorijska ispitivanja krvi, mokraće i stolice. Osam pacijenata tvrdi da su im se navedeni simptomi pojavili za vreme trajanja poplave. Ispitivanjem vode na lokalnom izvoristu i vodovoda u Bačkim Vinogradima i na Paliću, ZZJZ Subotice bakteriološkim nalazom identifikovao je prisustvo bakterije koja izaziva bolest pod nazivom trbušni tifus. Na osnovu ispitivanja i analiza Doma zdravlja Subotica i ZZJZ Subotice, konstantovano je da je lokalno izvoriste vode za piće sa kompletnom vodovodnom instalacijom žarište epidemije trbušnog tifusa. Dijagnoza kod zaraženih građana se uspostavlja i potvrđuje nakon laboratorijskih ispitivanja, a zbog zamućivanja vode na lokalnim izvoristima i kaptažama sve su češći zahtevi

građana za dotur ispravne vode za piće. Preko sredstava javnog informisanja stanovništvo je obavešteno o nastaloj situaciji i ugroženosti, preduzete su sve higijensko-epidemiološke mere za zaštitu stanovništva i pružena je zdravstvena i druga potrebna pomoć stanovništvu. Ugroženo je svo stanovništvo u plavnom području, od čega je povređenih i obolelih 40, a evakuisanih, raseljenih - ostalih bez stana/kuće, zbrinutih i sklonjenih - 260 lica. Po povlačenju vode iz poplavljenih zona, jaruga i kanala preduzete su sledeće mere i aktivnosti: temeljno čišćenje poplavljenih objekata, odvođenje i ispumpavanje zaostalih voda, čišćenje, dezinfekcija i hlorisanje vodnih objekata, mikrobiološka kontrola ispravnosti hrane i vode, ukidanje zabrane upotrebe vode i zdravstveno i sanitarno obezbeđivanje ugroženog područja. Usled poplave došlo je do generisanja epidemije trbušnog tifusa.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja – poplave na teritoriji Grada Subotica za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama vršila se na osnovu stručne procene, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja srednja (1 događaj u 2 do 20 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju poplave $((3+3+3)/3)$ i iznosi 3. Nivo rizika poplave za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama je **VISOK**, odnosno **NEPRIHVATLJIV** i za njega je rađen tretman rizika.

4. Matrica ukupnog rizika – scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama

1.5.3. Ekstremne vremenske pojave (snežne mećave, nanosi i poledica, hladni talas)

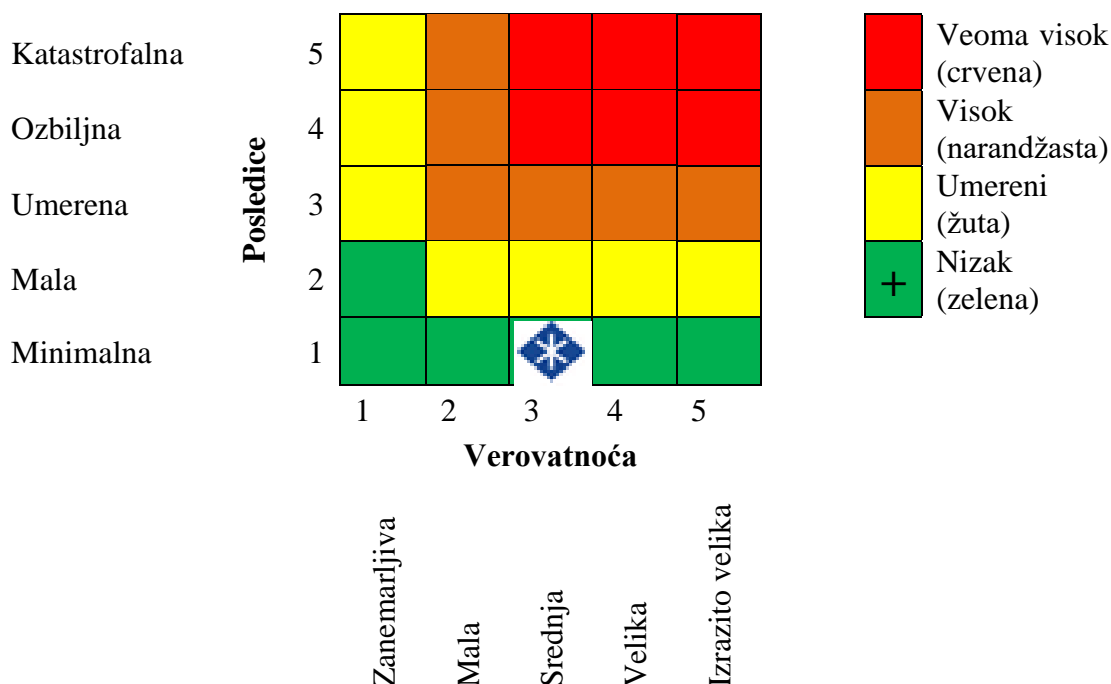
Iz grupe opasnosti ekstremnih vremenskih pojava, na teritoriji Grada Subotice poseban značaj u smislu verovatnoće događanja i mogućih posledica po štićene vrednosti imaju snežne mećave, nanosi i poledica, hladni talas. Mećava je ekstremna vremenska pojava (žestoka zimska oluja), u trajanju od najmanje 3 sata, praćena temperaturom vazduha ispod 0°C i veoma

jakim vetrom koji podiže sneg sa tla i smanjuje vidljivost na manje od 1 km. Poledica je ekstremna vremenska pojava glatke prizemne ledene prevlake, uglavnom transparentne, koja nastaje sleđivanjem prehladenih kapljica kiše ili rosulje pri dodiru sa čvrstim predmetima i javlja se kako na vodoravnim (uključujući tlo) tako i na nagnutim površinama. Snežni nanos je ekstremna vremenska lokalizovana pojava snega nataloženog, usled vetra, na prepreku ili neravninu na tlu. Prodori hladnog vazduha sa severa i severozapada Evrope i Atlantskog okeana, koji u zapadnom Mediteranu dovode do razvoja ciklonske cirkulacije i advekcije toplog i vlažnog vazduha u prednjoj strani ciklona, uslovljavaju velike količine padavina na Balkanu i drugim područjima preko kojih se kreće ciklon. Takve meteorološke uslove tokom zime karakterišu intenzivne snežne padavine koje dovode do visokog snežnog pokrivača, a uz pojavu jakog vetra, uslovljavaju i pojavu mećave i stvaranje snežnih nanosa. U zimskom periodu, kada se iznad Balkana uspostavi anticiklonalna vremenska situacija dolazi do pojave ekstremno niskih temperatura. Ukoliko u takvim meteorološkim uslovima, preko sloja hladnog vazduha pri tlu, nastupi advekcija toplog vazduha sa padavinama, kišne kapi se, prolazeći kroz hladan vazduh u prizemlju, lede pri dodiru sa tlom ili predmetima na tlu, uzrokujući pojavu poledice. Prosečan godišnji broj dana sa snežnom mećavom na teritoriji Grada Subotice je 0,31 dok prosečan godišnji broj dana sa poledicom iznosi 3,82. Bilo je više pojava ekstremno niskih temperatura praćenih snegom i poledicom u poslednjih 20 godina na teritoriji Grada: zima 2006/2007. godine, zima 2012/2013. godine, zima 2014/2015 godine.

Po *scenariju najverovatnijeg neželjenog događaja*, u zimskom periodu izrazito hladno vreme u dužem periodu mereno u odnosu na uobičajeni vremenski obrazac područja Grada dovodi do hladnog talasa koji može biti praćen snežnom mećavom, nanosima i poledicom. Prognozirano je i najavljen dolazak ekstremno hladnog zimskog talasa sa područja Sibira koje je zahvatilo čitavo područje centralne i istočne Evrope. Stvaraju se snežni nanosi do 2 m, ledeni pokrivač, zavejani su svi prilazni putevi (lokalni i regionalni), a temperature vazduha su ekstremno niske (-20°C). Opasnost zahvata čitavo područje Severnobačkog upravnog okruga u trajanju do 15 dana. Dolazi do manjih oštećenja krovnih konstrukcija objekata usled tereta snega, lakšeg povređivanja manjeg broja građana, dok se drugi broj građana teže povređuje usled saobraćajnih udesa. Postoji mogućnost narušavanja funkcionisanja elektrosnabdevanja, vodne i kanalizacione mreže u Gradu, kao i druge nadzemne infrastrukture. Usled snežne mećave, nanosa i poledica, hladnog talasa nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja – snežnih mećava, nanosa i poledica, hladnog talasa na teritoriji Grada Subotica za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja, vršila se na osnovu stručne procene, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja srednja (1 događaj u 2 do 20 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju snežnih mećava, nanosa i poledica, hladnog talasa $((1+1+2)/3)$ i iznosi 1,33 odnosno 1. Nivo rizika ekstremne vremenske pojave za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja je **NIZAK**, odnosno **PRIHVATLjIV**, te za njega nije raden tretman rizika.

5. Matrica ukupnog rizika – scenario najverovatnijeg neželjenog događaja

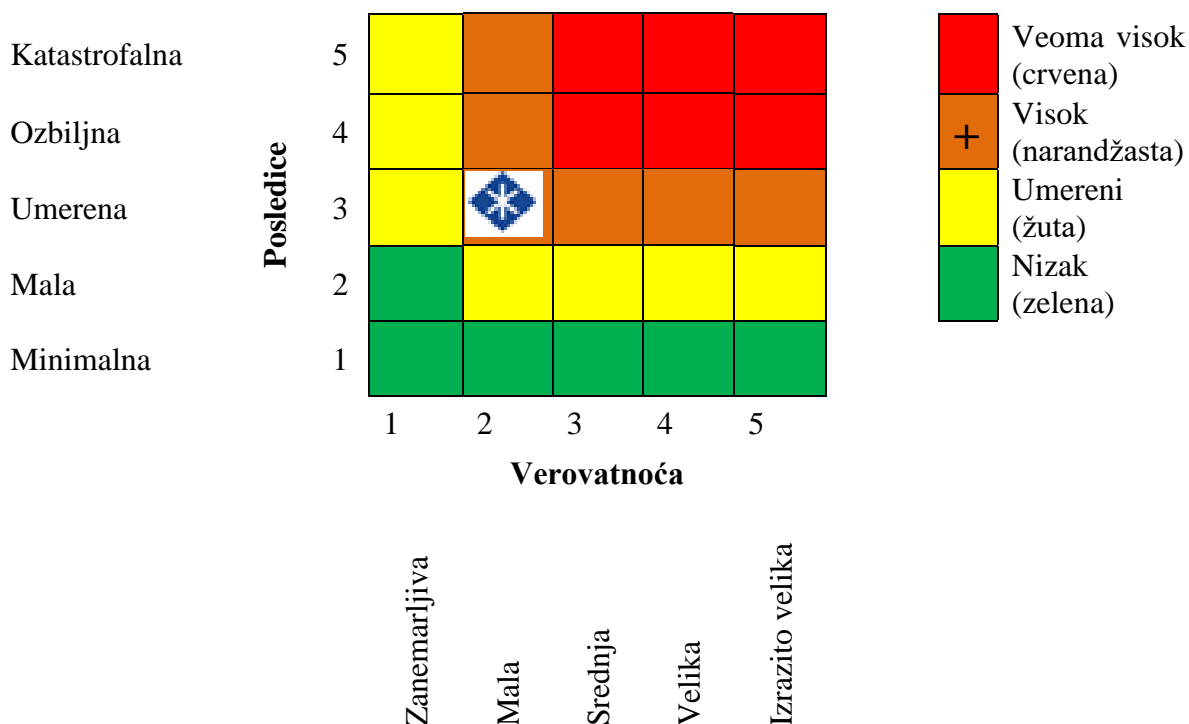

Po scenariju neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama, tokom zime 2026/2027 godine izrazito hladno vreme u dužem periodu mereno u odnosu na uobičajeni vremenski obrazac područja Grada, dovodi do hladnog talasa koji može biti praćen snežnom mećavom, nanosima i poledicom. Prognoziran je i najavljen dolazak ekstremno hladnog zimskog talasa sa područja Sibira koji je zahvatio čitavo područje centralne i istočne Evrope, ali dolazi do neočekivanih ekstremnih snežnih padavina i niskih temperatura. Stvaraju se snežni nanosi do 3 m, ledeni pokrivač, zavejani su svi prilazni putevi (putevi prvog reda, lokalni i regionalni), a temperature vazduha su ekstremno niske (-20°C). Opasnost zahvata čitavo područje Severnobačkog upravnog okruga u trajanju do 20 dana. Oštećene su krovne konstrukcije objekata usled tereta snega, a ugroženi su svi stanovnici Grada. Negativne posledice snežne mećave, nanosa, poledice i hladnog talasa po štice vrednosti kojima je zahvaćena teritorija Grada Subotice mogu se razmatrati prema predvidivim zonama i to: u prvoj i drugoj povredivoj zoni Grada Subotice gde se nalazi većina osnovnih škola, srednjoškolskih ustanova, privrednih društava, Dom zdravlja, predškolskih ustanova i nepokretna kulturna dobra i u trećoj povredivoj zoni Grada Subotice gde se nalaze stambena naselja i industrijske zone. U svim zonama do narušavanja funkcionisanja elektroosnabdevanja, vodne i kanalizacione instalacije u Gradu, snabdevanja stanovništva hranom. Krajnje je otežana zdravstvena zaštita. Usled snežne mećave, nanosa i poledica, hladnog talasa nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja – snežnih mećava, nanosa i poledica, hladnog talasa na teritoriji Grada Subotica za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama vršila se na osnovu stručne procene, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja mala (1 događaj u 20 do 100 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju snežnih mećava, nanosa i poledica, hladnog talasa $((2+3+3)/3)$ i iznosi 2,67 tj. 3. Nivo rizika ekstremne vremenske pojave za scenario

neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama je **VISOK**, odnosno **NEPRIHVATLJIV** i za njega je rađen tretman rizika.

6. Matrica ukupnog rizika – scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama

1.5.4. Epidemije i pandemije

Pod epidemijom zarazne bolesti smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mestu i zahvaćenom stanovništvu. Nadzor nad zaraznim bolestima, analizu i praćenje epidemiološke situacije zaraznih bolesti na teritoriji upravnih okruga sprovode Centri za prevenciju i kontrolu bolesti teritorijalno nadležnih zavoda odnosno instituta za javno zdravlje. Centri za prevenciju i kontrolu bolesti su horizontalno povezani u funkcionalnu celinu, i integralno povezani sa Centrom za prevenciju i kontrolu bolesti Instituta za javno zdravlje Srbije. Na osnovu podataka Centra za prevenciju i kontrolu bolesti, ZZJZ Subotice u periodu od 2013. do 2023. godine, na teritoriji Subotice registrovao je 45 epidemija zaraznih bolesti, uključujući i pandemiju virusa COVID-19. Među registrovanim epidemijama u desetogodišnjem periodu, najveći broj činile su porodične epidemije trovanja hranom, sa malim brojem obolelih i eksponiranih osoba. U periodu od 2015. do 2021. godine, na teritoriji opštine Subotica nije bilo ni jedne epidemije nastale upotrebom vode. U proteklom periodu, učestalost oboljevanja od zaraznih bolesti, kao i vrsta uzročnika koji su doveli do pojave zaraznih bolesti, bili su u potpunosti u skladu sa sveukupnom epidemiološkom situacijom posmatranih zaraznih bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju u Republici Srbiji. Registrovanje i prijavljivanje epidemija zaraznih bolesti govori u prilog postojanja dobro definisanog i u praksi primenjivog sistema nadzora nad zaraznim bolestima. Konkretno, svaki put kada imamo aglomeraciju obolelih u kolektivu (porodica, ustanova socijalne zaštite, predškolska ustanova, itd.), nakon sprovedenog epidemiološkog ispitivanja na terenu i upoznavanja sa svim činjenicama bitnim za pojavu nastalog oboljevanja, epidemiolozi ZZJZ

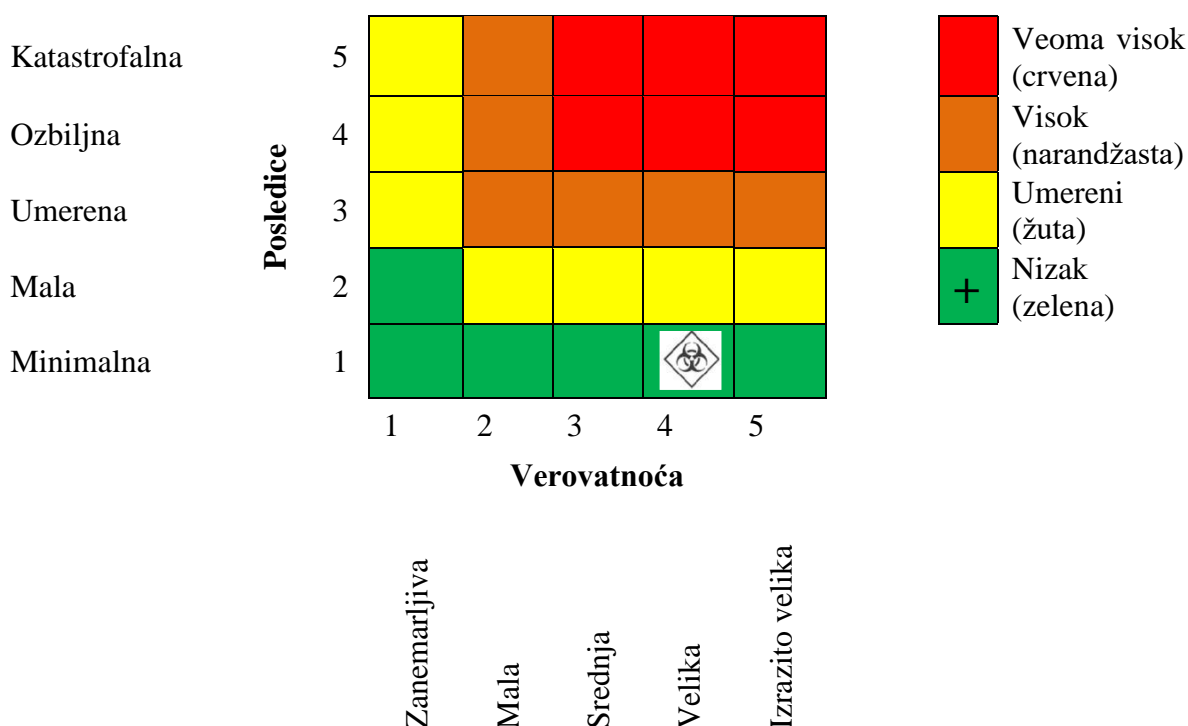

Subotica prijavljuju epidemiju Institutu za javno zdravlje Vojvodine. Opasnost od epidemija i pandemija nije obrađena prethodnom Procenom ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća Grada Subotice, ali je zbog pojave epidemije virusa COVID-19 u 2020. godini i nanošenja velike štete Gradu, identifikovana kao opasnost sa mogućim posledicama po štćene vrednosti. Po Uputstvu o Metodologiji izrade i sadržaju procene rizika od katastrofa i planova zaštite i spasavanja, nosioci organizacije mera i aktivnosti u planovima za postupanje u vezi sa epidemijama – pandemijama, po sopstvenoj metodologiji su Ministarstvo zdravlja, Zavod za javno zdravlje Srbije i drugi nadležni organi.

Po *scenariju najverovatnijeg neželjenog događaja*, epidemija gripa registrovana je u decembru tekuće godine na teritoriji Grada, a grip je prisutan do polovine aprila naredne godine sa najvećim brojem obolevanja u mesecu februaru. Epidemijom je ugroženo stanovništvo na teritoriji Grada Subotice, naročito zaposleni u proizvodnim hala „Slobodne zone“ – kompanijama u industrijskoj zoni u Subotici. Uzrasna distribucija obolelih od gripa zavisi od tipa/podtipa virusa gripa koji bude dominirao u populaciji, kao i od vremenskih prilika (suvo i hladno vreme pogoduju lakšem prenošenju virusa gripa) tokom sezone gripa. Zbog izražene promene antigenskog sastava i mutacije, stanovništvo nije steklo kolektivni imunitet, dok su i klimatski faktori pogodovali efikasnom prenošenju virusa gripa. Pojava virusa gripa ima negativne posledice po život i zdravlje ljudi, a najugroženiji su najmlađi i najstariji građani, ali i odraslo stanovništvo sa hroničnim oboljenjima sistema i organa. Takođe, ugrožen je sistem funkcionisanja zdravstvene zaštite, predškolske i školske ustanove, javne službe, gerontološki centri, ustanove socijalne zaštite itd. U industrijskoj zoni „Slobodna zona“ od gripa se razbolelo četvoro zaposlenih, koji su se zarazili van kruga Slobodne zone, van radnog vremena. Usled epidemije nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja – epidemije na teritoriji Grada Subotica za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja, vršila se na osnovu učestalosti događanja, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja velika (1 događaj u 1 do 2 godine). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju epidemije $((1+1+1)/3)$ i iznosi 1. Nivo rizika epidemije za scenario najverovatnijeg neželjenog događaja je **NIZAK**, odnosno **PRIHVATLjIV**, te za njega nije rađen tretman rizika.

7. Matrica ukupnog rizika – scenario najverovatnijeg neželjenog događaja

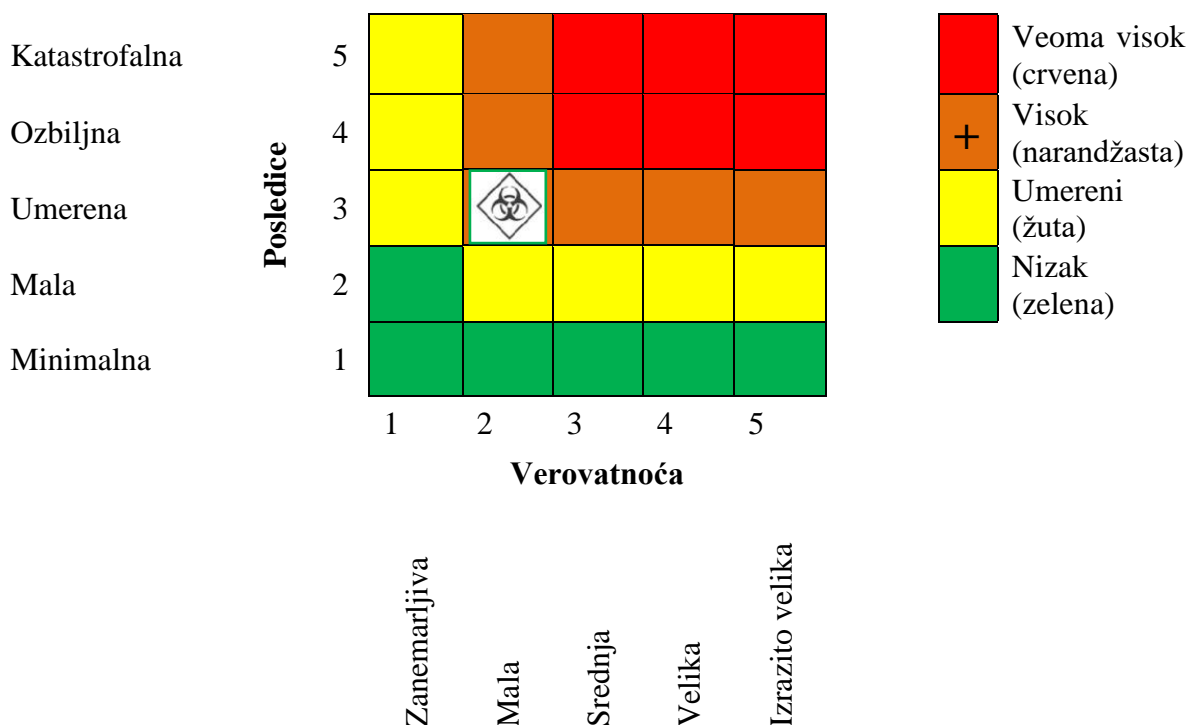

Po *scenariju neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama*, pre nego što je prešao na ljude, ovaj virus je najverovatnije potekao od životinja. Svetska zdravstvena organizacija (SZO) je dobila informacije o izbijanju epidemije upale pluća nepoznatog porekla u Kini. Kineske vlasti su identifikovale novi koronavirus 7. januara 2020. godine, da bi 11. februara bolest izazvana ovim virusom nazvana COVID-19. Generalni direktor SZO je proglasio ovu epidemiju za javnozdravstvenu pretnju od međunarodnog značaja (Public Health Emergency of International Concern). Pandemija korona virusa (CoV) registrovana je u toku marta 2020. godine i iako je trajanje pandemije nepredvidivo, moguće je da će pandemija trajati tri godine. Pandemijom je ugrožena celokupna teritorija Grada Subotice, naročito zaposleni u kompanijama u industrijskoj zoni u Subotici, deca i studenti u obrazovnim ustanovama i starija populacija. Uzrasna distribucija obolelih od virusa zavisi od podtipa korona virusa koji bude dominirao u populaciji. Najugroženiji su najmlađi i najstariji građani, ali i odraslo stanovništvo sa hroničnim oboljenjima sistema i organa. Takođe, ugrožen je sistem funkcionisanja zdravstvene zaštite, predškolske i školske ustanove, javne službe, gerontološki centri, ustanove socijalne zaštite itd. Na Građevinskom fakultetu zaraženi su: 3 asistenta, 15 vanrednih profesora, 8 docenata, 1 nastavnik stranog jezika, 7 redovnih profesora, 17 zaposlenih iz redova nastavnog osoblja - ukupno 51 radnik od 57 zaposlena ili 89,4 %. Posledice po ekonomiju i ekologiju ogledaju se u povezanim troškovima zdravstvenog zbrinjavanja i lečenja stanovništva (troškovi dijagnostičkih postupaka u bolnicama i u ustanovama primarne zdravstvene zaštite); troškovi bolničkog lečenja; troškovima vanbolničkog lečenja; troškovima izgubljenih ranih dana zbog bolovanja, kao i zbog nege obolelih članova porodice (dece, starih...); troškovima vakcinacije; troškovima epidemiološkog nadzora; troškovima potrošnog materijala i zaštitnih sredstava (maske); zatim troškovima nastalim zbog prekida privrednih

aktivnosti; troškovima dezinfekcije, deratizacije, dekontaminacije prostora privrednih društava i javnih ustanova. Usled pandemije nije došlo do generisanja drugih opasnosti.

Prilikom određivanja nivoa rizika, procena verovatnoće događaja – pandemije na teritoriji Grada Subotica za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama, vršila se na osnovu učestalosti događaja, pri čemu je zaključeno da je verovatnoća događaja mala (1 događaj u 20 do 100 godina). Ukupan rizik je određen srednjom vrednošću svih vrednosti rizika u slučaju pandemije $((4+4+1)/3)$ i iznosi 3. Nivo rizika pandemije za scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama je **VISOK**, odnosno **NEPRIHVATLJIV** i za njega je rađen tretman rizika.

8. Matrica ukupnog rizika – scenario neželjenog događaja sa najtežim mogućim posledicama

2. Poseban cilj 1: Uspostavljanje i osnaživanje institucionalnih osnova, mehanizama i kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 1: Uspostavljanje i osnaživanje institucionalnih osnova, mehanizama i kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa						
Red. br.	Aktivnost	Subjekat odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekat odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Izgrađeni adekvatni kadrovski kapaciteti za izradu i sprovođenje lokalnih strateških i operativnih dokumenata, procedura i praksi u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa u okviru Gradske uprave Grada Subotice					
1.1.	Polaganje stručnog ispita za dobijanje licence za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja od strane izvršioca za poslove odbrane i vanrednih situacija u GU Subotica radi unapređivanja kapaciteta neophodnih za izradu planskih dokumenata u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa	Ovlašćeno pravno lice za organizovanje i sprovođenje obuke za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja Sektor za vanredne situacije, Odeljenje za vanredne situacije u Subotici (u daljem tekstu: OVS Subotica) Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Načelnik GU Subotica OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kraj 2024.	Budžet Grada 60.000,00 RSD ³

³ Процена потребних финансијских средстава за реализацију активности се искључиво односи на додатне трошкове у односу на постојеће материјалне и кадровске капацитете.

1.2.	Izrada plana i programa stručnog usavršavanja lica angažovanih na poslovima vanrednih situacija u skladu sa ciljevima Strategije stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinici lokalne samouprave radi jačanja kapaciteta za unapređenje sistema upravljanja rizicima od katastrofa na teritoriji Grada Subotice	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica OVS Subotica	Sekretar Sekretarijata za opštu upravu i zajedničke poslove, GU Subotica Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	prva polovina 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.3.	Sprovođenje i kontrola sprovođenja plana i programa stručnog usavršavanja zaposlenih u GU Subotica u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica OVS Subotica Ovlašćena pravna lica Stalna konferencija gradova i opština Srbije (u daljem tekstu: SKGO)	Sekretar Sekretarijata za ošte poslove i zajedničku upravu Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.	Mera: Izgradnja institucionalnog okvira u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima u smislu osnivanja posebne organizacione jedinice za smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama u okviru Gradske uprave Grada Subotice					
2.1.	Izrada funkcionalne analize i opisa poslova sa preporukama za buduću strukturu i organizaciju nadležne organizacione jedinice Gradske uprave koja će imati nadležnosti za obavljanje poslova odbrane i upravljanja rizicima od katastrofa (smanjenja rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama)	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Načelnik GU Subotica Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica OVS Subotica	Gradonačelnik Grada Subotice (u daljem tekstu: Gradonačelnik) Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	do kraja 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva

2.1.1.	Opredeliti odvojene pozicije za izvršavanje poslova odbrane i upravljanja rizicima od katastrofa	Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.2.	Priprema pravnih akata radi osnivanja nadležne organizacione jedinice Gradske uprave koja će imati nadležnosti za obavljanje poslova odbrane i upravljanja rizicima od katastrofa	Načelnik GU Subotica Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.3.	Uspostavljanje nadležne organizacione jedinice Gradske uprave koja će imati nadležnosti za obavljanje poslova odbrane i upravljanja rizicima od katastrofa	Načelnik GU Subotica	Gradsko veće	Načelnik GU Subotica	septembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.4.1.	Popunjavanje radnih mesta organizacione jedinice stručnim kadrovima	Načelnik GU Subotica Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Odeljenje za ljudske resurse, GU Subotica	septembar 2024.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata u toku sprovođenja aktivnosti
2.5.	Obezbeđivanje adekvatnih prostornih i materijalnih kapaciteta za funkcionisanje organizacione jedinice Gradske uprave koja se bavi poslovima	Sekretar Sekretarijata za ošte poslove i zajedničku upravu	Gradonačelnik Načelnik GU Subotica	Sekretar Sekretarijata za ošte poslove i zajedničku upravu	kraj 2024.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata u

	odbrane i upravljanja rizicima od katastrofa					toku sprovođenja i aktivnosti
3.	Mera: Uspostavljen sistematičan pristup podizanju svesti rukovodilaca organizacionih jedinica Gradske uprave Grada Subotice i funkcionera Grada Subotice o upravljanju rizicima od katastrofa					
3.1.	Izrada programa edukacije za odbornike Skupštine grada, većnike Gradskog veća i sekretare GU Subotica o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama kako bi svi akteri razumeli ulogu smanjenja rizika od katastrofa u svim aspektima funkcionisanja jedinice lokalne samouprave	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.2.	Izrada priručnika/brošura o sistemu smanjenja rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama i ulogama svih organa Grada i organizacionih jedinica GU Subotica u sistemu u PDF formatu koji će biti dostupan online	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica OVS Subotica	Gradonačelnik Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.3.	Organizovanje okruglih stolova i međusektorskih sastanaka u GU Subotica povodom koordinacije i sprovođenja naloženih mera u Planu	OVS Subotica Sekretari GU Subotica Načelnik GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	dva puta godišnje	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.	Mera: Obezbeđivanje normativnog okvira integrisanog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i harmonizacija kvaliteta lokalnih strateških i operativnih dokumenata, planova i programa sa nacionalnim i međunarodnim okvirom					

4.1.	Uskladiti Odluku o određivanju osposobljenih pravnih lica od značaja za zaštitu i spasavanje sa terminologijom iz Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradski štab za vanredne situacije	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	do kraja 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.1.1.	Definisanje zadataka svim subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje na teritoriji Grada Subotice	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradski štab za vanredne situacije	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	do kraja 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.2.	Uskladiti Zaključak o imenovanju poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite na teritoriji Grada Subotice sa Pravilnikom o radu poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite i kriterijumima za njihovo imenovanje	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradski štab za vanredne situacije	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	do kraja 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.3.	Izraditi i usvojiti novi Poslovnik o radu Gradskog štaba za vanredne situacije	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradski štab za vanredne situacije	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	do kraja 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.4.	Organizovanje izrade Plana zaštite od požara za Grad Suboticu	Gradonačelnik Ovlašćeno pravno lice za izradu glavnog projekta zaštite od požara	OVS Subotica	Gradonačelnik	do kraja 2024.	Budžet Grada 500.000,00
4.5.	Redovno periodično ažuriranje svih podzakonskih akata i planskih	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih	ažuriranje podzakonskih akata	Budžet Grada 500.000,00

	dokumenata u skladu sa važećom normativnom regulativom	Ovlašćeno pravno lice za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja		situacija, GU Subotica	kontinuirano, a planskih dokumenata svake treće godine	
4.5.1.	Prilikom narednih ažuriranja Procene rizika od katastrofa identifikovati i druge opasnosti, u skladu sa karakteristikama teritorije i klimatskim promenama	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Ovlašćeno pravno lice za izradu procene rizika od katastrofa i plana zaštite i spasavanja	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	prilikom ažuriranja Procene rizika od katastrofa	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.6.	Izrada standardno operativnih procedura u postupku reagovanja u vanrednoj situaciji na nivou JLS u skladu sa Planom zaštite i spasavanja sa posebnim naglasnom na ugroženu populaciju	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica OVS Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
5.	Mera: Osigurati pitanje rodne ravnopravnosti i inkluzije ranjivih grupa u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa u svim segmentima					
5.1.	Ugraditi lokalno znanje i informacije, uzimajući u obzir perspektive, sposobnosti i ranjivosti žena, dece, starijih, osoba sa invaliditetom i drugih ugroženih grupa prilikom izrade podzakonskih i planskih akata	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, prilikom izrade i ažuriranja akata	Nisu potrebna dodatna sredstva
5.2.	Osnažiti ulogu žena, mladih i drugih ranjivih grupa u izradi planskih dokumenata, predlaganju preventivnih i reaktivnih mera i aktivnom učestovanju u sistemu smanjenja rizika od katastrofa	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva

5.3.	Nadležni organi i drugi subjekti uključeni u sprovođenje mera i aktivnosti smanjenja rizika od katastrofa dužni su da dosledno vode računa o zaštiti ljudskih prava, rodnoj ravnopravnosti, zaštiti dece, socijalno ugroženih i drugih ranjivih grupa stanovništva	Subjekti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice	Lokalni ombudsman	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
6.	Mera: Integracija ciljeva Plana smanjenja rizika od katastrofa u svim politikama, budžetu, planovima razvoja i strateškim dokumentima Grada Subotice					
6.1.	Uvrstiti smanjenje rizika od katastrofa u lokalne politike čineći upravljanje rizicima od katastrofa lokalnim prioritetom	Gradsko veće Gradonačelnik	Skupština grada	Gradonačelnik	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
6.2.	Uključivanje mera i aktivnosti prepoznatih u planskim dokumentima iz oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u razvojne strategije i planove grada	GU Subotica „JP za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje	Skupština grada Gradsko veće Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva

3. Poseban cilj 2: Kreiranje savremenog jedinstvenog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 2: Kreiranje savremenog jedinstvenog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje						
Red. br.	Aktivnost	Subjekt odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekt odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekt odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Dovođenje postojećeg sistema za javno uzbunjivanje na teritoriji Grada Subotice u stanje efikasne funkcionalnosti					
1.1.	Detaljan pregled i provera stanja svih alarmnih stanica (alarmnih sirena, ormana sa elektronskom opremom za upravljanje sirenom, interfejsa za telekomunikacionu opremu i izvora besprekidnog napajanja) na teritoriji Grada Subotice koji su deo javnog sistema za uzbunjivanje uz podnošenje izveštaja o sprovedenoj analizi	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS u Subotici	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	januar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.2.	U slučaju potrebe i mogućnosti, popravka ili zamena delova sistema alarmnih stanica koje se mogu vratiti u stanje upotrebljivosti bez njihovog ukidanja	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice za servis i popravku	Gradonačelnik OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Pravno	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2024.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata u toku

			lice i/ili stambena zajednica na čijem se predmetnom kompleksu nalazi sirena			spровоđenj a aktivnosti
1.3.	Olakšati pristupne puteve do lokacije alarmnih stanica	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Sekretari mesnih zajednica Upravnici stambenih zajednica	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	januar 2024.	Budžet Grada 2.000,00 RSD
1.4.	Demontiranje i stavljanje van funkcije pneumatskih sirena za uzbunjivanje tipa „Herman“	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	tokom 2024.	Budžet Grada 200.000,00 RSD
1.5.	Redovna provera ispravnosti i funkcionalnosti postojećeg sistema za javno uzbunjivanje	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS u Subotici Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kvartalno	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.5.1.	Pravovremeno obaveštavanje stanovništva putem sredstava javnog informisanja	Medija centar Subotica OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	pre svake provere ispravnosti	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.	Mera: Projektovanje savremenog sistema za javno uzbunjivanje na teritoriji Grada Subotice					

2.1.	Organizovanje izrade studije pokrivenosti sistema za javno uzbunjivanje za svoju teritoriju (akustičku studiju)	Gradonačelnik Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Ovlašćeno privredno društvo ili drugo pravno lice	Gradsko veće OVS Subotica	Gradonačelnik	jun 2024.	Budžet Grada 1.000.000,00 RSD
2.2.	Izrada idejnog projekta sistema za javno uzbunjivanje (izrada idejnog rešenja i idejnih projekata za izgradnju novih stubova i instalacija za studijom predviđene alarmne stanice; izrada idejnog projekta za postavljanje alarmnih stanica na objektima)	Gradonačelnik Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice	Gradsko veće OVS Subotica	Gradonačelnik	decembar 2024.	Budžet Grada 1.500.000,00 RSD
3.	Mera: Izgradnja i razvoj modernog sistema za javno uzbunjivanje i obaveštavanje na teritoriji Grada Subotice					
3.1.	Priprema mikrolokacija za montažu novih i premeštanje postojećih ispravnih sirena za uzbunjivanje	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	april 2025.	
3.2.	Razmeštaj postojećih ispravnih sirena na nove lokacije u skladu sa projektnom dokumentacijom	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2025.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri izradi idejnog projekta navedenog u aktivnosti 2.2.

3.3.	Nabavka i stavljanje u funkciju alarmnih stanica za uzbunjivanje u skladu sa projektom dokumentacijom	Gradonačelnik Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice	OVS Subotica Gradsko veće	Gradonačelnik	novembar 2025.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri izradi idejnog projekta navedenog u aktivnosti 2.2.
3.4.	Nabavka i stavljanje u funkciju centralnog sistema za uključenje i nadzor sirena u skladu sa projektom dokumentacijom	Gradonačelnik Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice	OVS Subotica Gradsko veće	Gradonačelnik	novembar 2025.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri izradi idejnog projekta navedenog u aktivnosti 2.2.
3.5.	Nabavka i stavljanje u funkciju upravljačkog sistema za daljinsko upravljanje alarmnim stanicama, telekomunikacionog sistema za žično i/ili bežično povezivanje sirena u skladu sa projektnom dokumentacijom	Gradonačelnik Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice	OVS Subotica Gradsko veće	Gradonačelnik	novembar 2025.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri izradi idejnog projekta

						navedenog u aktivnosti 2.2.
3.6.	Uvođenje postojećih ispravnih i starih popravljenih sirena u centralni sistem nadzora	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	novembar 2025.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri izradi idejnog projekta navedenog u aktivnosti 2.2.
3.7.	Obuka zaposlenih u JLS sa ciljem uspostavljanja sistema za rano upozorenje i najavu opasnosti	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	novembar 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.8.	Izrada operativnog postupka za uzbunjivanje stanovništva	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.9.	Provera ispravnosti i funkcionalnosti modernog sistema za javno uzbunjivanje	Ovlašćeno privredno društvo i drugo pravno lice OVS Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva

		Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	situacija, GU Subotica			
3.9.1.	Pravovremeno obaveštavanje stanovništva putem sredstava javnog informisanja	Medija centar Subotica OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	pre provere	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.	Mera: Uspostavljanje funkcionalnog situacionog centra 112					
4.1.	Sprovođenje procene nedostataka u pogledu prostornih, ljudskih, tehničkih i tehnoloških rešenja i predlaganja odgovarajućih idejnih rešenja za uspostavljanje funkcionalnog situacionog centra 112	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica VSJ Subotica Gradonačelnik	Sektor za vanredne situacije	OVS Subotica	decembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva

4. Poseban cilj 3: Unapređenje sveobuhvatne pripremljenosti subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za reagovanje na katastrofe

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti
Poseban cilj 3: Unapređenje sveobuhvatne pripremljenosti subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za reagovanje na katastrofe

Red. br.	Aktivnost	Subjekat odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekat odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Podizanje svesti i senzibilizacija zajednice o važnosti upravljanja rizicima od katastrofa i načinima reagovanja u katastrofama kroz izgradnju otpornosti stanovništva					
1.1.	Organizovanje i održavanje edukativnih radionica i obuka za širu javnost o merama zaštite od zemljotresa, urbanih poplava, snežnih mećava, nanosa i poledice, hladnog talasa i epidemija i pandemija	OVS Subotica ZZJZ Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica CK Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kvartalno, u toku svake godine	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.2.	Organizovanje i sprovođenje javnih vežbi i treninga za postupanje u vanrednim situacijama (vežbi evakuacije, simulacionih treninga za postupanje u požarima, zemljotresima itd.)	OVS Subotica ZZJZ Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica VSJ Subotica Vatrogasni savez Subotice CK Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	dva puta u toku svake godine	Bucet Grada, donacije Sredstva koja će biti poznata u zavisnosti od vrste vežbi i treninga
1.3.	Sprovođenje edukacije stanovništva o upravljanju rizicima od katastrofa putem e-learning kurseva na platformama za online učenje	OVS Subotica ZZJZ Subotica CK Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Služba za infomatiku, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva

1.4.	Sprovođenje kampanje za opštu populaciju koje će koristiti najmanje 3 posrednika sa ciljem podizanja svesti građana o smanjenju rizika od katastrofa (u posrednike spadaju televizija – vesti, dokumentarci, štampani mediji – novine, leci, flajeri, internet – sadržaj na veb sajtovima grada, društvene mreže, plakati – na tablama za oglašavanje, kancelarijama mesnih zajednica itd.)	OVS Subotica ZZJZ Subotica CK Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Služba za informatiku, GU Subotica Medija centar Subotica Mediji na teritoriji Grada Subotice	Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jednom u toku godine	Budžet Grada, projekti Sredstva koja će biti poznata u zavisnosti od obima kampanje
1.5.	Pripremiti materijale sa upustvima za reagovanje u elementarnim i drugim nepogodama i distribuirati građanima po mesnim zajednicama u online i štampanom obliku	OVS Subotica ZZJZ Subotica CK Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Medija centar Subotica Odsek za mesne zajednice, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	septembar 2024.	Budžet Grada, projekti 100.000,00 RSD
1.6.	Organizovanje i održavanje edukativne tribine o psihosocijalnoj podršci u katastrofama	CK Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Stručni saradnici iz oblasti psihologije	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decemabr 2024.	Budžet Grada, projekti 20.000,00 RSD
2.	Mera: Unapređenje spremnosti i kapaciteta subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama za odgovor i oporavak od negativnih efekata elementarnih i drugih nepogoda					

2.1.	Održavanje i unapređenje spremnosti subjekata i snaga za upravljanje u vanrednim situacijama kroz organizovanje simulacionih i komandno-simulacionih vežbi	Gradski štab za vanredne situacije Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje Jedinice civilne zaštite Poverenici i zamenici poverenika civilne zaštite	OVS Subotica Nacionalni trening centar za vanredne situacije	OVS Subotica	jednom u toku svake godine	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.2.	Unapređenje znanja i veština stručnih lica u GU Subotica kroz učešće na nacionalnim i međunarodnim vežbama, seminarima i treninzima	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku svake godine	Budžet Grada 150.000,00 RSD
2.3.	Razvoj kapaciteta civilne zaštite kroz učešće pripadnika jedinice civilne zaštite opšte i specijalizovane namene na zajedničkim obukama i vežbama	Vatrogasni savez Subotice	Nacionalni trening centar za vanredne situacije Gradonačelnik Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Predsednik Vatrogasnog saveza Subotice	kontinuirano, u toku svake godine	Budžet Grada 1.000.000,00 RSD
2.4.	Poboljšati materijalno-tehničke kapacitete jedinica civilne zaštite za reagovanje na vanredne situacije kroz nabavku opreme, alata i drugih sredstava neophodnih za sprovođenje i izvršavanje zadataka civilne zaštite	Vatrogasni savez Subotice Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Predsednik Vatrogasnog saveza Subotice Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku svake godine	Budžet Grada 3.000.000,00 RSD

2.5.	Rekonstrukcija, sanacija, modernizacija i otpimalizacija prostornih kapaciteta dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasno-spasilačke jedinice Subotica	Vatrogasni savez Subotice Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	septembar 2025.	Budžet Grada, MUP Sredstva koja će biti poznata u toku sprovođenja aktivnosti i zavisice od obima radova
2.5.1.	Razmatranje premeštanja predmetnog kompleksa vatrogasno-spasilačke jedinice Subotica na odgovarajuću lokaciju i aktiviranje nekadašnjeg DVD Palić ili formiranje odeljenja profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice	Gradonačelnik Sektor za vanredne situacije OVS Subotica „JP za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Sektor za vanredne situacije	Gradonačelnik Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.6.	Razvoj i modernizacija radio sistema veza kroz nabavku opreme sa adekvatnom tehnologijom za potrebe nesmetane komunikacije i funkcionisanje gradskog štaba za vanredne situacije u cilju potpune pokrivenosti teritorije za koji je nadležan	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2025.	Budžet Grada 400.000,00 RSD

2.7.	Unaprediti kapacitete za pravovremeno reagovanje VSJ Subotica u vanrednim situacijama kroz nabavku opreme za potrebe reagovanja u vanrednim situacijama	VSJ Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku svake godine	Budžet Grada 2.000.000,00 RSD
2.8.	Izrada procedura i standardnog obrasca izveštavanja u toku vanredne situacije kako bi se obezbedila usklađenost informacija	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.9.	Održavanje okruglog stola/radionice radi dijaloga sa medijima na temu transparentnog, odgovornog i stručnog izveštavanja za vreme i nakon vanredne situacije	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Medija centar Subotica Mediji na teritoriji Grada Subotice	Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.	Mera: Integracija smanjenja rizika od katastrofa u formalno i neformalno obrazovanje					
3.1.	Sprovođenje edukacija o smanjenju rizika od katastrofa u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama	OVS Subotica ZZJZ Subotica CK Subotica Sekretarijat za društvene delatnosti, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Obrazovne ustanove na teritoriji Grada Subotice	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kvartalno, u toku svake godine	Nisu potrebna dodatna sredstva

3.2.	Organizovanje i sprovođenje vežbi i treninga za postupanje u vanrednim situacijama u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama (vežbi evakuacije, simulacionih treninga za postupanje u požarima, zemljotresima itd.)	OVS Subotica ZZJZ Subotica CK Subotica Sekretarijat za društvene delatnosti, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Obrazovne ustanove na teritoriji Grada Subotice	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kvartalno, u toku svake godine	Budžet Grada, projekti Sredstvva će biti poznata u toku sprovođenja aktivnosti
3.3.	Zajednička kampanja podizanja javne svesti o smanjenju rizika od katastrofa u osnovnim i srednjim školama (npr. mesec smanjenja rizika od katastrofa; raspisivanje nagradnih konkursa za osnovce na teme iz oblasti smanjenja rizika od katastrofa)	OVS Subotica CK Subotica Sekretarijat za društvene delatnosti, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Medija centar Subotica Mediji na teritoriji Grada Subotice Obrazovne ustanove na teritoriji Grada Subotice	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jednom u toku svake godine	Budžet Grada, projekti 200.000,00 RSD

5. Poseban cilj 4: Uspostavljanje održivog sistema finansiranja upravljanja rizicima od katastrofa

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 4: Uspostavljanje održivog sistema finansiranja upravljanja rizicima od katastrofa						
Red. br.	Aktivnost	Subjekt odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekt odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekt odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Omogućiti adekvatnost finansijskog planiranja za sve mere predviđene Planom smanjenja rizika od katastrofa					
1.1.	Programskim budžetom Grada Subotice opredeliti finansijska sredstva u skladu sa potrebama sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama Grada Subotice	Gradonačelnik Načelnik GU Subotica Sekretarijat za finansije, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Skupština grada Gradsko veće	Gradonačelnik	svake godine	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.	Mera: Uspostavljanje osnove za korišćenje raznovrsnih instrumenata finansiranja sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama Grada Subotice					
2.1.	Izrada posebnog akta o dugoročnom finansiranju razvoja sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama	OVS Subotica Gradonačelnik Služba za trezor, budžetsko planiranje i izveštavanje, GU Subotica	Gradsko veće	Gradonačelnik	jun 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva

		Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica				
2.2.	Razmatranje osnivanja posebnih fondova za različite faze upravljanja katastrofama (npr. obnovu i oporavak od katastrofe)	OVS Subotica Gradonačelnik Načelnik GU Subotica Služba za trezor, budžetsko planiranje i izveštavanje, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradsko veće	Gradonačelnik	septembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.3.	Lobiranje finansijske podrške od nacionalnih i međunarodnih donatora i zainteresovanih strana kroz projektne i druge aktivnosti	Služba za lokalni ekonomski razvoj, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Ministarstvo unutrašnjih poslova OCD Međunarodne organizacije	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku godine	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.	Mera: Kreiranje neophodnih uslova za unapređenje prenosa rizika od elementarnih i drugih nepogoda					
3.1.	Organizovanje kampanje za promovisanje osiguranja (domaćinstava, komercijalne i industrijske imovine) od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti na lokalnom nivou	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Medija centar Subotica Mediji na teritoriji Grada Subotice Osiguravajuća društva	Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jednom godišnje	Budžet Grada, javno-privatna saradnja 150.000,00 RSD

3.2.	Izrada analize stanja i mogućnosti osiguranja značajne javne imovine (objekata, sredstava i kritične infrastrukture) na teritoriji Grada Subotice	OVS Subotica Sekretarijati GU Subotica Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje Osiguravajuća društva	Gradonačelnik	Načelnik GU	jun 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva
------	---	--	---------------	-------------	-----------	--------------------------------

6. Poseban cilj 5: Unapređenje međusektorske saradnje na bilateralnom i multilaterlnom nivou

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 5: Unapređenje međusektorske saradnje na bilateralnom i multilaterlnom nivou						
Red. br.	Aktivnost	Subjekat odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekat odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Formiranje novih i osnaživanje postojećih nacionalnih partnerstava među subjektima i snagama smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama					
1.1.	Izrada protokola o saradnji Grada Subotice sa svim relevantnim subjektima i snagama smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	april 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.2.	Stupanje u kontakt, upućivanje na stručne posete i sklapanje memoranduma o saradnji sa drugim gradovima Republike Srbije koje će voditi boljoj pripremljenosti za reagovanje i oporavak od katastrofa	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Gradovi partneri	Gradonačelnik Načelnik GU OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku godine	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti
1.3.	Stručno usavršavanje i razmena informacijama kroz učestvovanje u radu saveza, radnih sastanaka, koordinacionih i	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik Načelnik GU	Izvršilac za poslove odbrane i	kontinuirano u toku godine	Budžet Grada

	drugih tela svih relevantnih aktera na gradskom i pokrajinskom nivou, kao i u civilnom i privatnom sektoru	Državni organi Organi autonomne pokrajine i jedinica lokalnih samouprava OCD Privredna društva i druga pravna lica		vanrednih situacija, GU Subotica		Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti
1.4.	Održavanje koordinacionih sastanaka i okruglih stolova u cilju razmene informacija, konsultacija i sprovođenja mera i aktivnosti iz planskih dokumenata sa subjektima od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje na teritoriji Grada Subotice	Gradonačelnik OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kvartalno, u toku svake godine	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.5.	Razvijanje institucionalnih partnerstava sa akademskim ustanovama i istraživačkim organizacijama u cilju smanjenja postojećih i sprečavanje novih rizika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Akademske ustanove Naučno-istraživačke organizacije	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku godine	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti
1.6.	Razvijanje institucionalnih partnerstava sa privatnim sektorom i predstavnicima civilnog društva u cilju smanjenja postojećih i sprečavanje novih rizika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Privredna društva i druga pravna lica OCD	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku godine	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti

1.7.	Oснаживање улоге медија у смањенју ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Medija centar Subotica Mediji na teritoriji Grada Subotice	Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku godine	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti
2.	Mera: Jačanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama					
2.1.	Sklapanje i promocija memoranduma o saradnji sa gradovima na regionalnom i svetskom nivou, a koji će olakšati razmenu kapaciteta, znanja, informacija i omogućavanje hitnog reagovanja u toku i nakon katastrofa	Gradonačelnik OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Gradovi partneri	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano, u toku godine	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.2.	Izrada zajedničkih standardnih postupaka odgovora u prekograničnom području za slučaj prirodnih i drugih katastrofa	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Nadležne organizacione jedinice za oblast upravljanja rizicima od katastrofa u državnim organima država regiona	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	april 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva

7. Poseban cilj 6: Uspostavljen jedinstveni informacioni sistem podataka relevantnih za upravljanje rizicima od katastrofa

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 6: Uspostavljen jedinstveni informacioni sistem podataka relevantnih za upravljanje rizicima od katastrofa						
Red. br.	Aktivnost	Subjekat odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekat odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Prostorno prikazivanje opasnosti i rizika na teritoriji Grada Subotice kroz georeferencirano mapiranje					
1.1.	Obučavanje za mapiranje rizika od elementarnih i drugih nepogoda i ažuriranje informacija (Google mape, GIS ili drugi alati i programi)	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica „JP za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica Služba za informatiku, GU Subotica Ovlašćena pravna lica Obrazovne ustanove	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2024.	Budžet Grada 100.00,00 RSD
1.2.	Izrada zajedničke georeferentne mape rizika na teritoriji Grada Subotice	OVS Subotica „JP za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	januar 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva

		Služba za informatiku, GU Subotica				
2.	Mera: Redovno korišćenje Sistema za integrisano upravljanje vanrednom situacijom i rizicima od katastrofa za jedinice lokalne samouprave (SIUVS)					
2.1.	Nabavka pristupne lozinke SIUVS i određivanje stručnih lica koja pristupaju SIUVS	Razvojno Inovacioni sistem d.o.o. Beograd Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.2.	Aktivno i ažurno unošenje podataka i korišćenje SIUVS	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Služba za informatiku, GU Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.3.	Informisati građane Subotice o elementarnim i drugim nepogodima unošenjem podataka na mobilnu aplikaciju SIUVS	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica Pomoćnik Gradonačelnika za oblast informisanja i poslove Kabineta Gradonačelnika	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	kontinuirano i po potrebi	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.	Mera: Formiranje jedinstvene interne baze podataka i digitalizacija svih informacija neophodnih za integrisano i efektivno upravljanja rizicima od katastrofa					
3.1.	Izrada baze podataka i uspostavljanje procedure za unošenje podataka od značaja za upravljanje rizicima od katastrofa	OVS Subotica Služba za informatiku, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Načelnik GU OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	maj 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.2.	Izrada registra relevantnih	OVS Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i	jun 2024.	Nisu potrebna

	institucija, organa, organizacija, privrednih društava i drugih subjekata koji učestvuju u upravljanju rizicima od katastrofa	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica		vanrednih situacija, GU Subotica		dodatna sredstva
3.3.	Izrada evidencije o skloništima u vlasništvu Grada Subotice i JP Skloništa na teritoriji Grada Subotice	OVS Subotica Služba za imovinsko-pravne poslove, stambena pitanja i građevinsko zemljište, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica Republički štab za vanredne situacije	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.4.	Izrada evidencije raspoloživih materijalno-tehničkih sredstava, opreme i tehnike na nivou JLS	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.5.	Izrada evidencije o raspoloživim kapacitetima civilne zaštite na nivou Grada Subotice	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Vatrogasni savez Subotice	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.6.	Izrada baze podataka o prethodnim katastrofama i poslasticama koje su tom prilikom nastale	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	decembar 2023.	Nisu potrebna dodatna sredstva
3.7.	Uspostavljanje i redovno ažuriranje evidencije ugrožene populacije koju posebno pogađaju elementarne i druge nepogode (najranjivijih	Služba za informatiku, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih	jun 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva

	kategorija stanovništva, deca, mladi, žene, osobe sa posebnim potrebama i starije osobe). Podatke statistički obrađivati prema polu i ugroženim rejonima.	Služba za boračko-invalidsku zaštitu i društvenu brigu o deci, GU Subotica Odsek za opštu upravu, GU Subotica Centar za socijalni rad Subotica CK Subotica		situacija, GU Subotica		
--	---	---	--	------------------------	--	--

8. Poseban cilj 7: Uspostavljanje funkcionalnog sistema obnove od elementarnih i drugih nepogoda uz načelo izgradnje boljeg

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 7: Uspostavljanje funkcionalnog sistema obnove od elementarnih i drugih nepogoda uz načelo izgradnje boljeg						
Red. br.	Aktivnost	Subjekat odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekat odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Uspostavljanje sistema brzog i tačnog utvrđivanja štete nakon elementarnih i drugih nepogoda					
1.1.	Izrada Progame obnove za različite sektore koji su ugroženi od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti	Sekretarijat za privredu, lokalni ekonomski razvoj i turizam, GU Subotica Sekretarijat za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica Subjekti od posebnog značaja za zaštitu i spasavanje	Gradonačelnik Načelnik GU	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2025.	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.2.	Izrada i usklađivanje procedure za postupak utvrđivanja štete kako bi se unapredio proces procene štete nakon elementarne i druge nepogode i	Načelnik GU Subotica Sekretarijat za inspeksijsko-nadzorne poslove, GU Subotica	Gradonačelnik	Načelnik GU Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva

	jedinstveno primenjivao akt o jedinstvenoj metodologiji za procenu štete od elementarnih i drugih nepogoda	Sekretarijat za privredu, lokalni ekonomski razvoj i turizam, GU Subotica Sekretarijat za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica				
1.3.	Izrada softverskog programa za online registraciju prijave štete na teritoriji Grada Subotice koju su pretrpeli građani, privredni subjekti i registrovana poljoprivredna gazdinstava	Služba za informatiku, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	jun 2025.	Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti
1.4.	Izrada Uputstva za prikupljanje i skladištenje podataka koji se odnose na efekte delovanja katastrofa izazvanih elementarnim i drugim nepogodama	Služba za opštu upravu i zajedničke poslove, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	oktobar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.	Mera: Unapređeni kapaciteti Gradske uprave Grada Subotice za procenu štete, gubitaka i potreba nakon elementarne i druge nepogode u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima					
2.1.	Osnivanje sektorskih (infrastruktura, privreda...) komisija za procenu štete nastale tokom elementarne i druge nepogode	Gradonačelnik Načelnik GU Subotica	Gradsko veće	Gradonačelnik	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.1.1.	Donošenje Odluke o imenovanju Komisije za procenu štete na osnovu	Gradonačelnik	Gradsko veće	Gradonačelnik	jun 2024.	Nisu potrebna

	Zakona o obnovi nakon elementarne i druge nepogode					dodatna sredstva
2.2.	Obučavanje procenitelja odnosno članova komisije da razumeju i usaglašeno sprovode metodologiju za procenu štete nakon elementarne i druge nepogode	Članovi sektorskih Komisija za procenu štete, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Predsednici Komisija za procenu štete, GU Subotica	decembar 2024.	Budžet Grada Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti
2.3.	Precizno definisanje i raspodela odgovornosti, nadležnosti i poslova u GU Subotica u oblasti oporavka nakon elementarnih i drugih nepogoda	Načelnik GU Subotica Sekretarijat za inspeksijsko-nadzorne poslove, GU Subotica Sekretarijat za privredu, lokalni ekonomski razvoj i turizam, GU Subotica Sekretarijat za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik	Načelnik GU Subotica	mart 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.3.1.	Radi lakšeg ostvarivanja prava građana na pomoć predvideti ovlašćeno lice GU Subotica kojem će građani podnositi sve prijave, zahteve i druge podneske ili tražiti informacije koje se tiču ostvarivanja prava i pravnih interesa propisanih Zakonom o obnovi nakon elementarne i druge nepogode	Načelnik GU Subotica Sekretarijat za inspeksijsko-nadzorne poslove, GU Subotica Sekretarijat za privredu, lokalni ekonomski razvoj i turizam, GU Subotica	Gradonačelnik	Načelnik GU Subotica	jun 2025.	Sredstva koja će biti poznata pri sprovođenju aktivnosti

		Sekretarijat za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica				
2.4.	Voditi posebne evidencije o svim zapisnicima, podnescima i predmetima za dodelu pomoći nakon elementarne i druge nepogode	Članovi sektorskih Komisija za procenu štete, GU Subotica	Načelnik GU Subotica	Predsednici Komisija za procenu štete, GU Subotica	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva

9. Poseban cilj 8: Strukturno smanjenje rizika kroz investicije u otpornost

Opšti cilj: Razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice kroz sveobuhvatno sprovođenje niza institucionalnih, preventivnih, organizacionih, tehničkih, finansijskih, normativnih, nadzornih i edukativnih mera i aktivnosti						
Poseban cilj 8: Strukturno smanjenje rizika kroz investicije u otpornost						
Red. br.	Aktivnost	Subjekat odgovoran za sprovođenje aktivnosti	Subjekat odgovoran za praćenje sprovođenja	Subjekat odgovoran za izveštavanje	Rok za završetak sprovođenja aktivnosti	Potrebna sredstva
1.	Mera: Upravljanje rizicima od urbanih poplava kroz održavanje, sanaciju i izgradnju javne kanalizacione kritične infrastrukture koja omogućava smanjivanje štetnog dejstva unutrašnjih voda					
1.1.	Irada nove koncepcije prikupljanja i odvođenja otpadnih i atmosferskih voda za naselje Subotica i Palić	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj, GU Subotica	Skupština grada Gradsko veće	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica	septembar 2025.	Budžet Grada, donacijska sredstva 70.000.000,00 RSD
1.1.1.	Izrada i uspostavljanje monitoringa merenja kišnih događaja nad postojećem odnosno budućem slivnom području sistema kanalizacije sa istovremenim merenjem protoka u sistemu kanalizacione mreže	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj, GU Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	jun 2025.	Sredstva uračunata u ukupan iznos neophodnih sredstava navedenih u aktivnosti 1.1.

1.1.2.	Izrada matematičkog modela za postojeći sistem kanalisanja i izrada raznih scenarija koji omogućavaju predlaganje tehničkog rešenja kao osnove za finansijsku procenu	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj, GU Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	septembar 2025.	Sredstva uračunata u ukupan iznos neophodnih sredstava navedenih u aktivnosti 1.1.
1.2.	Sprovođenje planskog preventivnog održavanje sistema (čišćenje pojedinih delova kanalizacione mreže, hitno obnavljanje dotrajale kanalizacione mreže)	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj, GU Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	kontinuirano svake godine	Budžet Grada 10.000.000,00 RSD
1.3.	Kontinuirano čišćenje i održavanje upojnih kanala za odvođenje atmosferskih voda	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj, GU Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	kontinuirano svake godine	Budžet Grada 1.500.000,00 RSD
2.	Mera: Povećanje pouzdanosti sistema javnog vodosnabdevanja u pogledu uspostavljanja funkcionalnih instalacija hidrantske mreže za gašenje požara vodom					
2.1.	Izrada i redovno ažuriranje jedinstvene evidencije hidrantske instalacije sa osnovnim karakteristikama i stanjem instalacija hidrantske mreže	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica VSJ Subotica	OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica VSJ Subotica	jun 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva

2.2.	Sanacija i zamena delova neispravne hidrantske opreme i vodovodne mreže, kao i izgradnja nove vodovodne mreže za potrebe zatvaranja postojeće mreže u prsten	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica OVS Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	jun 2025.	Budžet Grada 20.000.000,00 RSD
2.3.	Redovno kontrolisanje instalacije hidrantske mreže, spoljnih i unutrašnjih hidranata i pripadajuće opreme na javnoj vodovodnoj mreži	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	OVS Subotica	JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica	kvartalno	Nisu potrebna dodatna sredstva
2.4.	Obezbeđivanje adekvatnih bunarskih kapaciteta, odnosno izgradnja rezervoarskog prostora i obezbeđivanje napajanja električnom energijom za protivpožarne potrebe u prioritetnim prigradskim naseljima	JKP „Vodovod i kanalizacija” Subotica „Elektrodistribucija Subotica“ Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica OVS Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica	Gradonačelnik OVS Subotica	JKP „Vodovod i kanalizacija” Subotica	septembar 2025.	Budžet Grada, donacije Sredstva koja će biti poznata pri definisanju obima radova
3.	Mera: Sanacija nasipa između III i IV sektora jezera Palić					
3.1.	Donošenje odluke i sprovođenje zabrane kretanja vozila po nasipu između III i IV sektora jezera Palić iz bezbednosnih razloga i sprovođenje iste u delo	PU Subotica Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj DTD „Severna Bačka“ Javno preduzeće „Palić-Ludaš“ Sekretarijat za inspeksijsko-nadzorne poslove, GU Subotica	PU Subotica	Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj	januar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva

3.2.	Izrada projektne dokumentacije za sanaciju nasipa između III i IV sektora jezera Palić	DTD „Severna Bačka“	JVP „Vode Vojvodine“ Novi Sad Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica	DTD „Severna Bačka“	jun 2024.	Pokrajinski budžet, JVP „Vode Vojvodine“, Budžet Grada 400.000,00 RSD
3.3.	Sprovođenje neophodnih pripremnih i infrastrukturnih radova na sanaciji nasipa na strani III i IV sektora radi sprečavanja dalje degradacije objekta	DTD „Severna Bačka“	JVP „Vode Vojvodine“ Novi Sad Sekretarijat za investicije i razvoj, GU Subotica	DTD „Severna Bačka“	jun 2025.	Pokrajinski budžet, JVP „Vode Vojvodine“, Budžet Grada 11.300.000,00 RSD
3.4.	Uklanjanje zelene vegetacije na strani III sektora nasipa (sečenje drveća, žbunastog rastinja, šiblja, trske itd.)	DTD „Severna Bačka“	JVP „Vode Vojvodine“ Novi Sad	DTD „Severna Bačka“	april 2024.	Pokrajinski budžet, JVP „Vode Vojvodine“, Budžet Grada 300.000,00 RSD
4.	Mera: Ulagati u prirodne amortizere kako bi se unapredile zaštitne funkcije prirodnih ekosistema					
4.1.	Izrada studije iskoristivosti ključnih usluga ekosistema ⁴ u smislu postojećih i potrebnih zelenih zaštitnih barijera i vetrozaštitnih pojaseva radi upravljanja rizicima od poplava i snežnih mećava i	OVS Subotica JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica JKP „Čistoća i zelenilo“ Subotica	Gradonačelnik	Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih	septembar 2024.	Nisu potrebna dodatna sredstva

⁴ У услуге екосистема могу спадати: шуме које штите од снежних мећава, наноса и ветра; дрвеће и зеленило које омогућава зоне натапања; дрвореди поред путева као ветрозаштитни појас; природни преливни канали итд.)

	nanosa na kritičnim tačkama u Gradu Subotici	Služba za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, GU Subotica Izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica		situacija, GU Subotica		
4.2.	Zelenu infrastrukturu (ozelenjavanje puteva, stvaranje urbanih zelenih koridora, zamena nepromoćivih površina) kojom se ublažavaju kišni oticaji, kao i štetni uticaji snežnih mećava i nanosa, rutinski ugrađivati u urbanističke planske dokumente	„JP za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica Služba za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, GU Subotica	Skupština grada	„JP za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica	kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
4.3.	Uređenje i redovno održavanje gradskih zelenih površina	JKP „Čistoća i zelenilo“ Subotica	Sekretarijat za komunalne poslove, energetiku i saobraćaj, GU Subotica	JKP „Čistoća i zelenilo“ Subotica	kontinuirano, svake godine	Budžet Grada 1.000.000,00 RSD

10. Opšta dokumentacija

Opštu dokumentaciju, priloženu uz Plan smanjenja rizika od katastrofa Grada Subotice čine sledeća dokumenta:

- Projektni zadatak;
- Način izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa;
- Odluka o pokretanju postupka izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa;
- Licenca nosioca izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa.

10.1. Projektni zadatak

Za potrebe Grada Subotice sa sedištem na adresi Trg slobode br. 1, 24000 Subotica, potrebno je izraditi Plan smanjenja rizika od katastrofa u skladu sa odredbama Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama (2018) i na osnovu Uredbe o sadržaju i načinu izrade plana smanjenja rizika od katastrofa (2020). Osnovni cilj izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa kao lokalnog strateškog planskog dokumenta je utvrđivanje konkretnih preventivnih, organizacionih, finansijskih, normativnih, edukativnih i drugih mera i aktivnosti koje je jedinica lokalne samouprave, na osnovu procene pojedinih rizika, dužna da preduzme u budućem periodu u cilju smanjenja rizika od katastrofa i ublažavanja njihovih posledica na svojoj teritoriji.

10.2. Način izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa

Proces izrade Plana obuhvata:

1. Pre početka izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa, stručno lice za upravljanje rizicima od katastrofa iz GU Subotica zaduženo za izradu Plana, na sastanku sa načelnicom GU Subotica, izvršilo je informisanje o potrebi imenovanja stručnih lica Grada Subotice koji će deljenjem informacija kojima raspolažu omogućiti kvalitetnu izradu Plana. Tom prilikom, za lica koje poseduju informacije od značaja za izradu Plana predloženi su:
  - Marija Ušumović Davčik, načelnica GU Subotica;
  - dr Tibor Fazekaš, sekretar Sekretarijata za inspeksijsko-nadzorne poslove, GU Subotica;
  - Aleksandar Vitković, sekretar Sekretarijata za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, GU Subotica;
  - Melinda Nađ Kišereš, sekretarka Sekretarijata za građevinarstvo, GU Subotica;
  - Stefan Novaković, izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica;
  - Aleksandar Đuričković, v.d. direktora Vodoprivrednog privrednog društva Dunav-Tisa-Dunav „Severna Bačka“ d.o.o. Subotica;
  - Šugar Đerđ, direktor JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica;
  - Slobodan Milošev, direktor JKP „Čistoća i zelenilo“ Subotica;
  - Ognjen Golubović, direktor „Javnog preduzeća za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica;
  - dr Vesna Vukmirović, direktorka Zavoda za javno zdravlje Subotice;

- Marko Pokimica, šef Odseka za upravljanje rizikom i civilnu zaštitu, Odeljenje za vanredne situacije Subotica;
- Dijana Gabrić, stručna saradnica za prvu pomoć i program pripreme za delovanje u nesrećama, CK Subotica;
- Goran Ljubisavljević, komandant Vatrogasno-spasilačkog bataljona Subotica i
- Jožef Šindrić, predsednik Vatrogasnog saveza Subotice.

Odlukom o pokretanju postupka za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa za Grad Suboticu za period 2023-2025. godine broj IV-217-15/2023 od 25.07.2023. godine, obrazovan je stručno-konsultativni tim čiji su članovi prethodno pomenuta lica iz nadležnih organa, službi, preduzeća, ustanova i drugih organizacija, odgovorni da nosiocu izrade Plana dostave sve potrebne podatke. Članovi stručno-konsultativnog tima zajedno sa stručnim licem za upravljanje rizicima od katastrofa iz GU Subotica kao nosioca izrade Plana su se kroz *komunikaciju i konsultacije* uključili u dijalog u vezi sa analizom postojećeg stanja u oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice.

2. Deljenje neophodnih informacija i stručne konsultacije po pitanju analize postojećeg stanja i prostora za poboljšanje sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, sprovodile su se putem održavanja sastanaka, vođenja telefonskih razgovora i razmene pismene komunikacije. Stručno lice za upravljanje rizicima od katastrofa iz GU Subotica je konsultovalo sledeća lica, a u vezi informacija iz njihove nadležnosti rada i oblasti kompetencija od značaja za izradu Plana:
  - Marija Ušumović Davčik, načelnica GU Subotica;
  - Melinda Nađ Kišereš, sekretarka Sekretarijata za građevinarstvo GU Subotica;
  - Grgur Stipić, šef Službe za poljoprivredu i poljoprivredno zemljište, GU Subotica;
  - Stefan Novaković, izvršilac za poslove odbrane i vanrednih situacija, GU Subotica;
  - Izabela Nađ, rukovodilac Službe za vodoprivredu, DTD „Severna Bačka“ Subotica;
  - Čaba Santa, izvršni direktor za Resor investicija i razvoj, JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica;
  - Karolj Terteli, rukovodilac Službe urbanističkog planiranja „Javnog preduzeća za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica;
  - Milan Marjanov, rukovodilac Službe za upravljanje putevima „Javnog preduzeća za upravljanje putevima, urbanističko planiranje i stanovanje“ Subotica;
  - dr Dragica Kovačević Berić, načelnica Centra za prevenciju i kontrolu bolesti, ZZJZ Subotica;
  - Marko Pokimica, šef Odseka za upravljanje rizikom i civilnu zaštitu, OVS Subotica;
  - dr Siniša Trajković, sekretar CK Subotica;
  - Dijana Gabrić, stručni saradnik za prvu pomoć i program pripreme za delovanje u nesrećama, CK Subotica;
  - Goran Ljubisavljević, komandant vatrogasno-spasilačkog bataljona Subotica;
  - Srđan Banjanin, zamenik komandanta vatrogasno-spasilačkog bataljona Subotica;
  - Jožef Šindrić, predsednik Vatrogasnog saveza Subotice.

Na ovaj način se došlo do neophodnog mišljenja u stručnom smislu, o snagama i slabostima svakog subjekta sistema, kao i sistema u celini. Nakon *određivanja konteksta i analize postojećeg stanja*, nosilac izrade Plana metodološkim pristupom započeo je izradu i strukturu Plana smanjenja rizika od katastrofa sa *identifikacijom opšteg cilja smanjenja rizika od katastrofa* za Grad Suboticu u naredne tri godine.

3. U cilju modifikovanja odnosno umanjivanja postojećih rizika i integrisanog unapređenja celokupnog sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, nosilac izrade Plana je za ostvarivanje osnovnog cilja najpre *identifikovao osam posebnih ciljeva*, a koji su usaglašeni sa nacionalnim i međunarodnim standardima. Za svaki od osam posebnih ciljeva utvrđene su mere koje je potrebno sprovesti za njihovo ostvarivanje. S tim u vezi, za svaku meru *definisana je određen broj ključnih aktivnosti* koje je potrebno sprovesti sa ciljem umanjivanja ili uklanjanja rizika koji mogu ugroziti ili naneti posledice po štćene vrednosti Grada Subotice. Utvrđeni broj aktivnosti je, u zavisnosti od oblasti na koju se odnosi, definisan što specifičnije odnosno uopštenije kako bi se omogućilo što bolje prilagođavanje stvarnim okolnostima prilikom detaljnijeg planiranja za potrebe njihove realizacije. Planom su *utvrđeni i rokovi za realizaciju planiranih aktivnosti*, a u cilju obezbeđivanja jasnih odrednica za detaljno planiranje i procesno praćenje napretka u realizaciji planiranih aktivnosti, Takođe, Planom smanjenja rizika od katastrofa su *utvrđeni subjekti odgovorni za realizaciju odgovarajućih aktivnosti*. Subjekti navedeni kao odgovorni za sprovođenje aktivnosti su oni koji imaju pretežnu nadležnost u oblasti kojom se aktivnost bavi, pa će stoga biti odgovorni za koordinaciju u planiranju i realizaciji zadataka. Dodatno, kao partneri u realizaciji, navedene su i sve institucije, državni organi, organizacije, privredna društva i druga pravna lica za koje se može očekivati da će u nekoj fazi realizacije biti uključeni, bilo kao nosioci aktivnosti ili kao partneri u sprovođenju aktivnosti. U Planu je data i *procena potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti* koja se isključivo odnosi na dodatne troškove u odnosu na postojeće materijalne i kadrovske kapacitete. Procena potrebnih dodatnih finansijskih sredstava prevashodno je data za nivo aktivnosti. Za određene projekte koji podržavaju širi obuhvat reforme i imaju duže trajanje, nije bilo moguće dati procenu potrebnih finansijskih sredstava za njihovu realizaciju ili je ta procena data samo okvirno. U slučaju kada za određene aktivnosti nisu iskazana potrebna sredstva, to podrazumeva da će ona naknadno biti utvrđena. Kroz sprovođenje naloženih mera i aktivnosti za svaki identifikovani cilj smanjenja rizika od katastrofa, planirano je strateško razvijanje efikasnog sistema upravljanja rizicima od katastrofa i stvaranje otporne zajednice zajedničkim radom svih subjekata i snaga sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama na teritoriji Grada Subotice. Tokom svih faza izrade Plana, nosilac izrade je *kontinuirano koristio i integrisao aktuelna naučna i stručna saznanja, normativnu regulativu, kao i primere dobre prakse na nacionalnom i međunarodnom nivou* u sadržaj Plana. Lista korišćenih referenci navedena je u naslovu br. 11.
4. Po završetku izrade Plana, vrši se provera, nadzor i kritično posmatranje celina Plana, kako bi se identifikovale očekivane ili potrebne promene parametara i ciljeva na kojima se zasniva Plan. S obzirom da je Plan smanjenja rizika od katastrofa za Grad Suboticu za period od 2023. do 2025. godine prvi dokument ovog tipa, i kao takav polazni za sve

naredne, odgovorna lica u Gradu Subotici nadležna su za kontinuirano praćenje naučnih i stručnih dostignuća, stanja na terenu i vođenje evidencije o izmeni postojećih i pojavi novih činilaca koji su od koristi za dogradnju i ažuriranje Plana.

10.3. Odluka o pokretanju postupka izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa

Jedinice lokalne samouprave u ostvarivanju prava i dužnosti u pitanjima zaštite i spasavanja, preko svojih organa izrađuju i donose Procenu rizika od katastrofa, Plan smanjenja rizika od katastrofa i Plan zaštite i spasavanja. Načelnica Gradske uprave Grada Subotica je za posao izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa za Grad Suboticu angažovala zaposleno lice u Gradskoj upravi Grada Subotice koje ispunjava propisane zakonske uslove za izradu plana. Odlukom o pokretanju postupka za izradu Plana smanjenja rizika od katastrofa za Grad Suboticu broj IV-217-15/2023 od 25.07.2023. godine pokrenut je postupak izrade.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Град Суботица
Градска управа
Број: IV-217-15/2023
Дана: 25.07.2023. године
24000 Суботица
Трг слободe бр. 1

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) и Уредбом о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа („Службени гласник РС“, бр. 21/2020), Градска управа Града Суботице, коју заступа начелница управе Марија Ушумовић Давчик, дана 19.07.2023. године, доноси следећу:

ОДЛУКУ

О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ЗА ГРАД СУБОТИЦУ

Члан 1.

Покреће се поступак за израду Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу.

Члан 2.

Послове у вези са израдом Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу обављаће Маја Сврдлин, сарадница за управљање ризицима од катастрофа у Градској управи Града Суботице која поседује лиценцу Министарства унутрашњих послова за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања број 00600 од 29.05.2020. године.

Члан 3.

За пружање неопходних информација носиоцу израде плана из члана 2. ове Одлуке, формира се стручно-консултативни тим у саставу:

1. **Марија Ушумовић Давчик**, начелница Градске управе Града Суботице, координаторка тима;
2. **Тибор Фазекаш**, секретар секретаријата за инспекцијско-надзорне послове, члан тима;
3. **Александар Витковић**, секретар секретаријата за пољопривреду и заштиту животне средине, члан тима;

4. **Мелинда Нађ Кишереш**, секретарка секретаријата за грађевинарство, члан тима;
5. **Стефан Новаковић**, извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, члан тима;
6. **Александар Ђуричковић**, в.д. директора водопривредног предузећа ДТД „Северна Бачка“ Суботица, члан тима;
7. **Шугар Ђерђ**, директор ЈКП „Водовод и Канализација“ Суботица, члан тима;
8. **Слободан Милошев**, директор ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица, члан тима;
9. **Огњен Голубовић**, директор „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица, члан тима;
10. **др Весна Вукмировић**, директорка Завода за јавно здравље Суботице, члан тима;
11. **Марко Покимица**, шеф одсека за управљање ризиком и цивилну заштиту, Одељење за ванредне ситуације Суботица, члан тима;
12. **Дијана Габрић**, стручни сарадник за прву помоћ и програм припреме за деловање у несрећама, Црвени крст Суботица, члан тима;
13. **Горан Љубисављевић**, командант ватрогасно-спасилачког батаљона Суботица, члан тима;
14. **Јожеф Шиндрић**, председник Ватрогасног савеза Суботице, члан тима.

Све задатке у вези координације и обезбеђивања неопходних података за израду Плана смањења ризика од катастрофа организоваће ауторка.

Члан 4.

Именовани из члана 3. ове Одлуке су дужни да се приликом пружања неопходних информација за израду локалног Плана смањења ризика од катастрофа придржавају важеће нормативно-правне регулативе из области смањења ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.

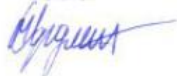
Члан 5.

Лица из члана 2. и члана 3. ове Одлуке који учествују у пружању неопходних података за израду локалног Плана смањења ризика од катастрофа, имају обавезу чувања као пословне тајне података који су на основу закона или општег акта означени одговарајућим степеном тајности.

Члан 6.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

М.С.

Начелница Градске управе Града Суботице

Марија Ушумовић Давчик

10.4. Kopija licence za izradu Procene rizika od katastrofa i Plana zaštite i spasavanja

**Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА**

ЛИЦЕНЦА

**ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА
И ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА**

Маја, Бранко, Сврдлин
(име, име једног родитеља, презиме)

[REDACTED]
(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

30.04.1994. године Суботица
(datum и место рођења)

Број лиценце
00600

У Београду 29.05.2020. године
(datum издавања лиценце)

МИНИСТАР
др Небојша Стефановић
(име и презиме)

11. Literatura

- Amaratunga, D., Malalgoda, C., Haigh, R., Panda, A., & Rahayu, H. (2018). Sound practices of disaster risk reduction at local level. *Procedia engineering*, 212, 1163-1170. Preuzeto 8. avgusta 2023, sa <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877705818301760>
- Bendimerad, F. (2003, April). Disaster risk reduction and sustainable development. *World Bank Seminar on The Role of Local Governments in Reducing the Risk of Disasters*, 28, 57-75. Preuzeto 8. avgusta 2023, sa <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=721929932392f6b5d9bd4861f615d8554dade5e1>
- Chugh, G. (2020). Land and Disaster Management for SDGs?. In V. K. Malhotra, R. Lalitha, S. Fernando, & P. Nivedita Haran (Eds.), *Disaster Management for 2030 Agenda of the SDG* (pp. 77-91). London: Palgrave Macmillan. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa https://www.researchgate.net/publication/345650460_Land_and_Disaster_Management_for_SDGs
- Coetzee, C., Khoza, S., Nema-konde, L. D., Shoroma, L. B., Wentink, G. W., Nyirenda, M., ... & Van Niekerk, D. (2023). Financing Disaster Risk Reduction: Exploring the Opportunities, Challenges, and Threats Within the Southern African Development Community Region. *International Journal of Disaster Risk Science*, 14, 398-412. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa <https://doi.org/10.1007/s13753-023-00499-6>
- Council of the European Union (2022). *Disaster risk reduction in EU external action*. Brussels: General Secretariat of the Council. Preuzeto 20. jula 2023, sa <https://www.preventionweb.net/publication/disaster-risk-reduction-eu-external-action>
- Crisis Management and DRR Sector (2017). *National Strategy for Disaster Risk Reduction 2030*. Egypt: The Cabinet of Egypt. Preuzeto 25. jula 2023, sa https://www.preventionweb.net/files/57333_egyptiannationalstrategyfordrrengli.pdf
- European Forum for Disaster Risk Reduction (2021). *Roadmap 2021-2030: For a disaster-resilient European and Central Asian region by 2030*. Matosinhos, Portugal: European Forum for Disaster. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa <https://www.preventionweb.net/publication/european-forum-disaster-risk-reduction-roadmap-2021-2030>
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2019). *The Checklist on Law and Disaster Preparedness and Response*. Geneva: The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa https://disasterlaw.ifrc.org/sites/default/files/media/disaster_law/2020-08/DPR_Checklist_Final_EN_Screen.pdf
- Ishiwatari, M., & Surjan, A. (2019). Good enough today is not enough tomorrow: Challenges of increasing investments in disaster risk reduction and climate change adaptation. *Progress in Disaster Science*, 1, 100007.
- Malalgoda, C., Amaratunga, D., & Pathirage, C. (2010). Role of local governments in disaster risk reduction. RICS. *COBRA 2010 - Construction, Building and Real Estate Research Conference of the Royal Institution of Chartered Surveyors* [Conference presentation].

- Dauphine Universite, Paris, France. Preuzeto 9. avgusta 2023, sa https://www.researchgate.net/publication/46212903_Role_of_local_governments_in_disaster_risk_reduction
- Marchezini, V., Horita, F. E. A., Matsuo, P. M., Trajber, R., Trejo-Rangel, M. A., & Olivato, D. (2018). A review of studies on Participatory Early Warning Systems (P-EWS): Pathways to support citizen science initiatives. *Frontiers in Earth Science*, 6(184), 1-18. Preuzeto 5. avgusta 2023, sa <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/feart.2018.00184/full>
- Ministry of Finance, Economic Planning and Development (2020). *Disaster Risk Financing Strategy and Implementation Plan (2019-2024)*. Capital Hill: Ministry of Finance, Economic Planning and Development. Preuzeto 12. avgusta 2023, sa <https://www.preventionweb.net/publication/disaster-risk-financing-and-implementation-plan-2019-2024>
- Nikitina, E., Kotov, V., Lebel, L., Sinh, B. T., & Tsunozaki, E. (2005). *Institutional capacity in natural disaster risk reduction: a comparative analysis of institutions, national policies, and cooperative responses to floods in Asia*. Final report for Asia-Pacific Network for Global Change Research. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa <https://www.apn-gcr.org/wp-content/uploads/2020/09/a4adb6376d59bf80f80999396843c8d8.pdf>
- Palonka, A., & Evidente, B. (2022). *Zaštita od katastrofa za celo stanovništvo: rodno odgovoran i inkluzivan pristup smanjenju rizika od katastrofa (DRR)*. Beč: OEBS. Preuzeto 20. jula 2023, sa <https://www.osce.org/files/f/documents/4/d/519219.pdf>
- Pearce, L. D. R. (2000). *An integrated approach for community hazard, impact, risk and vulnerability analysis: HIRV* [Doctoral dissertation, University of British Columbia]. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa <https://open.library.ubc.ca/soa/cIRcle/collections/ubctheses/831/items/1.0099665>
- Phillips, B., & Jenkins, P. (2010). The roles of faith-based organizations after Hurricane Katrina. In R. P. Kilmer, V. Gil-Rivas, R. G. Tedeschi, & L. G. Calhoun (Eds.), *Helping families and communities recover from disaster: Lessons learned from hurricane Katrina and its aftermath* (pp. 215–238). American Psychological Association. Preuzeto 6. avgusta 2023, sa <https://doi.org/10.1037/12054-009>
- Quezon City Disaster Risk Reduction and Management Council (2020). *Quezon City Disaster Risk Reduction and Management Plan 2021-2027*. Quezon City: Quezon City Government. Preuzeto 25. jula 2023, sa https://quezoncity.gov.ph/wp-content/uploads/2021/10/QCDRRMP-2021-2027_Volume-1-8Sept2021.pdf
- South East Europe Urban Resilience Building Action Network (2019). *Program smanjenja rizika od katastrofa u slivu Zapadne Morave: 2019 – 2021*. UNDP & European Union Humanitarian Aid & Civil Protection. Preuzeto 15. jula 2023, sa <http://seeurban.net/wp-content/uploads/library/Serbia/Program-smanjenja-rizika-od-katastrofa-u-slivu-Zapadne-Morave.pdf>
- Šakić Trogrlić, R., van den Homberg, M., Budimir, M., McQuistan, C., Sneddon, A., & Golding, B. (2022). Early warning systems and their role in disaster risk reduction. In Golding, B. (Ed.), *Towards the “Perfect” Weather Warning: Bridging Disciplinary*

- Gaps through Partnership and Communication* (pp. 11-46). Cham: Springer International Publishing. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa https://www.researchgate.net/publication/361501462_Early_Warning_Systems_and_Their_Role_in_Disaster_Risk_Reduction
- Ujedinjene nacije (2009). *2009 UNISDR Terminologija: Smanjenje rizika od katastrofa*. Ženeva: UNISDR. Preuzeto 2. avgusta 2023, sa https://issuu.com/unitednations_bih/docs/bs_-_medunarodna_strategija_zsman
- UNDRR (2016). *Report of the open-ended intergovernmental expert working group on indicators and terminology relating to disaster risk reduction*. New York: United Nations. Preuzeto 9. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/report-open-ended-intergovernmental-expert-working-group-indicators-and-terminology>
- UNDDR (2017a). *How to make cities more resilient: A handbook for local government leaders*. Geneva: United Nations Office for Disaster Risk Reduction. Preuzeto 4. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017>
- UNDRR (2017b). *Obrazac za ocenjivanje otpornosti gradova na katastrofe: Detaljna procena po nivoima*. Kancelarija Ujedinjenih nacija za smanjenje rizika od katastrofa. Preuzeto 10. jula 2023, sa https://mcr2030.undrr.org/sites/default/files/2021-08/UNDRR_Disaster%20resilience%20scorecard%20for%20cities_Detailed_Serbian_Mar2021.pdf
- UNISDR (2015). *Global assessment report on disaster risk reduction. Making development sustainable: the future of disaster risk management*. Geneva: United Nations Office for Disaster Risk Reduction (UNISDR). Preuzeto 8. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/global-assessment-report-disaster-risk-reduction-2015>
- UNISDR (2017). *How to Make Cities More Resilient - A Handbook for Mayors and Local Government Leaders*. Geneva, Switzerland: United Nations Office for Disaster Risk Reduction. Preuzeto 9. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017>
- United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (2018). *Disaster Risk Financing: Opportunities for Regional Cooperation in Asia and the Pacific*. Bangkok: United Nations Publication. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa <https://www.unescap.org/sites/default/d8files/knowledge-products/Disaster%20Risk%20Financing%20Opportunities%20for%20Regional%20Cooperation%20in%20Asia%20and%20the%20Pacific.pdf>
- Vratonjic, M. (2012). Služba 112 - unapređeni sveobuhvatni odgovor u hitnim i kritičnim situacijama. *TELEKOMUNIKACIJE*. Preuzeto 11. avgusta 2023, sa http://www.telekomunikacije.rs/arhiva_brojeva/deveti_broj/mladen_vratonjic:_sludjba_112_-_unaprezeni_sveobuhvatni_odgovor_u_hitnim_i_kriticnim_situacijama.418.html
- Vukmirović, T. (2011). *Rano upozoravanje od poplava u Srbiji*. [Završni rad, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka]. Preuzeto 8. avgusta 2023, sa

<http://www.meteologos.rs/wp-content/uploads/2017/06/RANO-UPOZORAVANJE-OD-POPLAVA-U-SRBIJI.pdf>

Warfield, C. (2008). *The disaster management cycle*. Preuzeto 8. avgusta 2023m sa: http://www.gdrc.org/uem/disasters/1-dm_cycle.html

***

Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama (br. 87/2018). Beograd: Službeni glasnik.

Pravilnik o tehničkim normativima za instalacije hidrantske mreže za gašenje požara (br. 3/2018). Beograd: Službeni glasnik.

Republički seizmološki zavod (n.d.). *Seizmološke stanice*. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa <https://www.seismo.gov.rs/Seizmoloske%20stanice.htm>

Uredba o sadržaju i načinu izrade Plana smanjenja rizika od katastrofa (br. 21/2020). Beograd: Službeni glasnik.

Crveni krst Subotica (2023). *Izveštaj o radu za 2022. godinu*. Subotica: Crveni krst Subotica. <http://www.suredcross.org.rs/dokumenta/>